RVDIMENTA
GRAMMATICÆ HEBRÆÆ
Ad vſum Seminarij
PATAVINI.

VITTORIO EMANUELE BIBLIOTECA ROMA

VENETIIS, M. DC.LXXXI

Typis Vendraminis.
Apud Stephanum Mariam Magno.
Superiorum Permiſſu.

Digitized by Google

Digitized by Google

RVDIMENTA
GRAMMATICÆ HEBRÆÆ.
CAPVT. I.

BIBLIOTECA N. ROMA VITTORIO EMANUELE

De literis.

§. 1.

GRAMMATICA eſt ars benè loquendi, Hebræis Hebraicè.

2. Partes ejus duæ ſunt, *Etymologia* & *Syntaxis.*

3. Etymologia eſt prima pars Grammaticæ, quæ *vocum ſingularum* proprietates explicat.

4 Vox eſt nota, quâ vnumquodque diſtinctè notatur: fitque ex *Syllaba*, vna vel pluribus.

5. Syllaba eſt ſonus vocis integer, cujus partes ſunt *Litera*, & *Vocalis.*

6 Litera eſt, quæ cum vocali ſonum integrum edit, vnde & *Conſona* dicitur.

Digitized by Google

7. Literæ ſunt viginti duæ, omnes Conſonæ:

Nomen,	*Figura.*		*Poteſtas.*	
Aleph	א	1	(')	*Spiritus tenuis.*
Bet	ב	2	b.u.	
Gimel	ג	3	g gh	
Dalet	ד	4	d dh	
He	ה	5	h (')	*Spiritus aſper primus.*
Vau	ו	6	v	*Conſona fortior quam* ב.
Zajin	ז	7	z	*leniſſimum.*
Cheth	ח	8	h	*Spiritus aſperior.*
Theth	ט	9	t	
Iod	י	10	j	*conſona.*
Chaph	כ	20	ch	
Lamed	ל	30	l	
Mem	מ	40	m	
Nun	נ	50	n	
Samech	ס	60	ſ	*acutum.*
Hajin	ע	70	h	*Spiritus aſperrimus.*
Pe	פ	80	p. ph	
Tzade	צ	90	tz	
Koph	ק	100	K	
Res	ר	200	r	
Schin	שׁ	300	ſch	
Sin	שׂ		ſ	
Tau	ת	400	th	

8. Litera

Digitized by Google

8. Litera שׂ irreptitia eſt, non originalis, partim ex prava prolatione שׁ nata, partim pro ס poſita.

(9. Hæ literæ diuiduntur in vndecim *Radicales* ſcil. ג ד ז ח ט ס ע פ צ ק ר; & in totidem *Seruiles*. à ſeruiendo ſic dictas, quæ tribus nominibus propriis מֹשֶׁה וְכָלֵב אֵיתָן *Moſche Vecaleb Ethan*, memoriæ cauſâ, includuntur.)

10. Quinque in fine vocum aliter ſcribuntur, vnde literæ *Finales* (ſiue *biformes*) vocantur: nempe כ מ נ פ צ

Finales ך ם ן ף ץ

(Hæ vulgò vocantur literæ *Camnephaz*. Sed excipiunt tria loca, ſcil. *Ieſ*. 9.7. vbi eſt ם in medio; *Neh*. 2. 13. vbi eſt מ in fine; & *Iob*.38. 1. vbi eſt נ in fine.)

11. Diſtribuuntur ab Hebræis in quinque ordines, juxta quinque organa, quæ diſtincta ſingularum prolatione occupantur.

אהחע (*Ahachah*) Literæ gutturis ſiue Gutturales, quia ſpiritum valent, qui in gutture formatur.

דטלנת (*Datlanath*) Literæ linguæ ſiue linguales.

גיכק (*Gichak*) Literæ palati ſiue palatinæ.

זסצרש (*Zaſſcheratz*) Literæ dentium ſiue dentales,

בומף (*Bumaph*) Literæ labiorum ſiue labiales.

 (Gut-

(Gutturales & Labiales præcipuè ſunt ſcitu neceſſariç.)

12 Hinc conſectarium, vſus in omnibus linguis celeberrimi: *Literæ vnius organi facilè inter ſe commutantur.*

12 Literæ אהוי ſæpè conſonarum Valorem amittunt, & otioſæ, quoad pronunciationem in voce exiſtũt, quod Hebręi dicunt *Quieſcere* & inde *Literæ Quieſcentes* tunc vocãtur. Vulgo אהוי *Ehevi*, ſiue יהוא *Iehu*, memoriæ cauſâ appellantur. (Et in his ſequentibus quieſcunt:

Primò. Literæ א & ה non punctatæ quieſcunt; vt בָּרָא *creauit*, & צְדָקָה *Iuſtitia.*

Secundò. Iod poſt Zere & Sægol quieſcit: דִּבְרֵי *verba*, & דְּבָרֶיךָ *verba tua.*

Tertiò. Vau cum Cholem ſine alia vocali ſubſcripta quieſcit: vt טוֹב *bonus.*

14. Quinque literæ אֵהֲוִין (*Ebeuin*) ſunt paragogicæ, & fini vocum euphoniæ cauſa ſæpe adduntur.

15. Sex ſunt literæ תהלרם (*Tehilram*) dilatatæ, quæ nonnunquam vel elegantiæ cauſa, vel ad complementum lineæ (quæ voce diviſa nunquam finiri ſolet) dilatantur.

16 Literæ reſpectu numeri quadrupliciter diſtribuntur. 1. In Monadicum. 2. In Denarium. 3. In Centenarium, & 4. In Millenarium, tali modo.

1. Monad.

1. *Monad.*		2. *Denar.*		3. *Cent.*		4. *Millen.*	
א	1	י	10	ק	100	א̇	1000
ב	2	כ	20	ר	200	ב̇	2000
ג	3	ל	30	ש	300	ג̇	3000
ד	4	מ	40	ת	400	ד̇	4000
ה	5	נ	50	ך	500	ה̇	5000
ו	6	ס	60	ם	600	ו̇	6000
ז	7	ע	70	ן	700	ז̇	7000
ח	8	פ	80	ף	800	ח̇	8000
ט	9	צ	90	ץ	900	ט̇	9000

17. Numerus monadicus componitur cum denariis & centenariis; vt יא 11, קא 101. & ſic porro: ſed pro יה 15. ponitur טו, ne nomen divinū יָה *yah* (vtaiunt Hebręi) prophanetur.

18. Ordo literarum Hebraicarum nititur authoritate Diuina: nam in nonnullis Capitibus Veteris T. verſiculi à literis Alphabeti hoc ordine incipiunt: ex. gr. Caput primum Threnorum continet 22. verſus, quorum ſinguli à literis Alphabeti incipiunt. Vide etiam Cap. 2. 3. & 4. Sed in Pſalmo 119. ſemper octoni verſus eadem Alphabeti litera conſtant.

19. Si quis commodè & rectè Hebraicas lite-

ras velit pingere, is vtatur pennâ obtuſâ, (nam literæ Hebraicæ ſunt craſſæ) cujus cuſpis verſu pollicem eſt breuior.)

CAP. II.

De Vocalibus. §. 1.

VOcalis eſt, quæ per ſe ſonum edit: eſtque *Propria* vel *Impropria*.

2. Propria, quæ ſemper vocalis eſt: eſtque *Longa* vel *Breuis.*

3. Longa, quæ producto ſono effertur: eſtque *quintuplex.*

4. Breuis, quæ correpto, & eſt itidem *quintuplex*, vt

Longæ.	*Breues.*
Kametz אָ A obſcurum.	*Patach* אַ A clarum.
Tzere אֵ E purum & ſiccum.	*Segol* אֶ E impurum & dilutum.
Chirek longum אִי I,	*Chirek breue* אִ I,

Digitized by Google

Longę.		*Breues.*	
Cholem	אֹ וֹא O,	*Kametz-chatuph*	אָ אֳ
SchureK	וּ V.	*Kibbutz*	אֻ V.

Quomodo figura Kametz-chatuph (*) à Kametz longo diſcernenda ſit cap. 4. & 5. patebit.

5. Cholem etiam ſæpiſſimè per puncta literę שׁ & שׂ deſignatur; ita vt punctum illud ſimul & literam notet; & pro vocali vſurpetur. Fit hoc in שׁ, quando pręcedens litera vocali caret; vt מֹשֶׁה *Moſche*, עֹשֶׁר *Oſcher*; in שׂ, quando ea ipſa nullum aliud punctum vocale adjunctum habet; vt, שֹׂנֵא *Sòne*, מְשַׂנְאַי *Miſſoneài*. Quandoque etiam eadem litera vtrinque punctum geſtat, ſic שׁׂ quorum alterutrum pro Cholem ſumendum, vt, שֹׁנֵא *Schòne*, עֹשֶׂה *Hoſeh*, Vide infrà cap. 4.

6. Impropria vocalis eſt, quę vel *non ſemper*, aut *non omnium literarum* vocalis eſt, eſtque *Simplex* vel *Compoſita*.

7. Simplex dicitur *Scheua*, & duobũs pũctis perpen-

perpendicularibus literæ ſubjicitur, אְ valetque E breviſſimum, quod rapidè effertur, Vulgò vocatur *Schèva mobile*.

(8. Quatuor literæ Seruiles וכלב (*Vecaleb*) in principio regulariter habent tale Sceva: vt, בְּמָקוֹם *in loco*.)

9. At Scheva non legitur: 1. *poſt vocalem breuẽ*: vt פִּקְדוּ *Pikdu*.

2. *Poſt vocalem longam accentu tonico notatam*: vt תִּפְקוֹדְנָה׃

Et 3. *In fine dictionis geminum* etiam vocalis naturam deponit, docetque tantum, conſonam ſuam eſſe cum præcedenti in vnam ſyllabam conjungendam. Hinc appellatur *Schevà quieſcens* ſiue *mutum*.

(10. Ergo Scheva è contrà legitur. 1. A principio dictionis: vt בְּרֵאשִׁית

2. Poſt vocalem longam: vt פּוֹקְדִים

3. Poſt alterum Scheva: vt יִפְקְדוּ

4. Sub litera Dageſſata: vt פִּקְּדָה *PiKeda*.

11. Compoſita vocalis eſt, quæ conſtat ex Scheva & vocali breui: eſtque *triplex*.

Chatef-patach אֲ A
Chatef-ſegol אֱ E } *celerrimè pronunciationis*.
Chatef-kametz אֳ O

12. Hæ

Digitized by Google

12. Hæ propriæ literarum gutturalium ſunt, quibus adhibentur loco Scheva ſimplicis, commodioris pronunciationis cauſa. Impropriè & irregulariter quandoque aliæ literæ Alphabeti eas poſſident. Hæ quatuor in genere vocantur *vocales breuiſſimę.*

(13. Ergò vocalis longa quaſi tribus momentis, breuis quaſi duobus, & breuiſſima quaſi vnico momento pronunciatur.

14. Aliqui non ſinè ratione aſſerũt Kamez-Chatuf vulgo vitioſè ſcribi cum duobus punctis, eodem nempè modo vti Chatef-Kametz; aiũtque illum morem eſſe excogitatum in gratiam tyronum, ne Kametz-chatuf cum Kametz confunderent: hinc in acuratiſſimis Bibliis Kametz-chatuf ſine duobus punctis more antiquo depingitur. Attamen quia Kametz-chatuf in vulgaribus libris; & in non nullis Bibliis atque Grammaticis vulgo cum duobus punctis exarari ſolet, ideo ea in enumeratine vocalium cum duobus punctis etiam depingi ſolet.)

Cap. III.

De Dageſch & Mappik 1.

Ventri literarũ inſcribitur punctum, pronunciationi ipſarũ inſeruiens, diciturque vel *Dageſch* vel *Mappik.*

2. Da-

2. Dageſch duplex eſt: *Lene* vel *Forte*.

3. *Dageſch lene* eſt, quod ſex literas בגד כפת (quæ memorię cauſa *begad-Kephath* vocātur) per ſe aſpiratas, facit tenues, aſpirationem ab iis tollendo: ut, בָּ ba, גֵּ ge, דִּי di פִּי pi, תֻּ tu.

Fit hoc 1. in principio verſuum: vt בְּרֵאשִׁית *Gen.* 1.1.

2. Ab initio dictionis quoties pręcedens dictio terminatur litera mobili: vt. בְּרֵאשִׁית בָּרָא

3. In media dictione poſt Scheua quieſcēs: vt אֶצְבַּע Attamen hæ duæ poſteriores regulæ multas patiuntur exceptiones.

4. Olim autem, quando aſpiratæ eſſēt, notabatur ſuper illas virgula tranſuerſa, quam *Raphe* vocabant, vnde *Litera raphata*, id eſt, aſpirata. Exempla vide Exod. 20. verſ. 9, 13, 14, 15. in

כָּל־, תִּרְצָח, תִּנְאָף, & in תִּגְנֹב. Adhibitam adhuc cernere eſt in quibuſdam veteribus Bibliorum editionibus Conſtantinopoli impreſſis: in recentioribus autem libris planè exoleuit.

5. Veteres Grammatici literis aſpiratis acceſent quoque Reſch, & ſic ſeptem numerant בגד כפרת. Aſpirationem eam in ſe continere patet ex lingua Græca, in qua cum ſpiritu aſpero notari ſolet &c.

6. *Dageſch forte* eſt, quod literam pronunciatione

tione geminat. Habet locum in omnibus literis, exceptis gutturalibus & ר.

7. A ſex præcedentibus בגד כפת etiam aſpirationem tollit, vt ipſum dageſch lene. Eſt autem dageſch in illis forte, quandocunque non præcedit Scheua: vt נִגַּשׁ *Niggaſch*. Aliàs præcedente Scheua eſt Dageſch lene: vt פָּקַדְתָּ.

Hinc de literis gutturalibus cum dageſch forti analogicè notandis obſeruetur hæc

R E G V L A

Literæ gutturales אהחע *&* ר, *ad indicium & complementum excluſi Dageſch, præcedentem vocalem breuem plerunque in longam conuertunt, ei analogam; chirek in Tzere; Patach in Kametz; Kibbutz in SchureK vel Cholem.* vt cap. ſequenti videbitur: ex. gr. בֵּרֵךְ pro בִּרֵךְ; יְבָרֵךְ pro יְבַרֵּךְ; יְבֹרַךְ pro יְבֻרַּךְ &c.

(8. Dageſch forte eſt quadruplex. Primum eſt *Compenſatiuum*, quod compenſat literam aliquam abjectam: vt יִפּוֹל pro יִנְפּוֹל.

Secundum eſt *Characteriſticum*, indicans Conjugationes: vt פִּקֵּד, פָּקַד.

Tertium eſt *Demonſtratiuum* poſt הַ: vt הַדָּבָר.

Quartum eſt *Euphonicum*, quod ſolius euphoniæ cauſa literæ inſcribitur: vt מִקְּדָשׁ.

9. Vox penacuta in ךְ, תָּ, הָ vel הֶ finita, ſæpè

ſæpè imponit primæ literæ dictionis ſequentis Daghes Euphonicum: vt יְהַלְלוּךָ סֶּלָה *laudabunt te*, Pſal. 84. 5. מָשַׁחְתָּ שָּׁם *vnxiſti illic*, Gen. 31.13. יַמָּה סּוּף *Mare Suph*, Exod. 10. 19. עֹשֶׂה לָּךְ *facit tibi* Gen. 31. 12.

Idem etiam fit poſt מַה & זֶה: vt מַה־טּוֹב: וְזֶה־לָּךְ

10. Daghes forte regulariter ſcribitur poſt vocales breues, irregularitèr & rarò poſt longas, ſed nunquam poſt breuiſſimas, niſi in vnicà voce שְׁתַּיִם *duæ*.)

11. *MappiK* eſt punctum, quod literæ י & ה inſcriptum, docet eas genuino ſuo ſono efferendas, quæ ſine eo quieſcerent. Literæ י inſcribitur in media dictione poſt ChireK, & literæ ה in fine vocis tantum, vt cap. ſequenti fuſius declarabitur.

(12. Nonnulli putant punctum literæ Iod inſcriptum, etiam poſt ChireK, eſſe ſemper Daghes forte.)

Cap. IV.

De Syllaba & legendi ratione.

§. 1.

SYllaba eſt conſonæ & vocalis, in vnum ſonum conjunctio. Conſona ſyllabam ſemper inchoat, à dextra verſus ſiniſtram.

.2 Syl-

2. Syllaba eſt *Simplex* vel *Compoſita*.

3. *Simplex*, quæ ex vna cōſona & vna vocali conſtat: vt אֵלִי *E-li*, הָיִיתִי *ba-ij-thi* שָׂנֵא *ſo-ne*, vbi punctum literę ש ſimu' & literæ & vocalis nota eſt, quia ea litera aliud punctum vocale adjectum non habet: שֹׁנֶה *ſcho-ne*, vbi poſterius punctum ſupra literam שׁ neceſſariò per Cholem legendum: בָּרָאתִי *ba ra-thi*, vbi בּ habet Daghes lene, ideoque valet nudum b, & א in medio quieſcit: קֹוֶיךָ *Ko-ve-cha*, vbi ſuperius punctum ad ק pertinet, non autem ad ו, quia ea propriam vocalem Sægol ſubiectam habet, cum qua, vt conſona, effertur. Porrò de literis vocali deſtitutis obſeruetur hæc.

REGVLA.

Literæ vocali deſtitutæ, quieſcunt, nec tamen propterea otioſę aut ſuperfluæ ſunt, ſed pertinent ad ſubſtantiam & eſſentialem formam vocis, quæ ſine illis non eſſet integra.

4. *Compoſita* Syllaba eſt, quando plures conſonæ in vnam ſyllabam conjunguntur. Fit hoc in vniuerſum per Scheva ſimplex, & ſub gutturalibus per Scheva compoſitū· Hæc enim puncta p ſe ſtatam & ſeparatam ſyllabam nunquã efficiunt, ſed ſuas conſonas aliis adjungunt: vt, פְּרִי *peri*, quaſi *pri* non diuiſim *pe-ri*, & ſic ſem-

per

per efferendum. Scheua quando vocale eſt : יְבָרְכוּ *Ieba-rechu*: ſed in הִפְקַדְתִּי *hiph-kad-ti*, Scheua poſt vocalem breuem quieſcit, ת poſt Scheua quieſcens cum dageſch leni notatū, per nudum T efferendū, vt antecedente capite dictum. In תַּחְתִּיָּה *tach.ti-ja*, י cum Mappik poſt Chirek notatum, per conſonam efferedū eſt, cum abſque eo quieſceret, quippe vocalē longam conſtituens, & ſic etiam vltima ſyllaba à vocali Kametz inciperet, quod contra regulam eſt principio capitis traditam. Sic Mappik in ה vocis אִשָּׁהּ *I-ſchah*: etſi Iudæi Mappik in hac forma, pręcedente Kametz, negligant, & ſimpliciter pronūcient *Iſcha*, ה quieſcēte, quod ſine dubio vitioſè fit.

5. Literæ vltimæ uocum mobiles rarò cū Scheua notantur: ut in his בָּרַךְ *ba-rach*, שָׁאַלְתְּ *Scha-alte*. Cùm non habent Scheua, habere intelliguntur. Semper autem literæ ultimæ mobiles præcedenti adjunguntur: ut, שֻׁלְחָן Menſa: לֶחֶם Panis. In his ſub Nun & Mem ſubintelligitur Scheua.

6. ח & ע in fine uocis ſæpe ſub ſe aſſumunt Pathach, quod ante eas pronunciatur: vt, מָשִׁיחַ *Maſchiach*, יָדוּעַ *Iadhuah* Vulgò vocatur פַּתַח גְּנוּבָה *Patach genuba*, id eſt, furtivum

7. ה cum

7. ה cum MappiK id aliquando imitatur : vt, אֱלֹהַּ *eloah*, Deus: מַגְבִּיהַּ *maghbiah*, exaltans.

(*Excipe:* Si ſub præcedenti litera eſt Kametz, vel Patach, tum hæ החע literæ ſub ſe non recipiunt tale Patach: vt, יָדַע, מֹשֶׁה, רָע, גָּבֹהַּ)

8. Gutturales nunquam admittunt Scheua vocale, benè quidem Scheua mutum, ſeu quieſcens. Aliàs Scheua compoſitum ipſarum proprium eſt, vbi Scheua requiritur, vt dictum: vt, הֲבוּ *hauu*, אֱמוּנָה *emu-na*, חֳלִי *Choli*. Hinc præcedens litera communiter ſuſcipit eam vocalem breuem, quæ ſub gutturali eſt compoſita cum Scheua, quod vulgò efferunt hac

REGVLA:

Litera gutturalis punctat ſe & præcedentem: vt, אַהֲבָה *a-haua*, בֶּאֱמוּנָה *be-emu-na*; At Kametz-chatuph hic ſemper per nudum Kametz ſcribitur, quod ex præcedenti regula per O legendum: vt, אָהֳלוֹ *O-holo*.

(Hæc regula valet, quando ſub præcedenti litera requiritur Scheua mobile: vt, וַאֲנִי *& ego.*)

9. Craſis ſiue contractio duarum vocalium in vnam, fit in tribus vocalibus, ſcil. in בֵּאלֹהִים

pro בֵּאלֹהִים *in Deo*: in לֵאמֹור pro לֶאֱמוֹר *Dicere*; & in לַאדֹנָי pro לַאֲדֹנָי *Domino meo*. (Craſis magis fit in his tribus quàm in aliis vocibus: quia crebrò in V. T. occurrunt.) Sic לַיהוָה quod legendum לַאדֹנָי. (Alii tamen judicant nomen לַיהוָה ita, prout ſcribitur, eſſe efferendum.) V. in fine Exerc. Pſ. 34.

10. Porrò duæ vocales breuiſſimæ continuò legi nunquam poſſunt, vnde nec duo Scheua ab initio vocis ponuntur, nec poſt Scheua compoſitum Scheua ſimplex in media voce vnquā ſequitur. Attamen analogia vocum vtrumque ſæpe poſtulat, & tunc obſeruanda eſt hæc.

REGVLA.

Si duplex Scheua ab initio concurrit, prius mutatur in ChireK aut in Patach vel Segol ſub gutturali: vt לִשְׁבֹּעַ pro לְשְׁבֹּעַ; אַבְנוֹ pro אְבְנוֹ; חֶלְקוֹ pro חְלְקוֹ.

Sed & alterum Scheua, ſi ſub י fuerit, tollitur: vt בִּיהוּדָה *bi hu-da* pro בְּיְהוּדָה.

11. Si in media dictione poſt Scheua compoſitum ſequatur Scheua ſimplex, tunc compoſitum neceſſariò reſoluitur, & quidem vel in ſuā breuem, vel in nudum Scheua: vt, תַּהַרְגוּ

ta-

ta-har-gu, יֶאְשְׁמוּ *je-ſchemu.*

12. Sæpè tamen etiam ſola euphoniæ cauſa Chateph-pathach & Chateph-ſægol mutantur in Scheva: vt, יֶהְגֶּה pro יֶהֱגֶּה.

13. Dageſch forte ſyllabæ compoſitæ facit quoddam compendium: vt, הֻגַּשׁ *hug-gaſch*, pro הֻנְגַּשׁ De *dageſch* forti notētur hę Regulę.

I.

Scheua poſt vocalem breuem, ſub litera dageſſata: vt, גִּלְּתָה *gil-leta*, pro גִּלְלְתָה.

Poſt vocales longas raro dageſch forte adhibetur, quia in longis vocalibus ſonus integer ſyllabæ abſoluitur; aliquando tamen etiam poſt eas reperitur.

II.

Dageſch forte *ex gutturalibus, &* ר *excidens, plerumque præcedentem vocalem breuem in longam conuertit: vt* בֵּאֵר pro בִּאֵר.

III.

Dageſch forte etiam ex litera ſchevata, euphonię cauſa ſæpè excidit, ex. gr, יְבַקְשׁוּ *pro* יְבַקְּשׁוּ.

14. Denique *Diphthongorum* doctrina ſyllabæ compoſitæ affectio quædam eſt, Hinc nata eſt hæc

REGVLA.

Vau, & Iod poſt Kametz, Tzere, & Chirek in fine vocum, vocalis quodammodo naturam induunt,

cum, vocalis quodammodo naturam induunt, & cum vocalibus iſtis in diphthongum coaleſcunt:

(§. 15. *Vau* triplicem diphthongum facit: vt עֵשָׂו *Eſav,* שָׁלֵו *ſchalev,* פִּיו *piv.* Iudæi tamen in eis nullam diphthongum agoſcunt; ſed ו vt conſonam u proferunt, *Eſau, ſchaleu, piu.*

16. *Iod* itidem triplicem dipthongũ facit: vt, פָּנַי *panai,* גּוֹי *goi,* גָּלוּי *galui.* Attamen & hîc à quibuſdam dubitatur. Irregulare eſt יְרוּשָׁלַםִ quod ſcribendum, & legendum יְרוּשָׁלַיִם *Ieruſchalaijm,* ex Ierem. 26.18: item יְרוּשָׁלַמָה quod legendum, יְרוּשָׁלַיְמָה ex 2.Paralip.32.9.

Cap. V.

De Accentibus.

§. 1.

Vocis communes affectiones ſunt *Accentus,* & *Notatio.*

2. *Accentus* eſt nota, quę vocis ſonum convenienter moderatur: eſtque *Tonicus* uel *Euphonicus.*

3. *Tonicus:* qui ultimam, uel penultimam ſyllabam acuit. Hunc nos recta uirgula, ad ſyllabam acuendam, docendi causâ in hoc libello exprimemus. Vox in vltima habens accentum, uocatur uulgò Chaldaicâ uoce מִלְּרַע *milrah:* in penultima, מִלְּעֵיל *milhel.*

4. Tonici accentus ſunt *vigintiquinque*, quorum *quatuordecim* ſupra vocem, *vndecim* infra vocem notantur, hoc modo:

Supra vocem.

1 א Paſchta.	8 א Reuiha.
2 א Kadma.	9 א ZaKeph gadol.
3 א Gereſch: Teres: Aſla.	10 א ZaKeph Katon.
4 א Geraſchaijm.	11 א Sægolta.
5 א *Teliſchaketanna. Talſcha, Tarſa.*	12 א Pazer Gadol.
6 א *Tilſcha gedola.*	13 א ZarKa.
7 א Karne Phara.	14 א Schalceleth.

Infrà vocem.

15 א MerKa: Maarich.	21 א Teuir.
16 א MerKa Kephula.	22 א Darga.
17. א Tiphcah: Tarcha.	23 א Athnach.
18 א Munach.	24 א Ierach.
19 א Mahpach.	25 א SilluK.
20 א Iethiu.	

5. Vſus horum triplex eſt: 1 deſignant *muſiçam*, ſiue rationem cantus apud Iudæos: 2 *legitimam pronunciationem* cujuſque vocis, in ſyllabę alicujus eleuatione: vt פָּקַד *pakàd*: 3 *Diſtinctionem ſententiæ* in certa membra. Primus vſus Iudæis relinquitur. De ſecundò hìc obſeruentur hæ REGVLAE.

I.

Quæ ſyllaba accentu tonico notata eſt, ea acuitur.

Excipe *Teliſcha gedola*, qui primam vocis literam ſemper occupat; *Tiphcha* quando in Iobo, Pſalmis, & Prouerbiis initio vocis ponitur: item *Paſta*, *Teliſcha Ketanna*, *Sægolta*, *ZarKa*, qui vltimæ vocis literæ ſemper adhęrēt, nec tamen eas ſyllabas ſemper afficiunt. Quæ autem ſyllaba cum illis acuenda ſit, id ex analogia flexionis,& proprietate vocis ſciendū eſt.

II.

Eiuſdem accentus in eadem voce geminati, prior ſyllabam acuit: vt, תֹּהוּ tòhu.

III.

Diverſorum in eadem voce accentuum poſterior acuit, prior euphoniæ inſeruit: vt וְהָעֵצִים vehaetzìm.

IV.

Accentus tonicus, vocali longæ additus Scheva ſequens conſtituit quieſcens: תָּגְלֶנָה tagelna.

6. Tertius vſus ad Syntaxin pertinet, quæ docet orationem in ſua membra rectè diſtinguere. Sic autem diſtribuuntur in *Miniſtros* & *Reges*.

7. *Miniſtri* ſunt, qui orationem continuant & promouēt ad commodū membrum: ſuntque octo *Munach*, *Mahpach*, *Merca ſimplex*, *Merca duplex*, *Darga*, *Ierach*, *Kadma*, *Teliſcha-Ketanna*,

8. *Reges* ſunt, qui ſpiritum vel leuiculè ſuſpēdunt, aut plenius ſiſtunt, deponuntque, & ſermonē aliquo membro incīdunt: ſuntque ſeptendecim reliqui; *Silluk*, *Athnach*, *Reuia*, *Zakeph-katon*, *ZaKeph-gadol*, *Segolta*, *ZarKa*, *Geraſchaÿm*, *Paſta*, *Pazer*. *Schalſcheleth*, *Teliſcha-gedola*, *Karne-phara*, *Tipcha*, *Teuir*, *Iethiu*.

9. Ex his communiter ad comma ſiue Inciſū adhibentur, *Reuia*. & *ZaKeph Katon* & in verſibus longioribus *Segolta*: ad Colon, *Athnach*; ad Periodum ſiue Verſum abſoluendū, *Silluk*, quem & *Soph-paſuk* vocant.

10. Hi, ob pleniorē ſpiritus in pronunciando depoſitionem, dicuntur *Pauſæ*, quarum in immutandis vocalibus non exigua vis eſt, vt in fine hujus libri oſtenditur. Hic obſeruetur & iſta

REGVLA.

Literæ בגד כפת *Begad-Kephath poſt vocem vocali longa, aut litera quieſcente finitam, ac quolibet accentu rege notatam, Dageſch lene accipiunt*: vt, אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה Et quicquid erat cum ipſo in arca, *Gen.* 7. 23. Alias ſic aſperatæ manent, vt dictum cap. 3.

§. 11. Hæ voces accentū in vltima ſyllaba obtinent:

1. Quæ vtrāque ſyllabam habent longam:

vt דָּבָר *verbum*, חָפֵץ *voluit*.

2. Quando prior ſyllaba habet Scheua, vel Scheua compoſitum loco ſimplicis: vt דְּבַשׁ *mel*, אֲגַם *ſtagnum*.

3. Quando media radicalis eſt notata puncto Dageſch: vt גִּבּוֹר *fortis*.

4. Quæ in ה fœmininũ deſinunt præcedente Kametz: vt בְּרָכָה *benedictio*.

5. Tertia perſona fœminini Gen. in Verbis, in ה deſinens: vt פָּקְדָה *illa viſitauit*.

6. Secundę perſonę pluralis numeri, vtriuſque Generis Prętoriorũ: vt שְׁמַרְתֶּם *Vos cuſtodiuiſtis*.

7. Tertiæ perſonæ Præteriti pluralis numeri, in Vau Schurek deſinentes: vt פָּקְדוּ: excepto tamen Hiphil: vt הִפְקִידוּ.

8. Omnia verba per omnia Tempora & Modos, quando non accedit augumentũ: vt פָּקַד פּוֹקֵד, פָּקוּד.

9. Omnia Nomina, & Participia pluralia maſculina, & fœminina: vt דְּבָרִים *verba* צְדָקוֹת *juſtitiæ*: פּוֹקְדִים, פּוֹקְדוֹת *viſitantes*.

§ 12. Hæ voces ſequentes accentum in ſyllaba penultima poſſident.

1. Nomina quæ conſtant duplici Sægol: vt דֶּרֶךְ *via*.

2 Quæ

2. Quæ conſtant vocali Sægol, & Patach loco Sægol; vt סֶלַע *Saxum.*

3. Quæ conſtant duplici Patach pro duplici Sægol: vt נַעַר *puer.*

4. Nomina quæ primam efferunt per Tzere ſequente Sægol: vt חֵלֶק *pars.*

5. Quæ ה paragogicum fini adjiciunt: vt לַיְלָה *nox*, pro לַיִל.

6. Quādo ה locale additur: vt אַרְצָה *terrā verſus*,

7. Quando additur duplex terminatio fœminina: vt יְשׁוּעָתָה *Omnimoda ſalus.*

8. Voces polyſyllabæ, gemino Sægol finitæ; vt עוֹמֶרֶת.

9. Secundę & primæ perſonæ Præteritorū Sing. num. maſc. & com gen. & prima perſona pl. numeri: vt עָמַדְתָּ *ſtetiſti*, עָמַדְתִּי *ſteti*, עָמַדְנוּ *ſtetimus*.

10. Nomina dualia: יָדַיִם *duæ manus.*

11. Quando prima ſyllaba habet vocalē longam ſequente vocali breui, vt אֹהֶל *tentorium.*

12. Sex affixa נִי נוּ הוּ הָ נוּ נָה Sed cætera habent accentum in vltima.)

13. *Euphonicus* eſt, qui tonico pręmiſſus ſuauiorē pronūciationē efficit. Is vnicus eſt & *Metheg* di-

dicitur, vel *Gàjah*, rectaque virgula ſub literâ notatur. Ejus vſus eſt, vt vocalem, cui adjunctus eſt, decorè ſuſpendat: vt, הָיְתָה hàietha.

Vocalibus longis ante Scheua addi ſolet: vnde hæc

REGVLA

Kametz ante Scheva abſque Metheg, breve eſt, id eſt, Kametz-chatuph: vt, חָכְמָה *Chochmà*; at cum Metheg חָכְמָה *Chàchema*.

Incuria tamen typographica non rarò id omiſit: ſic in Hagiographis rariſſimè vſurpatur, vnde ad analogiam vocis, & ſenſũ attendendũ, quando A, vel O eſſe debeat.

Metheg etiam ſemper additur vocalibus ante Scheua compoſitum: vt, יַעֲשֶׂה *Iahasè*: יֶאֱסוֹף *Iebeſoph*.

Metheg ſæpè mutatur in accentũ tonicum; vnde ſuperior regula tertia nata eſt.

(14. Metheg à SilluK diſtinguitur ſitu: nam SilluK tantũ vltimæ, vel penultimæ ſyllabę verſuũ ſubſcribitur, ſed Metheg vbique in ver ſibus pingitur, exceptis illis duabus vltimis ſyllabis.

15. Datur præterea accentus euphonicus: פָּסֵק *paſek*, *vel* פְּסִיק *peſiK*, (inhibens celeritatem pronunciationis, qui inter duas voces pingitur tali modo וְאֵיבָה׀ אָשִׁית *Gen. 3.15.*)

16. Du-

16. Duplex porrò hic euphoniæ ſpecies: *Prima*, Accentus tonici ablatio. Tunc duæ pluresſve voces virgula tranſuerſa conjunguntur, vt cum poſtremæ vocis accentu venuſta pronunciatione coaleſcant. Virgula iſta vocatur *MaKKaph*: vt, וְאַף־גַּם־זֹאת *veaph-gam-zoth*, Leui. 26.44. De MaKaph ſunt duæ

REGVLÆ.

I.

Cholem, et Tzere, ſequente conſona mobili, in fine vocis, ante MaKaph corripiuntur; illud in Kametz-chatuph, hoc in Sægol: vt כָּל־ *col* pro כֹּל, אֶת־ pro אֵת.

II.

Kametz ante MaKaph breue eſt id eſt, Kametz-chatuph: vt כָּל־ *col*, יָקָם־ *IaKom*, quæ accentu proprio notatæ, ſcribuntur, כֹּל, יָקוֹם. Sic etiā אֵת.

17. *Secunda*; accentus trajectio. Nam vox monoſyllaba aut biſyllaba penacuta, ſępiſſimè reijcit accentū præcedentis dictionis ex vltima in penultimā: vnde Cholē, & Tzere rurſus corripiuntur, vt antè. Hinc iſta regula: *Kametz vltimæ ſyllabæ, ante conſonam mobilem accentu deſtitutum, breue eſt*, i.e. Kametz-chatuph, ut, וַיָּקָם לָךְ *vejaKom-lach*, Iob. 22. 28.

§ 18. Accentus ex vltima ad penultimā ſyllabam

bam retrahitur, accuratè loquendo, propter quatuor rationes:

1. Quando ſequitur dictio monoſyllabica: vt וַיָּקָם לָךְ, pro וַיָּקוֹם.

2. Quando ſequitur dictio accentum habens in penultima: vt פָּקַד דֶּרֶךְ pro פָּקַד.

3. Propter Vau conuerſiuum futuro præfixum: vt וַיֹּאמֶר pro יֹאמַר.

4. Propter accentum pauſantem; videlicet quotieſcunque in penultima ſyllaba fuerit Schevua mobile, tum accentus pauſantes præoccupant ſibi illud commutando in magnam vocalem: נָפָלוּ pro נָפְלוּ.)

19. Ceterum in Iobo, Pſalmis, & Prouerbiis, alia quàm in aliis libris Biblicis accentuū ratio eſt: cuius modus hactenus ab Hebræis nondum ſatis explicatus.

Differentiæ inter kametz longum & Kametz-chatuph ſiue breue & Chateph-Kametz ſiue breuiſſimum.

20 Kametz-chatuph nunc per nudam figuram Kametz longi (ָ) deſcribitur, nunc per præpoſita duo puncta (ֳ) qua figura etiam Chateph Kametz notatur.

Quando Kametz chatuph habet figura nudi

Ka-

Kametz, tunc quadrupliciter ab eo diſtnguitur juxta has

REGVLAS.

I.

kametz abſque Metheg ante Scheva, eſt Kametz chatuph, i. e. O breue: vt, חָכְמָה *Chochma.*

Excipe Iobum, Pſalmos & Prouerbia, ſcil. in antiquis editionibus.

II.

kametz abſque accentu ante Dages forte, breue eſt: vt רָנּוּ *ronnu.*

III.

kametz vltimæ ſyllabæ accentu tonico carens, ante conſonam mobilem, breue eſt: vt, וַיָּקָם *Vajakom. Sic ante Makaph,* כָּל־ *Chol.*

IV.

Kametz ante gutturalem cum Chateph-Kametz notatam, breue eſt; vt, אָהֳלוֹ *Oholo.*

21. Quando Kametz-chatuph cum duobus punctis ſcribitur, tunc tribus modis à Chateph Kametz diſcernitur: juxta has tres

REGVLAS.

I.

Kametz-chatuph poſt ſe ſemper habet vel Scheua

Scheua quieſcens, aut dageſch forte: vt רָנּוּ *Ronnu* קָדְשׁוֹ *Kodſcho:* Poſt Chateph Kametz nunquam ſic.

II.

Kametz-chatuph omnibus alphabeti literis per ſe ſubjicitur: Chateph-*K*ametz propiè gutturalibus tantùm, idque loco ſcheua, rariſſimè, & irregulariter aliis literis additur.

III.

*K*ametz-chatuph ſæpè abſque duobus punctis ſcribitur, & ſyllabam conſtituit: Chateph-Kametz ſine iſtis nunquam venit, neque vnquam ſyllabam efficit. (Vide ſuprà quomodo *K*ametz-chatuph debeat ſcribi cap. 2. §. 14.

Cap. VI.

De Notatione.

§. I.

NOtatio eſt, qua vocis cujuslibet origo inquiritur: idque *Specie* aut *Figura*.

2. *Species* eſt origo vocis *prima*, vel aliunde *deriuata*.

3. *Prima* vel *Primitiua* vox eſt, quæ primę eſt originis. ab Hebręis שֹׁרֶשׁ *Radix* dicitur, & tribus communiter literis conſtat, quæ dicuntur *Radicales*: vt פָּקַד *viſitauit*, אָרָה *carpſit*. Rarò paucioribus: vt שֵׁם *nomen*, שָׁם *ibi*. Vel pluribus

bus: vt: עֲרָפֶל *Caligo,* צְפַרְדֵּעַ *rana.*

(4. Radices, in Lexicis deſtitutæ vocalibus, non ſunt in Biblijs in tali ſimplici forma vſitatę: ſed illi ſimplici formæ ſolet addi vox punctuata & vſitata: vt ברש, בְּרוֹשׁ *abies.*)

§ 5. Reliquæ literæ, quæ ad Radicem accedũt, appellantur *Seruiles*, quòd accidentibus Radicis formandis inſeruiant.

Eæ ſunt vndecim, tribus nominibus מֹשֶׁה וְכָלֵב אֵיתָן incluſæ; quæ tamen ſæpe fiunt Radicales: Exempli gratia,

1. Quatuor literæ ſeruiles שׁאבל (*Schaubal*) in medio, et fine vocum ſemper fiunt Radicales: ſed ab initio ſunt indifferentes; hoc eſt, poſſunt eſſe Radicales vel Seruiles.

2. Quatuor literę מִנְכָה (*Menochah*) in medio fiunt Radicales: ſed ab initio & fine ſunt indifferentes.

3. Tres cęteræ literæ תָוִי (*Tavi*) vbique fere poſſunt eſſe Radicales vel Seruiles.

(§ 4. Voces *deriuatiuæ*, quæ alterius ſunt originis, queque literis minuſculis in Lexicis deſcribuntur, fiunt à Radicibus quatuor modis.

1. Per additionem literæ vnius vel plurium ex voce וְהָאֱמַנְתִּי ſic à Radice צָבַע *pinxit*, fit אֶצְבַּע digitus, à שָׁמַע *audiuit fit* שְׁמוּעָה *fama*.

2. Per

2. Per detractionem literæ Radicalis: vt à בָּנָה *ædificauit* fit, בֵּן *filius*.

3. Per additionem ſimul & detractionem: ſic à נָטַע *plantauit*, fit מַטַּע *planta*, per abjectionem Nun, & per additionem Mem.

4. Sine detractione, vel additione alicujus literæ; ſed vel per nudam punctorum mutationem: ſic à דִּבֵּר *loquutus eſt*, fit דָּבָר *verbum*; vel abſque vlla mutatione punctorũ: ſic à טוֹב *bonum eſſe*, fit טוֹב *bonitas*.

§7. Inueſtigationi Radicum plurimùm inſeruiunt hi ſequentes verſiculi:

ABjice Seruiles, & tres ſi forte ſuperſunt,
Radicem thematis noueris eſſe tui.
(vt אֶפְקוֹד à פָּקַד.)

2. Sin tantum remanere duas conſpexeris, adde
Nun vel *Iod* capiti, vel dato *Vau* medio
(vt אֱנֹשׁ à נָגַשׁ, הִצִּיב à יָצַב, קָמְתָּ à קוּם)
Aut *He* poſtponas, aut conduplicato ſecundã,
Vera ſtatim Radix pullulat inde tibi.
(vt גְּלוּ à גָּלָה, מְסִבָּה à סָבַב)

3. Vnica ſed remanet mihi litera, quando remoui.
Seruiles: Radix dic agè qualis erit?
Nun da principio, vel *Iod* ſuperadde quieſcens;
He fini: Radix inde petita venit.

(*vt*

(vt יַךְ à נכה, בְּתוֹרָתוֹ à יָרָה)

4\. Quicquid analogico normæ diſſentit ab vſu;
Hoc exercitium, lector amice, dabit.

§ 8\. In genere circa inueſtigationem Radicis eſt obſeruandum: quando aliquid abjicitur ab initio, vel è medio, vel à fine, tum ſæpè in eodem loco eſt aliquid addendum: vt יִתֵּן à נָתַן, שִׂים à שׂוּם עֲשִׂית à עָשָׂה.

§ 9\. Quando, abjectis Seruilibus, ſuperſunt duæ literæ, tum ſequentes regulę inueſtigationi Radicum plurimum etiam poſſunt inſeruire:

1\. Si abjectis Seruilibus maneant duæ literę, quarum prior eſt dageſſata, tum ab initio vt plurimum Nun, rarius Iod, et in duobus verbis ל eſt addendum: vt יִגַּשׁ à נָגַשׁ *acceſſit*, הִצִּית *accendit* à יצת: ſed יִקַּח eſt à לָקַח *accepit*, & נִתַּע à לתע *commoli*.

2\. Si verò poſterior maneat dageſſata, tum illa eadem eſt geminanda: vt סַבּוֹ à סָבַב *circuiuit*. Excipe אַפּוֹ ab אנף, & חִטָּה à חנט.

3\. Si ante duas literas ſuperfluas ſit Vau, tum fere ab initio eſt addendum Iod: vt נוֹשַׁב, הוֹשִׁיב, תּוּשַׁב à יָשַׁב *ſedit*.

4\. Si poſt tales duas literas inueniatur Iod, tum fere in fine eſt adjiciendum He: vt גָּלִיתָ à גָּלָה, *reuelauit*.

10. *Figura* eſt origo vocis *Simplex*, aut *Compoſita*.

Simplex, quæ eſt indiuidua in alias: vt אָב *Pater*.

Compoſita, quæ in alias voces diuidi poteſt: vt, אַבְרָם *Abram*, in אָב *Pater* & רָם *Excelſus*.

Compoſitæ voces Hebræis rariores ſunt.

Cap. VII.

De diviſione vocis in genera, & ſpecies.

§. I.

Vox eſt *Declinabilis*, vel *Indeclinabilis*.

2. *Declinabilis*, quæ in diuerſos fines flectitur: idque *Numero*, vel *Genere*.

3. *Numerus* eſt, cùm quid de vno, vel pluribus effertur: vnde eſt vel *Singularis*, qui de vno; vel *Dualis*, qui de duobus, vel binis; vel *Pluralis*, qui de pluribus vſurpatur.

4. *Genus* eſt differentia vocis ſecundùm ſexũ: eſtque *Diſtinctum*, vel *Conjunctum*.

5. Diſtinctum, eſt vel *Maſculinum*, quod mari aut rebus maris ſpecie conceptis; aut *fæmininum*, quod fœminæ, conuenit. (Genus *Neutrum* non agnoſcunt Hebræi, ſed illud frequentius exprimunt per Fœmininum.)

6. Conjunctum, quod vtrique ſexui commune

mune eſt : vnde & *Commune genus* vulgò dici-tur, & nunc in maſculino, nunc in fœminino vſurpatur.

§ 7. Genera apud Hebræos dignoſcuntur ex triplici fonte: 1. Ex ſignificatione. 2. Ex terminatione. 3. ex inflexione.

Primò ex ſignificatione dignoſcuntur eſſe Maſculina.

1. Nomina propria Virorum: vt דָּוִד *David.*

2. Officiorum virilium: vt מֶלֶךְ *Rex.*

3. Fluviorum: vt פִּישׁוֹן *Phiſchon.*

4. Montium: vt כַּרְמֶל *Carmel.*

5. Populorum: vt עִבְרִי *Hebræus.*

6. Menſium: vt נִיסָן *Niſan, Martius.*

§ 8. *Fœminina* ſunt.

1. Nomina propria Mulierum: vt רָחֵל *Rachel.*

2. Muliebrium Officiorum: vt, מְיַלֶּדֶת *obſtetrix.*

3. Regionum,& Prouinciarum: vt מִצְרַיִם *Ægyptus.*

4. Vrbium: vt יְרִיחוֹ *Iericho.*

§ .6. *Communia* ſunt:

1. Nomina animalium, ſub vna terminatio-

ne, vtrumque ſexum denotantia: vt חֲמוֹר *aſinus, aſina.*

2. Nomina Numeralia à viginti vſque ad centum incluſiuè: vt שְׁלֹשִׁים *triginta.*

3. Membra corporis animalis gemina, quę tamen ſæpiùs in fœminino vſurpantur: vt יָד *manus*, רֶגֶל *pes.*

§. 10. *Secundo* ex terminatione genera dignoſcuntur. Quatuor terminationes ſunt fœminini generis.

1. ־ִית *vt* רֵאשִׁית *principium.*

2. וּת *vt* מַלְכוּת *regnum.*

3. ־ֶת *vt* אֱמֶת *veritas.*

4. ־ָה *vt* צְדָקָה *juſtitia,*

11. Tertio ex inflexione cognoſcitur genus; maſculinum in plurali eſt in ־ִים vt דְּבָרִים *fœmininum* eſt in וֹת vt לֵילוֹת vt patebit cap. IX. & X.

12. Cæterę terminationes vt plurimùm ſunt maſculini generis: ſed quorum genus ex his regulis dignoſci non poteſt, illud in Contextu Biblico ex adjũcto Adjectiuo, vel ex Verbo facile diſcerni poteſt.)

13. Vox declinabilis eſt, vel *Nomen* aut *Pronomen*, vel *Verbum*, aut *Participium.*

C A P. VIII.

De Nomine.

§. I.

N*Omen* eſt vox per numeros generaque declinabilis cum caſu.

2. *Numerus* hic etiam *Dualis* eſt, qui de rebus naturâ binis tantum effertur, raró de aliis. Forma capite ſequenti oſtendetur.

3. *Genus* quomodo cognoſcatur ſupra diximus, plura diſcipulorum ſtudijs linquentes.

4. E generis diferentia nomen eſt, vel *Subſtantiuum* vel *Adjectiuum*.

4. *Subſtantiuum* eſt nomen generis vnius, vel communis, ſub vna terminatione: vt סֵפֶר *Liber*. Ad ſexum diſcernendum quandoque etiam in alterum genus mouetur ob ſexus differentiam. Hinc obſerua hanc

R E G V L A M.

Motio de *Maſculino in fœmininum*, *fit aſſumpto* ה *cum prędecedente Kametz, & accentu: vt,* אִישׁ *Vir*, אִשָּׁה *Vira*: מֶלֶךְ *Rex*, מַלְכָּה *Regina*.

5. *Adjectiuum* eſt NOMEN generis duplicis ſub duplici terminatione: vt, טוֹב *Bonus*, טוֹבָה *bona*.

6. Motio hæc in alteram terminationem; Maſculini formam ſæpè mutat.

§ 8. In genere obſeruetur, quod vocales præcipuè ob quinque rationes permutentur.

1. Propter motionem è maſculino genere in fœmininũ: vt גָּדוֹל *magnus*, גְּדוֹלָה *Magna*. De ea agitur hoc Capite.

2. Propter flexionem è ſingulari in pluralem: vt גָּדוֹל *magnus*, גְּדוֹלִים *magni*. Cap. 9. & 10.

3. Propter ſtatum regiminis: ſic à דָּבָר *verbum*, fit דְּבַר הַמֶּלֶךְ *verbum regis*. Cap. 43.

4. Propter Pronomina affixa: vt דְּבָרוֹ *verbum ejus*, à דָּבָר *verbum*. Cap. 44. 45. & 46.

5. Propter accentus: vt אֶרֶץ *terra* pro אֶרֶץ. Cap. 47.

§. 9. Prima ratio mutationis vocalium eſt *Motio*, ab quam hæ ſequentes vocales mutantur.

1. Kametz penultimę ſyllabę mutatur in Scheua: vt, גָּדוֹל *Magnus*, גְּדוֹלָה *Magna*.

2. Tzere vltimæ ſyllabæ, ſi nullum Kametz

metz præceſſerit, ſimiliter tranſit in Scheua: vt, עִוֵּר *Cæcus*, עִוְּרָה *Cæca*. Præcedente autē Kametz, manet.

3. Terminatio הָ tollitur, vnde antecedens Kametz immutatum manet: vt, יָפֶה *Pulcher*, יָפָה *Pulcra*.

4. Maſculina in י mouentur in ה, & in ת vt, שֵׁנִי *Secundus* שֵׁנִיָּה & שֵׁנִית *Secunda*.

§ 10. Adjectiuis, quorum ſignificatio augeri poteſt, accidit *Comparatio*, quæ non fit diuerſis gradus abſoluti terminationibus, ſed periphraſi. ex gr. Comparativus gradus fit per præpoſitionē בִּן ſiue מ: vt טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים *bona* eſt *ſapientia præ margaritis*, h. e. melior. *Prou.* 8.

§. 11. Superlatiuus gradus fit. 1. Per מְאֹד *valde*: vt טוֹב מְאֹד *bonus valde*, i. e. optimus.

2. Per duplicationem Poſitiui gradus: vt טוֹב טוֹב *optimus*.

3. Per literam בְ: vt, בּוֹגְדִים בָּאָדָם *perfidi in hominibus*, hoc eſt, *hominium perfidiſſimi*.)

12. *Caſus* eſt ſpecialis terminatio nominis, ſextuplex in vtroque numero, Nominatiuus, &c. At illi non actu, ſed poteſtate hic ſunt, id eſt, non diuerſarum terminationum, ſed ex

Digitized by Google

ſtructura ſermonis: neque etiam articulis aut notis certis diſcernuntur (vt tamen vulgò docent) ſed omninò ex Syntaxi dijudicandi ſunt.

ל tamen communiter Datiuum; (nonnūquā præcipue poſſeſſorem vel authorem denotās, Genitiuum)

אֶת Accuſatiuum denotat (poſt verba paſſiua nominatiuum; & quando inſtrumentum denotat, Ablatiuum.)

ה communis omnium caſuum articulus eſt.

Cap. IX.

De prima declinatione.

§. I.

FLexio Nominis dicitur *declinatio*, quæ hic fit tantùm ex nominatiuo ſingulari, in nominatiuum dualem aut pluralem: eſtque *duplex*, Prima & ſecunda. In his accidit mutatio vocalium ſecundum generalem

REGVLAM:

Kametz, Tzere & Sægol penultimæ ſyllabæ mutantur in Scheua; Sægol vltimę ſyllabę in Kametz.

(*Eodem modo mutatur Patach, quando pro Sęgol*

gol ponitur)

2. Prima declinatio eſt maſculinorum, quæ ſingulari numero adjicit ſyllabam ים. vnde Iod quandoque excidit: vt,

טוֹב *Bonus*, plur. טוֹבִים.

צַדִּיק *Iuſtus*, plur. צַדִּיקִים.

דָּבָר *Verbum*, plur. דְּבָרִים.

סֵפֶר *Liber*, plur. סְפָרִים.

מֶלֶךְ *Rex*, plur. מְלָכִים.

נַעַר *puer*, plur. נְעָרִים.

3. Quædam flectuntur in ין ex forma Chaldaica: vt, אֲחֵרִין.

4. *Cholem* penultimæ ſyllabæ, ſequente Sægol vel Patach, mutatur in Scheua: קֹמֶץ *pugillus*, plur. קְמָצִים: Cum gutturali, loco Scheua ſimplicis, adhibetur Compoſitum: vt, אֹהֶל *Tabernaculum*, אֳהָלִים: Sic, אֹמֶר *Dictum*, plur. אֲמָרִים.

5. *Patach, & chireK* (non intercedẽte dageſch) contrahuntur in Tzere: vt, זַיִת *Oliua*, plur. זֵיתִים. Variant hæc, תַּיִשׁ *hircus*, תְּיָשִׁים *hirci*: ſic,

ſic, חַיִל *exercitus*, חֲיָלִים. At à בַּיִת *domus*, plur. בָּתִּים.

§. 6. *Vltimæ ſyllabæ* ſunt & aliæ affectiones.

1. *Kametz* quandoque conuertitur in Pathach, & dageſch: vt, אוֹפָן *rota*, אוֹפַנִּים *Rotę*.

2. *Pathach* non rarò aſſumit dageſch: vt, הֲדַס *myrtus*, הֲדַסִּים: Sic in monoſyllabis, דַּף *Tabula*, דַּפִּים. At, כַּף facit כַּפִּים, & ſic pauca alia.

3. *Tzere* communiter tranſit in Scheua: vt, עִוֵּר *Cæcus*, עִוְרִים. Quædam, deſcendentia à Verbis defectiuis in ſecunda, commutant illud in Chirek, & dageſch: vt, מָגֵן *Clypeus*, מָגִנִּים, חֵץ *Sagitta*, חִצִּים. At Tzere præcedente Kametz manet: vt, זָקֵן *ſenex*, זְקֵנִים *ſenes*. Monoſyllaba quædam illud etiam retinent: vt גֵּר *peregrinus*, גֵּרִים. Excipe בֵּן *filius*, vnde בָּנִים *filij*.

4. *Cholem* interdum corripitur in Kibbutz, & dageſch: vt, אָדוֹם *rufus*, אֲדֻמִּים. Item, *Schurek*, חָרוּל *vrtica*, plur. חֲרֻלִּים. A יוֹם *Dies*, eſt יָמִים. Sic, רֹאשׁ *Caput*, רָאשִׁים Ab

אנוש

אֱנוֹשׁ *Homo*, אֲנָשִׁים.

5. Terminatio ה abjicitur, vnde præcedens vocalis manet: vt, יָפֶה *pulcher*, יָפִים Item רֵעֶה *amicus*, רֵעִים.

6. Terminatio י. communiter tollitur: vt, יְהוּדִי *Iudæus*, יְהוּדִים. Quædam hujus terminationis mutant ChireK in Kametz: vt, גְּדִי *hædus*, גְּדָיִים, pro גְּדִיִּים Quædam analoga ſunt: vt נָקִי *Innocens*, נְקִיִּים. A כְּלִי dicitur כֵּלִים.

7. Quędam habent י pro ים: vt, שְׂדֵי pro שָׂדִים *Agri*: Sic, גּוֹבַי *Locuſtæ*, הָרֵי *montes*.

§7. *Dualis numerus* fit in יִם mutatis ferè vocalibus, vt in plurali: vt, יוֹם *dies*, יוֹמַיִם *duo dies*: אַף *naſus*, אַפַּיִם *nares*: שַׁד *mamma*, שָׁדַיִם.

CAP. X.

De ſecunda declinatione.

§. I.

SEcunda declinatio eſt fœmininorum, quæ ſingulari adjicit ſyllabam וֹת ſeruata communi

muni mutationis lege, vt præc. cap. dictum: vt אַגָּן *Crater*, אַגָּנוֹת *crateres*.

חֶרֶב *Gladius*, חֲרָבוֹת.

יָתֵד *Clauus*, יְתֵדוֹת.

2. Cholem penultimæ ſyllabæ mutatur vti in prima Declinatione: vt גֹּרֶן *Area*, גְּרָנוֹת,

3. Terminationis הָ & תֶ abjiciuntur: vt, צְדָקָה *Iuſtitia*, צְדָקוֹת *juſtitiæ*; עֲטֶרֶת *corona* עֲטָרוֹת *coronæ*.

4. Biſyllaba in ה duplici Kametz antecedente, prius retinent: vt, צָרָה *anguſtia*, צָרוֹת *anguſtiæ*. Excipe אָמָה *Ancilla*, vnde dicitur אֲמָהוֹת.

5. Quæ ſunt formæ כִּבְשָׂה, imitantur formam צְדָקָה, quę paulò antè poſita: vt, כִּבְשָׂה *agna*, כְּבָשׂוֹת *agnæ*. לִשְׁכָּה *Conclaue*, לְשָׁכוֹת.

6. Monſyllaba multa flectuntur per Dageſch præcedente Chirek: vt, אֵם *mater*, אִמּוֹת *matres*: פַּת *fruſtum*, פִּתּוֹת *fruſta*. At בַּת *filia*, plur. בָּנוֹת *filię*.

7. Du-

7. *Dualis* hic retinet formam primæ declinationis: vt, יָרֵךְ *Femur*, יְרֵכַיִם *femora*.

8. ה in fine commutatur in ת: vt, שָׂפָה *labium*, שְׂפָתַיִם *labia*. At חוֹמֹתַיִם formam habet mixtam ex duali & plurali.

§. 9. *Anomaliæ communes*.

1. Nomina propria, item metallorùm, & liquorum, ſunt ſingularia tantum: vt דָּוִד *Dauid*: זָהָב *aurum*: יַיִן *vinum*.

2. Nomina ætatùm ſunt pluralia tantùm: vt נְעֻרִים *pueritiæ, adoleſcentiæ*.

3. Pauca quædam, dualia tantùm: vt, מַיִם, *Aqua*, שָׁמַיִם *Cęlum*, & ſimilia.

4. Quædam maſculina flectuntur more fœmininorum: vt, אָב Pater, אָבוֹת *Patres*. Et contra: vt, אֵלָה *Quercus*, אֵלִים *quercus*: עִיר *Vrbs*, עָרִים.

5. Quędam vtroque modo: vt, הֵיכָל *Palatium*, הֵיכָלִים הֵיכָלוֹת *Palatia*.

C a p. XI.
De Pronomine.
§. I.

Pro-

Digitized by Google

PRonomina ſunt ſecundaria quædam nomina, & occulta quaſi ipſorum cognomina, vnde כִּנּוּיִים, id eſt *Cognomina ab* Hebræis appellantur. Sunt autem duplicia, *Separata*, vel *Conjuncta*, ſiue Separabilia, vel Inſeparabilia.

2. Separata ſunt, quæ per ſe dictionem ſeparatam conſtituunt: ſuntque vel *Integra* vel *Defectiua*.

§. 3. *Integra*, quæ genere, & numero diſtinguuntur: ſuntque tria, tres perſonas indicantia: vt,

	Nominat.	*Gen.*	*Dat.*	*Accuſ.*	*Abl.*
1. *Sing.*	Ego	mei	mihi	me	à me
	אֲנִי. אָנֹכִי	שֶׁלִּי	לִי	אוֹתִי	מִמֶּנִּי.
Plur.	nos	noſtrum	vobis	nos	à nobis
	אֲנַחְנוּ. נַחְנוּ	שֶׁלָּנוּ	לָנוּ	אוֹתָנוּ	מִמֶּנּוּ
2. *Sing.*	Tu, *maſc. g.*	tui	tibi	te	à te
	אַתָּה	שֶׁלְּךָ	לְךָ	אוֹתְךָ	מִמְּךָ
Plur.	Vos	veſtrum	vobis	vos	à vobis
	אַתֶּם	שֶׁלָּכֶם	לָכֶם	אֶתְכֶם	מִכֶּם
Sing.	אַתְּ	שֶׁלָּךְ	לָךְ	אוֹתָךְ	מִמֵּךְ
Fœm. *Plur.*	אַתֵּן	שֶׁלָּכֶן	לָכֶן	אֶתְכֶן	מִכֶּן

3. Sing.

3. *Sing.* Ille. *M.g.*	illius	illi	illum	ab illo
הוא	שֶׁלּוֹ	לוֹ	אוֹתוֹ	מִמֶּנּוּ
Plur. Illi	illorum	illis	illos	ab illis
הֵם	שֶׁלָּהֶם	לָהֶם לָמוֹ	אוֹתָם	מֵהֶם

Sing. Illa, *F.g.*	illius	illi	illam	ab illa
הִיא	שֶׁלָּהּ	לָהּ	אוֹתָהּ	מִמֶּנָּה
Plur. Illæ.	illarum	illis	illas	ab illis
הֵן	שֶׁלָּהֶן	לָהֶן	אוֹתָן	מֵהֶן

4. In ן finita, item הֵם, ſæpè accipiunt ה paragogicum: vt, הֵמָּה, הֵנָּה, אַתֵּנָה,

5. *Defectiua* ſunt, quæ vel genere vel numero deficiunt.

6. Singularia tantùm, & generis diſtincti, *Demonſtratiuum*, זֶה *Hic*, *Is*, *Iſte*: זֹה, זאת *Hæc*, *Iſta*, Vtriuſque ſiue communis generis, זוּ, זוֹ, *Hic*, *hæc*, *Iſte Illa*.

7. Pluralia tantum & vtriuſque generis, אֵלֶּה אֵל *Illi*, *Illę*, *Illa*.

8. Vtriuſque generis, vel numeri, *Relatiuũ* אֲשֶׁר *Qui*, *quæ*, *quod*; *qui*, *quæ*, *qua*: Interrogatiuũ מִי *Quis*, *quæ*, de perſona: מָה, מַה, מֶה *Quæ*, *Quod*, *Quid*, de re.

9. Con-

9. Coniuncta ſiue Inſeparabilia ſunt, quæ aliis vocibus adhærent: ſuntque vel *Præfixa*, vel *Suffixa*, quæ *Affixa* vulgò vocant.

10. *Præfixa* duo ſunt; שֶׁ & הַ, ſequente dageſch poſt vtrumque. Illud eſt ex אֲשֶׁר *Qui, quæ, quod*: hoc ex הוּא; & nunc relatiuum eſt; *Qui, quæ, quod*, nunc demonſtratiuum, *Hic, hæc, hoc*, quo modo articuli vſum habet ante nomina, & pronomina tertiæ perſonæ: vt, הַדָּבָר *Hæc res*, הַהוּא *Ille ipſe*, הַזֶּה *Hic ipſe*, quod & quandoque cum epentheſi ל dicitur, הַלָּזֶה; & per apocopam, הַלָּז. ſic ex זוּ fit הַלֵּזוּ. (Nomen habens præfixum ה, dicitur eſſe in ſtatu emphatico.)

11. Pronomen שֶׁ aliquando tantū habet Sægol ſine ſequente Dageſch: vt שֶׁעֲמָלוֹ *cujus labor*. Eccleſ. 2.21.

Rarò Scheua: vt שְׁהֵם *quod ipſi*. Eccleſ. 3.18.

Semel Kametz: vt שָׁאַתָּה *qui tu*. Iudic. 6.17.

Sequente dageſch habet etiam Patach: vt עַד שַׁקַּמְתִּי *donec ſurrexi*, jud. 5.7. Sed hoc שׁ poſſet ad Conjunctionem referri.

§. 12. Punctatio literę ה ante gutturales, & ante ר etiam variat:

1. Ante א & ר ſimpliciter, vel ante ע non Kametzatum, Pronomen ה præfixum gaudet

Ka-

Kametz, vt הָאָרֶץ *terra*, הָרֹאשׁ *Caput*, הָעֵדוּת *teſtimonium*.

2. Ante literas ע, ח, & ה Kametzatas Sægol requirit; vt הֶעָרִים *vrbes*, הֶחָכָם *Sapiens*, הֶהָרִים *montes*. Excipiuntur pleraque monoſyllaba: vt הָעָם *Populus*, הָהָר *mons*.

3. Ante ח & ה non Kametzatas recipit tantum Pathach, abſque Dageſch forti: vt הַהֶרֶב *gladius*, הַהֶבֶל *vanitas*.

§. 13. Hoc Pronomen ה non præponitur:

1. Nominibus conſtitutis in ſtatu regiminis: non licet dicere, הַדְּבַר מֶלֶךְ *verbum regis*.

2. Non præponitur nominibus cum Affixis: non valet הַדְּבָרוֹ *verbum ejus*.

3. non præponitur nominibus propriis: non licet dicere הָאַבְרָם *Haabram*.

14. Pauca tamen occurrunt exempla, in quibus Pronomen ה talibus nominibus præponitur: vt הָאֵל בֵּית־אֵל *Deus Bethelis*, Gen. 31.13. הֶעֶרְכְּךָ *æſtimatio tua*, Leuit. 27.23. הַמְנַשֶּׁה *Menaſſe*, Ioſ. 1.12.

15. Tres literæ כָּלֵב ſæpè poſt ſe extrudunt illud Pronomen emphaticum ה: & propterea ſingu-

Digitized by Google

ſingulę illæ literę recipiunt eam vocalē quam litera ה regulariter reciperet: vt בַּדֶּרֶךְ *in via* pro בְּהַדֶּרֶךְ. Sub ב eſt Patach propter extruſum ה: Sic בֶּעָרִים pro בְּהֶעָרִים.)

16. *Suffixa* ſiue affixa ſunt, quę fini vocū adhærent, & oriuntur ex integris, hoc modo.

	אֲנִי		נִי *me*, abl. נִי נִי *me*, acc. י *meus*,
			a, vm, rarò, *Me*, acc. י *mei*,
Ex		fit	*meæ, mea*, plur. p omnes caſus.
	אֲנַחְנוּ		נוּ *nobis*, abl. נוּ *noſter: nos*, acc.
			נוּ *Nos*, accuſ.
	אַתָּה		ךָ כָה *Tuus: Tui*, plur. cum reliquis caſibus.
Ex	אַתֶּם	fit	כֶם *Veſter: Vos*, cum rel. caſ.
	אַתְּ		ךְ, כִי *Tuus*: plur. יִךְ *Tui, æ, a*.
	אַתֵּן		כֶן *veſter: vos*, accuſ.
	הוּא		נוּ הוּ וֹ ו, *Ejus, ei, eum, eo*.
	הֵם		ם ם הֶם ם מוֹ *Eorum, eis, eos*.
Ex	הִיא	fit	נָה הָ הּ *Ejus, ei, eam, ea*.
	הֵן		ן הֶן *Earum, eas, eis*.

17. Affi-

(17. Affixa adduntur quinque generibus vocum. 1. Nominibus. 2. Verbis. 3. Participiis. 4. Aduerbiis. 5. Præpoſitionibus.

18. Exemplum nominis Maſculini generis cum pronominibus affixis.

1. Perſ. *Com.gen.*	2. Perſ. *maſc. g.*	2. Perſ. *f. gen.*	3. Perſ. *M.gen.*	3. Perſ. *fæm.g.*
verbum meum. דְבָרִי	verbum tuum דְבָרְךָ	verbum tuum דְבָרֵךְ	verbum ejus. דְבָרוֹ	verbum ejus. דְבָרָהּ
verba mea. דְבָרַי	verba tua. דְבָרֶיךָ	verba tua. דְבָרַיִךְ	verba ejus. דְבָרָיו	verba ejus. דְבָרֶיהָ
verbum noſtrum דְבָרֵנוּ	verbum veſtrum דְבַרְכֶם	verbum veſtrum דְבַרְכֶן	verbum eorum. דְבָרָם	verb um earu m. דְבָרָן
verba noſtra. דְבָרֵינוּ	verba veſtra. דִבְרֵיכֶם	verba veſtra. דִבְרֵיכֶן	verba eorum. דִבְרֵיהֶם	ver ba earum. דִבְרֵיהֶן

19. Nomina fœminina eodem ferè modo recipiunt affixa; niſi quod ה mutetur in ת, vt à צְדָקָה *juſtitia*, fit צִדְקָתִי *juſtitia mea*. צִדְקָתְךָ *juſtitia tua*, &c.

20. Affixa, כֶן ,כֶם ,ךָ ,נוּ ,הָ ,הֶן ,הֶם: quando vſurpantur pluraliter, ſemper habent ante ſe י: vt, דְּבָרֵינוּ *verba noſtra*.

21. מִן eſt pro ם, maximè in libris Poëticis Iobo, Pſalmis & Prouerbiis.

22. Pro ךְ quandoque eſt כִי.

Cap. XII.

De Verbo,

§. I.

SIc fuit Nomen & Pronomen: ſequitur *Verbum* cum *Participio*.

2. Verbum eſt vox flexilis; cum *Tempore*; & *Perſona*.

3. *Numeri* hìc tantùm ſunt ſingularis, & plur.

4. *Genera* eadem, quę in nominibus, quorum diſtinctio in perſonis patebit.

5. TEMPVS eſt *finitum*, aut *infinitum*,

6. *Finitum* eſt aut *Præteritum* aut: *Futurum*; nam *Præſens* proprium Hebræi nullum habēt. Efferunt autem illud partim per vtrumque Participium; partim per Præteritum, & Futurū, in generalibus ſententiis, cùm ſignificatur, non quod fuit, aut futurum eſt, ſed quod continuè eſt, fit aut fieri debet: vt יֶהְגֶּה *meditatur*. Pſal. 1.2.

7. Præteritum vnicum pro omnibus: vt פָּקַד *Viſitabat, viſitauit, viſitauerat, viſitauiſſet*.

8. Hinc

8. Hinc oritur participium duplex; *Præſens*; quod *Benoni* vocant: vt, פּוֹקֵד *viſitans*: *Prẹteritũ*, quod *Pahul* dicunt: vt, פָּקוּד *viſitatus*, *Qui viſitatur*. Hæc, vt in aliis linguis flexionẽ nominũ imitantur, & Præſentis indicatiui vſum etiam præbent. Fœmininũ ſingulare indifferenter ferè in הָ acutum, vel ת penacutum, duplici Sægol, aut Patach antecedente, definit: vt, פֹּקֶדֶת vel פֹּקְדָה *viſitans illa*.

9. Futurum duplex eſt: *Primum*, & *Secundum*.

10. *Primum* quod ab imperando, tanquam communiori ejus vſu, צִוּוּי *Tziuui*, *Imperatiuũ* vocant: vt, פְּקוֹד *Viſita*, *viſitato*. *Secundum* in ſpecie *Futurum* appellatur: vt, אֶפְקוֹד *Viſitabo*.

11. *Infinitum* tempus, vulgò dicitur *Infinitiuus modus*, Hebẹis *Makor* quaſi *Fons*, quod inde ſignificatio in reliqua diſtincta tempora ceu riuulos certos deriuetur: vt, פָּקוֹד, פְּקוֹד vel פְּקֹד *viſitare*. Exprimũtur etiam eo gerundia, maximè præfixis literis בכלם quas *Bachlam* vocant.

12. PERSONA eſt ſpecialis terminatio Verbi: Eſtque triplex, *Prima*, *Secunda*: *Tertia*, quæ certo genere ferè diſtinguuntur.

13. *Præteriti* tertia pluralis, & prima quælibet, ſunt generis communis.

14. Tertia maſculina in Præterito præcedit, quia ejus forma eſt ſimpliciſſima purum thema continens: vt, פָּקַד *Viſitauit ille*.

(Infinitiui in verbis quieſcentibus mediâ literâ conſtituunt Radices: vt קוּם: nam in Præterito eſt קָם.)

Hinc tertia fœminina in ה ָ, vt, פָּקְדָה *Viſitauit illa*, vbi ה repræſentat Pronomen הִיא *illa*: & tertia pluralis in וּ, vt פָּקְדוּ *Viſitarunt*.

15. Secunda maſc. ſing. in תָּ quaſi ex אַתָּה *Tu*: vt, פָּקַדְתָּ *Viſitaſti tu vir*, fœmin. in תְּ ex אַתְּ: vt, פָּקַדְתְּ *Viſitaſti tu fœmina*. Secunda pluralis maſc. in תֶּם ex אַתֶּם *Vos*: vt, פְּקַדְתֶּם *Viſitaſtis vos viri*: fœmin. in תֶּן ex אַתֶּן *Vos fœminæ*: vt, פְּקַדְתֶּן *Viſitaſtis vos fœminę*.

16. Prima ſingul. in תִּי ex אֲנִי *Ego*, litera ת per epentheſin aſcita, aut vſurpata loco נ, ne fieret confuſio hujus ſyllabæ formatiuæ cum Pronomine inſeparabili נִי: פָּקַדְתִּי *Viſitaui*: Pluralis in נוּ ex אֲנַחְנוּ *Nos*: vt, פָּקַדְנוּ *Viſitauimus nos*.

17. *Imperatiuus* ſola ſecunda conſtat, genere & numero diſtincta: vt, פְּקוֹד vel פְּקֹד

Viſita

Viſita tu vir. Inde pluralis maſculina in Schurek: פִּקְדוּ *Viſitate vos viri*. Fœminina ſingularis in י quaſi ex forma Pronominis אַתִּי: vt, פִּקְדִי *Viſita tu fœmina*. Pluralis fœmin. in נָה quaſi ex אַתֵּנָה *Vos fœm.* vt, פְּקוֹדְנָה *Viſitate vos fœm.*

18. *Futurum* formatur à vocibus Imperatiui, quibus preponit literas quatuor אֵיתָן (vulgò אֵיתָן *Ethan* eas vocant, memoriç cauſa) generum, ac perſonarum formatiuas.

19. Prima ſingul. אֶפְקוֹד *Viſitabo*, ex א quod ex אֲנִי *Ego*: Pluralis: נִפְקוֹד *Viſitabimus*, ex נ quod ex אֲנַחְנוּ *Nos*.

20. Secunda ſing. maſc. תִּפְקוֹד *Viſitabis*, ex ת quod ex אַתָּה *Tu*: ſic plural. תִּפְקְדוּ *Viſitabitis*: Secunda ſing. fœm. תִּפְקְדִי *Viſitabis tu fœm.* ex ת quod ex אַתְּ: aut ת eſt vtriuſque ſecundæ index, & genus per י indicatur, vt in Imperatiuo. Secunda plur. fœm. תִּפְקוֹדְנָה *Viſitabitis vos*, vt in Imperatiuo.

21. Tertia ſing. maſc. יִפְקוֹד *Viſitabit*, ex י vicario literç ו ex הוּא *Ille*: plur. יִפְקְדוּ *Viſitabunt*

illi: tertia fœm. ſingul. תִּפְקוֹד *viſitabit illa*, ex ת vicario literæ ה ex הִיא Illa. Forma cum ſecunda ſingul. maſc. eadem ſed formatio diuerſa, ac appoſitum nomen maſc. vel fœm. ſemper perſonas diſtinguit. Tertia fœminina pluralis תִּפְקֹדְנָה *Viſitabunt illæ*. Sic ſecunda, & tertia plurales fœmininæ eadem voce exprimuntur, ob diuerſum formationis principiũ: nam ſyllaba formatiua נָ hic poteſt eſſe ex הֵנָּה *Iſtæ*, vel ex אַתֵּנָה *Vos*.

22. ו Vau cum Scheua, Præterito præfixũ, illud ſæpe in Futurum conuertit. (præcipuè quando accentus transfertur ad vltimam ſyllabam: vt וְאָמַרְתָּ *& dices*, Gen. 32.18

E contra Vau cum Patach ſequente Dages ante literas dageſſabiles, vel cum Kametz ante literas non dageſſabiles, Futuro pręfixum, mutat illud in præteritũ; vt וַיֹּאמֶר *& dixit*, וָאוֹמַר *& dixi*.)

23. Præteriti, & Futuri voces in ו & י finitæ crebrò accipiunt ן paragogicum: vt, יֵדְעוּן *Cognouerunt*, &c.

24. Secunda ſing. maſc. Pręteriti, & Imperatiui, ac prima perſona Futuri vtriuſque numeri, item Infinitiuus, amant ה paragogicũ pręcedente

dente Kametz: vt פָּקַדְתָּה *viſitaſti, &c.*

25. Hęc generalis Perſonarum & Temporum formatio, ad ſingulas Verborū ſpecies, & conjugationes deinceps applicanda.

26. Verba Hebraica ſunt triplicia: { Perfecta. Deficientia. Quieſcentia.

27. Verba Perfecta has duas conditiones requirunt.

1. Omnes literæ Radicis inter conjugandū retinentur, & nullę abjiciuntur.

2. Omnes Radicis literæ ſemper leguntur, & nullæ quieſcunt. Reliqua Verba, in quibus hæ conditiones non inueniuntur, vocātur verba imperfecta, h. e. Deficientia, vel Quieſcentia.

§ 28. In vniuerſum ſeptem ſunt paradigmata Verborum, ſecūdum quæ omnia verba Hebriaca conjugantur; vnum Perfectum, duo Deficientia, & quatuor Quieſcentia.

1. Verbū *perfectum* eſt: פָּקַד *viſitauit*. C. 13.

Duo ſunt Verba *Deficientia:*

2. In priori deficit *Nun*: vt נָגַשׁ *appropinquauit* Cap. 17.

3. In poſteriori litera ſecunda eſt geminata: vt סָבַב *circuiuit*. Cap. 19.

Verba *Quieſcentia* habent in principio, vel in medio, vel in fine literam quieſcentem:

4. Primum quieſcit in principio *Iod :* vt יָשַׁב *ſedit.* Cap. 23.

5 Secundum quieſcit in medio *Vau* vel *Iod :* vt קוּם *ſurrexit.* Cap. 26.

6. Tertium quieſcit in fine *Aleph :* vt מָצָא *inuenit.* C. 30.

7. Quartum quieſcit in fine ה : vt גָּלָה *reuelauit.* Cap. 34.

29. Quędam Verba ſunt dupliciter imperfecta, ſcil. reſpectu primę, & reſpectu vltimæ literæ : vt יָצָא *exiuit*, quod eſt verbum dupliciter quieſcens ; ſed נָשָׂא *ſuſtulit* eſt verbum deficiens, & quieſcens : reſpectu literæ נ conjugatur ſecundùm paradigma נָגַשׁ, & reſpectu literæ א ſecundùm מָצָא.)

C A P. XIII.

De Conjugationibus Verborum, & earum prima Kal & Niphal.

FLexio Verbi ſecundùm tempora, & per ſonas dicitur *Conjugatio :* eſtqne *quadrupl ex*, quarum tres priores duplicem habent formã, Acti-

Digitized by Google

Actiuam & Paſſiuam. Quarta, ſimplex & vniformis eſt. *Intranſitiua* autem Verba formam paſſiuam non admittunt.

Prima conjugatio in forma actiua dicitur vulgò קַל *Kal*, in forma paſſiua נִפְעַל *Niphal*,

Præter. Niphal.

Sing.

	fæm.	*maſc.*
3	נִפְקְדָה	נִפְקַד
2	נִפְקַדְתְּ	נִפְקַדְתָּ
1	com.	נִפְקַדְתִּי

Plural.

3	com.	נִפְקְדוּ
2	נִפְקַדְתֶּן	נִפְקַדְתֶּם
1	com.	נִפְקַדְנוּ

Partic. Preſens.

	Plur.	Sing.
m.	נִפְקָדִים	נִפְקָד
f.	נִפְקָדוֹת	נִפְקָדָה vel נִפְקֶדֶת

Præter. Kal.

Sing.

	fæm.	*maſc.*
3	פָּקְדָה	פָּקַד
2	פָּקַדְתְּ	פָּקַדְתָּ
1	com.	פָּקַדְתִּי

Plural.

3	com.	פָּקְדוּ
2	פְּקַדְתֶּן	פְּקַדְתֶּם
1	com.	פָּקַדְנוּ

Partic. præſ. Benoni.

	Plur.	Sing.
m.	פֹּקְדִים	פֹּקֵד
f.	פֹּקְדוֹת	פּוֹקְדָה vel פּוֹקֶדֶת

Par-

Infinitiuus,

הִפָּקֵד

Inperatiuus.

Plur.	Sing.	
הִפָּקְדוּ	הִפָּקֵד	*m.*
הִפָּקַדְנָה	הִפָּקְדִי	*f.*

Futurum.

Sing.

fœm.	*maſc.*	
com.	אֶפָּקֵד	1
תִּפָּקְדִי	תִּפָּקֵד	2
תִּפָּקֵד	יִפָּקֵד	3

Plural.

	נִפָּקֵד	1
תִּפָּקַדְנָה	תִּפָּקְדוּ	2
	יִפָּקְדוּ	3

Partic. præter: Pahul.

Plur.	Sing.	
פְּקוּדִים	פָּקוּד	*m.*
פְּקוּדוֹת	פְּקוּדָה	*f.*

Infinitiuus.

פָּקוֹד פְּקוֹד vel פְּקֹד

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
פִּקְדוּ	פְּקֹד vel פְּקוֹד	*m.*
פְּקוֹדְנָה	פִּקְדִי	*f.*

Futurum.

Sing.

fœm.	*maſc.*	
com.	אֶפְקֹד vel אֶפְקוֹד	1
תִּפְקְדִי	תִּפְקוֹד	2
תִּפְקוֹד	יִפְקוֹד	3

Plural.

com.	נִפְקוֹד	1
תִּפְקוֹדְנָה	תִּפְקְדוּ	2
	יִפְקְדוּ	3

NOTÆ AD KAL.

1. Præteritum פָּקַד) tribus effertur formis

פעול

פָּעֵל פִּעֵל פָּעוֹל quas vno verſu Exo. 40. 35. habes.

וְלֹא יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן׃

Verba formæ פָּעֵל rara ſunt, & פָּעוֹל rariora, & vt plurimùm neutra.

Forma פָּעוֹל ſic flectitur.

יָכוֹל יָכוֹלְתָּ יָכוֹלְתִּי יָכְלוּ יְכוֹלְתֶּם יָכוֹלְנוּ
יָכְלָה יָכוֹלְתְּ יְכוֹלְתֶּן

Futurum.

אוּכַל תּוּכַל וגו

Non habent Pahul verba huius formæ, quia neutra ſunt.

Forma etiam פָּעֵל vt plurimùm neutra eſt, & flectitur, vt פָּקַד mutato Cere in Patah in aliis perſonis hoc modo חָפֵץ חָפַצְתָּ חָפַצְתִּי.

בָּגַדְתָּה (פָּקַדְתָּ) cum ה paragogico, בָּגַדְתָּה *Præuaricatus es* Malach. 2. 14.

Quæ in ת deſinunt, illud ante aliud ת, ſemper abjiciunt, ſubſtituto dages: vt כָּרַת *Succidit*, כָּרַתָּ *Succidiſti*. Sic & Verbum נָתַן ante ת, vltimum נ abijcit: vt, נָתַתָּ *dediſti*, נְתַתֶּם *dediſtis*.

פקרת

פָּקַדְתְּ) Sub tertia gutturali ח vel ע pro priori Scheua eſt Pathach: vt, לָקַחַתְּ *Accepiſti*, 1. Reg. 14.3.

פָּקַדְנוּ) Tertia radicalis נ ante aliud נ abjicitur, & per Dageſch compenſatur: vt נָתַנּוּ *Dedimus* pro נָתַנְנוּ.

2. Participium. פֹּקֵד) Sæpiuſculè reperitur cum י paragogico: vt, אֹסְרִי *Ligans*, Geneſ. 49: 11.

פּוֹקֵדָה) Fœmininum in ת vſitatius eſt: vt, נֹפֶלֶת *Cadens*, Geneſ. 15. v. 12: בֹּרַחַת *Fugiens*, Geneſ. 16.8.

Eſt & alia forma Participii vſitata cum Kametz. אָבֵל אֲבֵלִים *Lugens*, &c.

3. Infinitum פְּקוֹד) cum ה paragogico Cholē mutatur in Kametz-chatuph, & tranſfertur ad primā radicalē; & hujus Scheua ad ſecundā; vt, לְמָשְׁחָה *Ad vngendum*, Exod. 29.29. In terminatione Pathach id mutatur in Scheua, vnde præcedens Scheua tranſit in Chirek: לְרִבְעָה *Ad ineundum* Leuit. 20.16.

4. Imperat. פְּקוֹד) Cum ה paragogico, vt

vt in Infinitiuo: שִׁמְרָה *Cuſtodi*, Pſal. 25. 20.
שִׁכְבָה *Concumbe*, Geneſ. 39. 12.

פִּקְדִי, פִּקְדוּ) Cholē ex ſing. Maſc. corripitur in Scheua, quod literæ ק ſubjicitur, vnde prius Scheua tranſit in Chirek.

5. Futurū אֶשְׁמוֹר) Literæ formatiuæ propriè cum Scheua notantur, id autē propter ſequens Scheua conuertitur in Chirek, & ſub gutturali א in Sægol, juxta communē doctrinā cap 4. propoſitā.

Cum ה paragogico Cholē & Pathach mutantur in Scheua: *vt*, אֶשְׁמְרָה *Cuſtodiam*, Pſal. 39. 2. Sic in prima plurali. Syncopa eſt in תִּשְׁכֹּנָה *Habitabunt*, Ezech. 17. *v*. 23. vt in præterito plurali.

(§. 6. Hoc futurū ſæpè deſinit in Pathach loco Cholē. 1. Quando media Radicis litera eſt gutturalis: vt יִפְעַל *operabitur*. 2. Quando vltima eſt ח vel ע: vt אֶשְׁמַע *audiam*. 3. Quando eſt verbum neutrū: vt תִּשְׁכַּב *cubabis*. idem etiā in hoc Infinitiuo, & Imperatiuo locum habet.)

7. Ex incipientibus ab א, quædam habent illud quieſcens in Cholē, expreſsè vel occultè,

ac ſepè præterea in Tzere deſinunt: vt, תֹּאכַל אֹכַל *Comedes, Comedam:* תֹּסֵף *recipies*, Pſal. 104.29. Hoc Tzere corripitur in Segol, ſi accentus ad penultimam ſit retractus, vt ſuprà cap. 5. dictum: vt, וַיֹּאמֶר *Et dixit*, Geneſ. 1.6.

Hæc verba vulgò quieſcentia pe *Aleph*, id eſt, primà radicali א appellantur. Sed ſpecialem; non generalem habent anomaliam.

AD NIPHAL.

8. Infinitiuus הִפָּקֵד Propria hîc & in Imperatiuo eſt formatiua litera ה, cujus causâ characteriſtica conjugationis abjicitur, ne duæ formatiuæ concurrant. Idem fit in Futuro. Hinc oritur hæc

REGVLA.

Characteriſtica Temporis excludit characteriſticam conjugationis: vt הִפָּקֵד pro הִנְפָּקֵד.

9. Quando prima Radicis litera eſt gutturalis, tum ſub ה eſt Tzere, ad compenſationē ejecti Dageſch, vt הֵאָסֵף *Aggregari*, num. 12.15. Sic in Imperatiuo, & Futuro.

Eſt etiam aliquando terminatio Cholem, vt

vt הַאָכֹל *Comedendo*, Leuit. 7. 18.

Pauca quædam Characteriſticum Nun ſeruant, ac deſinunt in Cholem ex formà Kal: vt, נִכְסֹף *deſiderando*, Gen. 31.30.

10. Futurum. (תִּפָּקַדְנָה) Pro Tzere ſæpiùs eſt Pathach: vt, תֵּאָכַלְנָה *Comedentur*, Ier. 24.2.

(11. Appellationes, quibus Conjugationes, exceptà Kal, denominantur: vt Niphal, Pihel, &c. ſunt deſumptæ ab antiquo paradigmate פָּעַל *operatus eſt*: ſed quia illud Verbum, propter mediam gutturalem, ſepiſſimè irregularitèr punctatur, ideo veteres Hebræi, vt illam punctandi difficultatem euitarent, ſumpſerunt, loco paradigmatis illius antiqui, aliud paradigma פָּקַד *Viſitauit*.

12. Dantur quædam generales notæ characteriſticæ, ex quibus Conjugationes fere dignoſcuntur.

Prima Conjugatio *kal* ſimpliciter proponitur, eaque ſic vocatur à ſimplici ejus formà: Kal enim *leue* ſignificat.

Conjugationis Paſſiuæ *Niphal* litera Caracteriſtica eſt *Nun*, quæ àliquando compenſatur per Dageſch. Cognoſcitur igitur *Niphal*, 1. Ex *Nun* præpoſito:

Digitized by Google

vt נִפְקַד

2. Vel ex Dageſch forti primæ Radicis literæ inſcripto: vt הִפָּקֵד

Secunda Conjugatio Actiua *Pihel* cognoſcitur, 1. Ex Dageſch forti characteriſtico in media Radicis litera: vt פִּקֵּד

2. Vel ex Scheua ſub litera formatiua temporis; ſi nempe illud non ſit propter affixm: vt יְפַקֵּד

Ejus Conjugatio Paſſiua *Puhal* denotatur, ſi præter alterutram ex illis notis ſit Kibbutz ante mediam Radicalem dageſſabilem: vt פֻּקַּד

Nota In Verbis Defectiuis, & Quieſcentibus medià literà, loco Dageſch fortis, litera vel geminata exprimitur vel vltima geminatur: vt יְסוֹבֵב יְקוֹמֵם

Tertia Conjugatio Actiua Hiphil cognoſcitur, 1. Ex litera ה characteriſtica in principio addita: vt הִפְקִיד

2. Vel ex Patach ſub litera formatiua temporis: vt יַפְקִיד

3. Vel ex Chirek ante vltimā Radicalem: vt מַפְקִיד

Nota In Verbis Defectiuis, & Quieſcentibus medià literà, Futura ſæpè deſinunt in Tzere, vel in Segol, præcedente Kametz: vt יָסֵב, יָקֵם וַיָּקָם.

Con-

Conjugatio Paſſiua *Hophal* dignoſcitur.

1. Vel ex Kametzchatuph } ante pri- } הָפְקַד
2. Vel ex Kibbutz } mā Ra- } מֻפְקָד
3. Vel ex Schurek } dicalē: vt } הוּסַב

Quarta Conjugatio *Hithpahel* indicatur literis charecteriſtici הִתְ: vt הִתְפַּקֵּד.

13. In genere circa Conjugationes eſt obſeruandum, quod litera Formatiua Temporis abjiciat Formatiuam Conjugationis: vt pro הִפְקִיד, in Participio eſt מַפְקִיד: nam מ, formans Participium, abjicit ה formans Conjugationem Hiphil. Idem obſeruatur etiam in Niphal, Ophal, & Hithpahel.)

C A P. XIV.

De Conjugatione ſecunda Pihel, *& ejus paſſiua* Puhal.

Conjugatio ſecunda eſt, cujus Character eſt Dageſch forte in ſecunda radicali, & in actiua forma dicitur *Pihel*, in paſſiua *Puhal*, quam vocalis *Kibbutz* potiſſimùm ab actiua diſcernit. Dages tamen ex litera Scheuata non rarò excidit: aliàs per vocalem longam ferè compenſatur, quandoque non.

Digitized by Google

Infinitum.

פַּקֵּד

Imperat.

Plur.	*Sing.*	
פַּקְּדוּ	פַּקֵּד	*m.*
פַּקֵּדְנָה	פַּקְּדִי	*f.*

Futurum.

Sing.

fœm.		*maſc.*
com'	1	אֲפַקֵּד
תְּפַקְּדִי	2	תְּפַקֵּד
תְּפַקֵּד	3	יְפַקֵּד

P lur.

com.	1	נְפַקֵּד
תְּפַקֵּדְנָה	2	תְּפַקְּדוּ
	3	יְפַקְּדוּ

PRAET. PVAL.

Sing.

fæm.		*maſc.*
פֻּקְּדָה	3	פֻּקַּד
פֻּקַּדְתְּ	2	פֻּקַּדְתָּ
com.	1	פֻּקַּדְתִּי

PRAET. PIHEL.

Sing.

fæm.	*maſc.*	
פִּקְּדָה	פִּקֵּד	3
פִּקַּדְתְּ	פִּקַּדְתָּ	2
com.	פִּקַּדְתִּי	1

Plural.

com.	פִּקְּדוּ	3
פִּקַּדְתֶּן	פִּקַּדְתֶּם	2
com.	פִּקַּדְנוּ	1

Partic. præſ. Benoni.

Plur.	Sing.	
מְפַקְּדִים	מְפַקֵּד	*m.*
מְפַקְּדוֹת	מְפַקְּדָה v. מְפַקֶּדֶת	*f.*

Partic. Præt. Pahul.

מְפֻקָּדִים	מְפֻקָּד	*m.*
מְפֻקָּדוֹת	מְפֻקָּדָה v. מְפֻקֶּדֶת	*f.*

Plur. Infi-

Futurum.

Sing.

	fœm.	*maſc.*	
	com.	אֲפַקֵּד	1
	תְּפַקְּדִי	תְּפַקֵּד	2
	תְּפַקֵּד	יְפַקֵּד	3

Plur.

com.	נְפַקֵּד	1
תְּפַקֵּדְנָה	תְּפַקְּדוּ	2
	יְפַקְּדוּ	3

Plural.

com.	פִּקְּדוּ	3
פִּקַּדְתֶּן	פִּקַּדְתֶּם	2
com.	פִּקַּדְנוּ	1

Partic. pręſens Ben.

Plur.	*Sing.*	
פִּקְּדִים	פִּקֵּד	*m.*
פִּקְּדוֹת	פִּקְּדָה	*f.*

Infinitum.

פַּקּוֹד

Imperat. Caret.

NOTAE AD PIHEL.

1. Præter. פִּקֵּד) Et in Pathach, אִבַּד *Perdidit*, בֵּרַךְ *Benedixit*.

Ad hanc conjugationem etiam pertinent Verba quędam quatuor literarum: vt, קִלְקֵל *Terſit*: Ezech. 21.21. קִלְקַלְ.

Quædam item pauca, quæ loco Dageſch habent Cholem, vt שֹׁרֵשׁ, לוֹשֵׁן, שׁוֹפֵט, זוֹרֵם

Tria ſæpiùs in Sęgol deſinunt, כִּבֶּס, דִּבֶּר, כִּפֶּר.

2. Particip: מְפַקֵּד & מְפֻקָּד) ſemper habent à capite mem cum Scheua, & Pe Verbi in Pahul vt cum Chibutz vel cum Cholem in gutturalibus, & in Benoni eſt cum Pathah vt מְדַבֵּר *Loquens* מְדֻבָּר *dictus* מְבוֹרָךְ *Benedictus*. in Benoni autem notandum eſt: Excidente Dageſch, loco Pathach eſt Kametz, *vt*, מְבָרֵךְ *Benedicens*, Prouerb.27,14.

Ex verbis quadratis; מְכַרְכֵּר *Saltans*, 2.Sam. 6.14. מְכַלְכֵּל *Suſtinens*, Malach.3.2.

3. Infinit. פַּקֵּד) notandum pro macor, Benoni, Tziuui, & Hathid quod ſi horum voces terminatas in Tzere ſequatur macaph, aut dictio monoſyllaba vel Polyſyllaba cum accẽtu in penultima tunc Tzere mutatur in ſegol vt מְבַקֶּשׁ־לָחֶם *quærens panem*, Pſal. 37. 25. דַּבֶּר־שֶׁקֶר *loqui mendacium* Ier. 9.5. דַּבֶּר־נָא *loquere quæſo* Exod. 11.2. ſemper habet Sceua ſub בכלם excepto mem quod eſt cum Chirek ob defectum Nun ex præpoſitione מִן vt dicemus. Cap.XXXIX. 7.

4. Imperat. פַּקֵּד) aliquando habet Pathah pro Tzere vt פַּלַּג *diuide* Pro פַּלֵּג.

Adde

Adde literas איתן cum Scheua, & habebis futurum, Aleph vero habet Chateph Pathah.

Conjugationes quæ habent mem ſeruile in Benoni, ſemper habentſub literis איתן vocales illius mem, excepta conjugatione Hiphil quieſcentium Ain, & geminatorum vt ſuo loco habes, & potiſſimùm in tabulis in fine hujus libelli.

Aſſumit futurum Pihel ה, & ן paragogicas literas ſicut cal vt אֲדַבְּרָה *loquar* Iob. 4. תְּדַבְּרוּן *loquemini* Gen. 32.19.

5. Circa totam conjugationem nota ſi ſecunda Thematis ſit gutturalis, aut ר mutari ſub prima thematis punctum breue in longũ v. Chirek, in Tzere, Pathach in Kametz, Chibbutz in Cholem: vt בֵּרֵךְ *Benedixit* יְבָרֵךְ *benedicens*, מְבוֹרָךְ *benedictus* בָּרֵךְ *Benedicere*, *& benedic* אֲבָרֵךְ *benedicam*, Sunt hic tamen exceptiones: nam & quædam verba reperiuntur vbi ſecunda thematis non eſt capax daghes, & nihilominus perſeuerat ſub prima thematis punctum breue, vt נִחַם *conſolatione affecit*, & quædam alia vbi ſecunda thematis eſt capax Dageſch, & tamen illud non habet: vt מִלְאוּ *impleuerunt*.

(6. Significationes in quatuor Conjugationibus variant: vt פָּקַד in Kal ſignificat *viſitauit.*

In Niphal, נִפְקַד *viſitatus eſt.*

In Pihel, פִּקֵּד *diligenter viſitauit.*

In Puhal, פֻּקַּד *diligenter viſitatus eſt.*

In Hiphil, הִפְקִיד *fecit viſitare.*

In Hophal, הָפְקַד *viſitatus eſt*

Hithpahel habet vel ſignificationem *reciprocam*: vt הִתְפַּקֵּד *viſitauit ſe ipſum*; vel actionem *frequentatiuam*: vt הִתְהַלֵּךְ *indeſinentèr ambulauit.*

De verbis quatuor literarum quia, ad quędam ex his genera reducuntur mentionē niſi incidenter non facimus.

AD PVHAL.

5. Præterit. פֻּקַּד) Ejecto Dageſch propter gutturalem vel Reſch, loco Kybbutz eſt Cholem; *vt* הֹרַג, *Occiſus fuit*, Iſa, 27.7. Verbū quatuor literarum, אֻמְלַל *Elanguit*; Hoſ.4.3.

6. Partic. præſens.) *Rariſſimè vſurpatur.*

De

Cap. XV.

De Conjugatione Hiphil, *&* *ejus paſſiua* Hophal.

Tertia Conjugatio eſt, cuius Character eſt litera ה themati id vtraque forma præfixa, in actiua forma cum ChireK, & dicitur *Hiphil:* vt, הִפְקִיד *viſitare fecit*, id eſt, Præfecit, Præpoſuit ad viſitandum alios; in paſſiua forma cum Kametzchatuph, & dicitur *Hophal*: vt, הָפְקַד *viſitatus fuit*. Significatio, in forma actiua eſt, vel intenſior, ex actiuis ſuperiorum conjugationum nata, vel ſimplex à Verbis neutris deducta. ChireK longum hìc ſępè defectiuè ſcribitur, י abjecto.

PRAETERITVM. HIPHIL.

	maſ.	*fæm.*
3	הִפְקִיד	הִפְקִידָה
2	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתְּ
1	הִפְקַדְתִּי	
Plur.		
3	הִפְקִידוּ	
2	הִפְקַדְתֶּם	הִפְקַדְתֶּן
1	הִפְקַדְנוּ	

Partic. præſens.

	Sing.	*Plur.*
m.	מַפְקִיד	מַפְקִידִים
f.	מַפְקִידָה v. מַפְקֶדֶת	מַפְקִידוֹת

Part.

In Niphal, נִפְקַד *viſitatus eſt.*

In Pihel, פִּקֵּד *diligenter viſitauit.*

In Puhal, פֻּקַּד *diligenter viſitatus eſt.*

In Hiphil, הִפְקִיד *fecit viſitare.*

In Hophal, הָפְקַד *viſitatus eſt*

Hithpahel habet vel ſignificationem *reciprocam*: vt הִתְפַּקֵּד *viſitauit ſe ipſum*; vel actionem *frequentatiuam*: vt הִתְהַלֵּךְ *indeſinentèr ambulauit.*

De verbis quatuor literarum quia, ad quędam ex his genera reducuntur mentionē niſi incidenter non facimus.

AD PVHAL.

5. Præterit. פֻּקַּד) Ejecto Dageſch propter gutturalem vel Reſch, loco Kybbutz eſt Cholem; *vt* הֹרַג, *Occiſus fuit*, Iſa, 27.7. Verbū quatuor literarum, אֻמְלַל *Elanguit*; Hoſ.4.3.

6. Partic. præſens.) *Rariſſimè vſurpatur.*

C A P. XV.

De Conjugatione Hiphil, *&* *ejus paſſiua* Hophal.

TErtia Conjugatio eſt, cuius Character eſt litera ה themati id vtraque forma præfixa, in actiua forma cum ChireK, & dicitur *Hiphil:* vt, הִפְקִיד *viſitare fecit*, id eſt, Præfecit, Præpoſuit ad viſitandum alios; in paſſiua forma cum Kametzchatuph; & dicitur *Hophal*: vt, הָפְקַד *viſitatus fuit*. Significatio, in forma actiua eſt, vel intenſior, ex actiuis ſuperiorum conjugationum nata, vel ſimplex à Verbis neutris deducta. ChireK longum hìc ſępè defectiuè ſcribitur, י abjecto.

PRAETERITVM. HIPHIL.

	maſ.	*fæm.*
3	הִפְקִיד	הִפְקִידָה
2	הִפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתְּ
1	הִפְקַדְתִּי	
Plur.		
3	הִפְקִידוּ	
2	הִפְקַדְתֶּם	הִפְקַדְתֶּן
1	הִפְקַדְנוּ	

Part.

Partic. præſens.

	Sing.	*Plur.*
m.	מַפְקִיד	מַפְקִידִים
f.	מַפְקִידָה. v. מַפְקֶדֶת	מַפְקִידוֹת

Futurum.

Sing.

com.	אפקיד	1
תפקידי	תפקיד	2
תפקיד	יפקיד	3

Plural.

	נפקיד	1
תפקדנה	תפקידו	2
	יפקידו	3

Part. præt. ſiue Pahul.

Plur.	*Sing.*	
מפקדים	מפקד	m.
מפקדות	מפקדה vel מפקדת	f.

Infinitiuus.

הפקד vel הפקיד

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
הפקידו	הפקד	m.
הפקדנה	הפקידי	f.

HOPHAL.

Imperat. Caret.

Futurum.

Sing.

com.	אפקד	
תפקדי	תפקד	
תפקד	יפקד	

Plural.

	נפקד
תפקדנה	תפקדו
	יפקדו

Pret.

fœm.	*maſc.*	
הפקדה	הפקד	3
הפקדת	הפקדת	2
	הפקדתי	1

Plur.

	הפקדו	3
הפקדתן	הפקדתם	2
	הפקדנו	1

Infinit.

הפקד

No-

NOTÆ AD HIPHIL.

1. Præteritum הִפְקִיד) *Prima gutturali* ה *eſt cum Sagol: vt*, הֶאֱמִין Credidit, הֶעֱלִים Abſcondit. הִפְקַדְתָּ) *Tertia radicalis* ת *ſyncopen patitur: vt*, הִשְׁבַּתָּ Ceſſare feciſti, *pro* הִשְׁבַּתְתָּ *Vide ſupra ad Præt. Kal.*

2. Partic. מַפְקִיד) ה *Characteriſticum conjugationis eliditur per characteriſticam temporis, vt ſuprà in Infinit. Niphal: vt*, מַפְקִיד *pro* מְהַפְקִיד. *Item in Futuro.*

3. Infinitiuus הַפְקִיד) ה *cum Pathach ad differentiam Præteriti. Terminatio ChireK rarior: frequens in Tzere. At cum ſeruilibus* בכלם, *ſemper eſt in ChireK,*

4. Imperat. הַפְקֵד) *cum* ה *paragogico ſemper eſt ChireK in penultima: vt*, הַפְקִידָה.

5. Futur. אַפְקִיד) *Et in Tzere, vt in Infin. & Imp. Ex incipientibus ab* א, *pauca quædam illud amittunt: vt*, אָזִין *pro* אַאֲזִין Auſcultabo, אֹסִף Colligam, *pro* אַאֲסִף: *Sic* יַהֵל Tentoriũ figet, *Iſa.* 13. 20. *pro* יַאֲהֵל.

AD

AD HOPHAL.

6. Præter. הָפְקַד) *Forma paſſiua per Kametz catuph potiſſimùm ab Actiua diſcernitur. Euphoniæ tamen causâ ſæpe pro eo eſt* Kibbutz: *vt*, הֻשְׁלַךְ Projectus fuit. *Prima gutturalis habet chatephKametz loco Schoua: vt*, הָחֳרְבָה Vaſtata eſt, *Ezech.* 26.2. *& ſic in aliis temporibus*

Cap. XVI.

De Conjugatione Hithpahel.

Conjugatio quarta eſt, cujus character eſt ſyllaba הִת themati præfixa. Thema autẽ ipſum effertur cum Pathach, & Tzere, habet Dageſch in media radicali, quaſi ex Infinito Pihel deductum: vt, הִתְפַּקֵּד *Seipſum præfecit ad viſitandum vel recenſendum, Recenſitus fuit.* Dageſch hìc ſe habet vt in Pihel. Significatio communiter eſt *reciproca:* quandoque *frequentatiua:* vt, הִתְהַלֵּךְ *Itauit:* quædam in Kal inuſitata, hìc ſimplicem formæ Kal ſignificationem obtinent: vt, הִתְחַנֵּן *Supplicauit.*

2. Syl-

2. Syllabæ characteriſticæ accidit *Syncopa*, vel *Metatheſis*.

Syncopa, cùm vel litera ה, vel litera ת excidit. ה in Participio, & Futuro, propter accedentes formatiuas iſtorum Temporum: vt, מִתְפַּקֵּד pro מְהִתְפַּקֵּד: Litera ת, quando eà euphoniæ causà in primam radicalem contrahitur per Dageſch: vt, הִטַּהֲרוּ pro הִתְטַהֲרוּ.

4. Metatheſis fit literæ ת, quando prima radicalis eſt vna ex literis ſibilantibus זסצש: tum enim illis poſtponitur; ac præterea ת poſt ז mutatur in ד, & poſt צ in ט: vt, הִשְׁתַּבַּח *Laudauit ſe*, הִצְטַדֵּק *Iuſtificauit ſe*, *à* צָדַק & הִזְדַּמֵּן *Preparauit ſe*, *à* זָמַן.

Preteritum.

fem.	*maſ.*	
הִתְפַּקְּדָה	הִתְפַּקֵּד	3
הִתְפַּקַּדְתְּ	הִתְפַּקַּדְתָּ	2
	הִתְפַּקַּדְתִּי	1

Plural.

	הִתְפַּקַּדְנוּ	1
הִתְפַּקַּדְתֶּן	הִתְפַּקַּדְתֶּם	2
	הִתְפַּקְּדוּ	3

Par-

Digitized by Google

Participium.

Plur.	*Sing.*	
מִתְפַּקְּדִים	מִתְפַּקֵּד	*m.*
מִתְפַּקְּדוֹת	מִתְפַּקְּדָה vel	*f.*
	מִתְפַּקֶּדֶת	

Infinitum.

הִתְפַּקֵּד

Imperat.

Plur.	*Sing.*	
הִתְפַּקְּדוּ	הִתְפַּקֵּד	*m*
הִתְפַּקֵּדְנָה	הִתְפַּקְּדִי	*f.*

Futurum.

fœm.	*maſc.*	
	אֶתְפַּקֵּד	1
תִּתְפַּקְּדִי	תִּתְפַּקֵּד	2
תִּתְפַּקֵּד	יִתְפַּקֵּד	3

Plur.

	נִתְפַּקֵּד	1
תִּתְפַּקֵּדְנָה	תִּתְפַּקְּדוּ	2
	יִתְפַּקְּדוּ	3

NOTAE.

5. Præterit. הִתְפַּקֵּד) *Ejecto Dageſch, Pathach mutatur in* Kametz; הִתְבָּרֵךְ *Benedicat ſibi*

ſibi, Deut. 29.18. *Sępè & in Pathach deſinunt: vt* הִתְחַזֵּק Roborauit ſe, 2. *Paralip.* 13.7. Formam ex Niphal, & Hithpahel mixtam habet וְנִכַּפֵּר *Expiabitur*, Deut. 21.8.

הִתְפַּקְּדוּ) *HInc ſunt ex Verbis quatuor literarum*, הִתְמַהְמְהוּ Cunctantur, הִתְגַּלְגְּלוּ Deuoluunt ſe.

6. Particip. מִתְפַּקֵּד) *Cum ſyncopa literæ* ת, מִטַּהֵר Mundans ſe, *Leuit.* 14.7. *pro* מִתְטַהֵר. *Ex verbis quatuor literarum*, כְּתִמַהְמֵהַּ Cunctans, 2. *Sam.* 15.28.

7. Infinitum הִתְפַּקֵּד) *Dageſch excidente*, לְהִתְפָּאֵר Ad gloriandum, Iſa. 60.21.

8. Imperat. הִתְפַּקֵּד) *Et in pathach, vt in Præterito*, הִתְחַזֵּק Robora te, 1. *Reg.* 20. 22.

9. Futurum אֶתְפַּקֵּד) *Et in pathach aliquando, vt in Imperat. Cum* ה *paragogico*, אֶתְהַלְּכָה Ambulabo, *Pſal.* 119.45. *vt in Infinito Pihel.* Cum methatheſi literę Thau, אֶשְׁתַּמֵּר Cauebo mihi, *Pſal.* 18.24.

Cap.

Cap. XVII.

De defectiuis primâ radicali, & primâ ipſorum Conjugatione Kal & Niphal.

§. I.

EXplicata eſt Conjugationum analogia: anomalia ſequitur, cujus genera duo ſunt, vnum literæ deficientis, vnde verba *Defectiua*; alterum literæ quieſcentis, vnde *Quieſcentia* appellantur.

2. *Defectiua* ſunt, quæ literam deficientem per Dageſch forte, quando id forma vocis patitur, compenſant: ſuntque duorum generum. *Primum*, Verborum à litera נ incipientium, quæ literam נ deficientem, cùm vox ab initio creſcit, per Dageſch forte compēſant. Hinc *defectiua Pe Nun* vulgò appellantur, & paradigma habent נָגַשׁ *Acceſſit*. Vnicum Verbum לָקַח horum anomaliam imitatur.

3. Vulgò etiam ponitur genus Verborum *Defectiuorum Pe Iod*, quæ vide infrà Cap. 23.

4. PO-

4. Porrò Præteritum, & vtrumque Partic. in *Kal*, item Infinit. Imperat. & Futurum *Niphal* regulariter flectuntur.

Præter. Niphal.		
fæm.	*maſc.*	
נִגְּשָׁה	נִגַּשׁ	3
נִגַּשְׁתְּ	נִגַּשְׁתָּ	2
com.	נִגַּשְׁתִּי	1
Plur.		
com.	נִגְּשׁוּ	3
נִגַּשְׁתֶּן	נִגַּשְׁתֶּם	2
com.	נִגַּשְׁנוּ	1
Partic. Præſ. Benoni.		
fæm.	*maſc.*	
נִגָּשִׁים	נִגָּשׁ *m.*	
נִגָּשׁוֹת	נִגָּשָׁה vel נִגֶּשֶׁת *f.*	
Futurum.	הִנָּגֵשׁ	

Præter. Kal.		
fæm.	*maſc.*	
נָגְשָׁה	נָגַשׁ	3
נָגַשְׁתְּ	נָגַשְׁתָּ	2
com.	נָגַשְׁתִּי	1
Plural.		
com.	נָגְשׁוּ	3
נְגַשְׁתֶּן	נְגַשְׁתֶּם	2
com.	נָגַשְׁנוּ	1
Partic. preſens		
Plur.	*Sing.*	
נֹגְשִׁים	נֹגֵשׁ *m.*	
נוֹגְשׁוֹת	נוֹגְשָׁה vel נוֹגֶשֶׁת *f.*	
Partic. præt. Pahul.		
Plur.	Sing.	
נְגוּשִׁים	נָגוּשׁ *m.*	
נְגוּשׁוֹת	נְגוּשָׁה *f.*	

Digitized by Google

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
הִנָּגְשׁוּ	הִנָּגֵשׁ	*m.*
הִנָּגַשְׁנָה	הִנָּגְשִׁי	*f.*

Futurum.

com.		
	אֶנָּגֵשׁ	1
תִּנָּגְשִׁי	תִּנָּגֵשׁ	2
תִּנָּגֵשׁ	יִנָּגֵשׁ	3

Plural.

	נִנָּגֵשׁ	1
תִּנָּגַשְׁנָה	תִּנָּגְשׁוּ	2
	יִנָּגְשׁוּ	3

Infinitum.

גֶּשֶׁת

Imperat.

Plur.	*Sing.*	
גְּשׁוּ	גַּשׁ	*m.*
גַּשְׁנָה	גְּשִׁי	*f.*

Futurum.

fœm.	*maſc.*	
	אֶגַּשׁ	1
תִּגְּשִׁי	תִּגַּשׁ	2
תִּגַּשׁ	יִגַּשׁ	3

Plur.

	נִגַּשׁ	1
תִּגַּשְׁנָה	תִּגְּשׁוּ	2
	יִגְּשׁוּ	3

NOTÆ AD KAL.

5. Infinit. גֶּשֶׁת) *Prima radic. hic & in Imper. abijcitur, ſine compenſatione per dageſch forte, cum vox ab initio non creſcat, vt dageſch audiri poſſit.* ת *in fine quaſi formatiuum eſt, vt & in aliis Verbis, ſicut in ſequentibus videbitur.*

Propter gutturalem eſt duplex Pathach: vt,

לפחת

לְפַחַת Ad ſufflandum, *Ezech.* 22.20, *à* נָפַח. *Sic à* לָקַח *dicitur* קַחַת Accipere.

At à נָתַן *contractè, & ſpeciali anomaliâ dicitur* תֵּת Dare, *pro* תֶּנֶת: quandoque tamen etiam regulariter, נְתוֹן, נָתֹן: vt & aliàs. *Pleraque Verba hîc analoga ſunt*.

6. Imperat. נַשׁ) *Cum* ה *paragogico*, גְּשָׁה Accede; *Geneſ.* 27.21.

A לָקַח *eſt* קַח, *& perfectè* לְקַח Accipe: *à* נָתַן *eſt* תֵּן *&* תְּנָה Da, *Geneſ.* 30.26. *cum* ה *paragogico.*

7. Futurum אֶגַּשׁ) *Terminatio Cholem hic etiam vſitata eſt: vt,* יִבּוֹל Marceſcet, *Pſalm.* 1.3. *Cum* ה *paragogico.* אֶצְּרָה Cuſtodiam *Pſal.* 119.115.

A לָקַח *eſt* אֶקַּח Accipiam, *A* נָתַן *dicitur* אֶתֵּן Dabo.

AD NIPHAL.

8. Præterit, נִגַּשׁ) *Dageſch ex gutturali ferè ſine compenſatione excidit: vt,* נִחַם Conſolanem cepit, 2. *Sam.* 13.*v.* 39. *A* לָקַח *hîc regu-*

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
הִנָּגְשׁוּ	הִנָּגֵשׁ	*m.*
הִנָּגַשְׁנָה	הִנָּגְשִׁי	*f.*

Futurum.

com.	אֶנָּגֵשׁ	1
תִּנָּגְשִׁי	תִּנָּגֵשׁ	2
תִּנָּגֵשׁ	יִנָּגֵשׁ	3

Plural.

	נִנָּגֵשׁ	1
תִּנָּגַשְׁנָה	תִּנָּגְשׁוּ	2
	יִנָּגְשׁוּ	3

Infinitum.

גֶּשֶׁת

Imperat.

Plur.	*Sing.*	
גְּשׁוּ	גַּשׁ	*m.*
גַּשְׁנָה	גְּשִׁי	*f.*

Futurum.

fæm.	*maſc.*	
	אֶגַּשׁ	1
תִּגְּשִׁי	תִּגַּשׁ	2
תִּגַּשׁ	יִגַּשׁ	3

Plur.

	נִגַּשׁ	1
תִּגַּשְׁנָה	תִּגְּשׁוּ	2
	יִגְּשׁוּ	3

NOTÆ AD KAL.

5. Infinit. גֶּשֶׁת) *Prima radic. hìc & in Imper. abÿcitur, ſine compenſatione per dageſch forte, cum vox ab initio non creſcat, vt dageſch audiri poſſit.* ת *in fine quaſi formatiuum eſt, vt & in alÿs Verbis, ſicut in ſequentibus videbitur.*

Propter gutturalem eſt duplex Pathach: vt,

לפחת

לְפַחַת Ad ſufflandum, *Ezech.* 22.20, *à* נָפַח, *Sic à* לָקַח *dicitur* קַחַת Accipere.

At à נָתַן *contractè, & ſpeciali anomaliâ dicitur* תֵּת Dare, *pro* תֶּנֶת; quandoque tamen etiam regulariter, נְתוֹן, נְתֹן: vt & aliàs. *Pleraque Verba hîc analoga ſunt.*

6. Imperat. נַשׁ) *Cum* ה *paragogico*, גְּשָׁה Accede, *Geneſ.* 27.21.

A לָקַח *eſt* קַח, *& perfectè* לְקַח Accipe: *à* נָתַן *eſt* תֵּן *&* תְּנָה Da, *Geneſ.* 30.26. *cum* ה *paragogico.*

7. Futurum אֶגַּשׁ) *Terminatio Cholem hic etiam vſitata eſt: vt,* יִבּוֹל Marceſcet, *Pſalm.* 1.3. *Cum* ה *paragogico.* אֶצְּרָה Cuſtodiam *Pſal.* 119.115.

A לָקַח *eſt* אֶקַּח Accipiam, *A* נָתַן *dicitur* אֶתֵּן Dabo.

AD NIPHAL.

8. Præterit, נִגַּשׁ) *Dageſch ex gutturali ferè ſine compenſatione excidit: vt,* נִחַם Conſolanem cepit, 2. *Sam.* 13. *v.* 39. *A* לָקַח *hîc regu-*

Digitized by Google

lariter dicitur נִלְקָחָה Capta eſt, 1. *Sam.* 4. 22.

prima radicalis etiam quandoque manet.

9. Particip. נִגָּשָׁה.) *In* ת, נִתֶּכֶת Effuſa eſt, *Ier.* 7. *v.* 20. נִדַּחַת Depulſa, *Ezech.* 34. 4.

10. Infinit. הִנָּגֵשׁ) *Vnum ab analogia excipitur,* נִגּוֹף Cædendo, *Iud.* 20. 39. *cui ſimile; quod ſuprà cap.* 13. *ad Infinit. Niphal notatum eſt.*

11. *Porrò formæ* PIHEL PVHAL, HITHPAHEL, *analogæ ſunt, vnde ſpecialem doctrinã hic non requirunt. Nam in* Pihel *eſt* נִגֵּשׁ, *in* Puhal נֻגַּשׁ, *in* Hithpahel הִתְנַגֵּשׁ *quæ juxta paradigma* פָּקַד *regulariter flectuntur.*

CAP. XVIII.

De Conjugatione Hiphil *& ejus forma paſſiua* Hophal.

ANomalia vtriuſque formæ eſt in prima radicali deficiente, & per dageſch compenſatà. HIPHIL.

Præter.

	Plural.			fæm.	masc.	
com.	הִגִּישׁוּ	3		הִגִּישָׁה	הִגִּישׁ	3
הִגַּשְׁתֶּם הִגַּשְׁתֶּן		2		הִגַּשְׁתְּ	הִגַּשְׁתָּ	2
com:	הִגַּשְׁנוּ	1		com.	הִגַּשְׁתִּי	1

Par-

Plur.	Sing.	
הגישו	הגש	m.
הגישנה	הגישי	f.

Futurum.

fem.	maſc.	
com.	אגיש	1
תגישי	תגיש	2
תגיש	יגיש	3

Plural.

com:	נגיש	1
תגשנה	תגישו	2
	יגישו	3

Partic. præſens

Plur.	Sing.	
מגישים	מגיש	m:
מגישות	מגישה v. מגשת	f.

Partic. præter.

Plur.	Sing.	
מגשים	מגש	m.
מגשות	מגשה	f.

Infinitiuus.

הגיש vel הגש

Imperatiuus.

H O P H A L. Præter.

Infinitum. הגש

Imperat. caret.

Futurum.

fæm.	maſc.	
com.	אגש	1
תגשי	תגש	2
תגש	יגש	3

Plur.

com.	נגש	1
תגשנה	תגשו	2
	יגשו	3

fæm.	maſc.	
הגשה	הגש	3
הגשת	הגשת	2
com,	הגשתי	1

Plur.

com.	הגשו	3
הגשתן	הגשתם	2
com.	הגשנו	1

Partic. præſens.

הגשים	הגש
הגשות	הגשת

NOTÆ AD HIPHIL.

1. Partic. מַגִּישָׁה) *In* ת, מַגֶּשֶׁת vt eſt in *Leuit.* 14.21.

2. Imperat. הַגֵּשׁ) *Accedente* ה *paragogico pro Tzere ſemper eſt Chirek: vt,* הַגִּישָׁה Admoue, *Gen.* 27.25.

3. Futur. אַגִּישׁ) *Et in Tzere: vt,* תַּפֵּל Cadere ſinito, *Eſth.6.* 10. *Si tertia ſit gutturalis* ח *vel* ע*, tum craſis fit: vt,* יַסַּע Proficiſci facit, *Pſal.78.26. pro* יַסִּיעַ.

AD HOPHAL.

4. *Pro Kametzchatuph hic ferè ſemper vſurpatur Kibbutz.*

5. *Participium præſens inuſitatum eſt.*

CAP. XIX.

De Defectiuis ſecunda radicali, & prima ipſorum Conjugatione Kal & Niphal.

ALterum genus Defectiuorũ, eſt Verborũ ſecundam radicalem geminantiũ, quę per defectũ ſecundę radicalis in monoſyllaba contracta, deficientẽ per Dageſch forte, cùm vox à fine creſcit, compẽſant. Hæc à forma integra vocantur vulgò *Geminantia* ſiue *Duplicantia Aijn,*

Aijn, id eſt, ſecundam radicalem : at à forma defectiua, quæ hìc conſideratur, *Defectiua* dici debent. Paradigma habent סָבַב *Circuiuit*, quod contractè ſiue defectiuè dicitur סַב.

Præter. Kal.

	fæm.	*maſc.*
3	סַבָּה	סַב
2	סַבּוֹת	סַבּוֹתָ
1	com.	סַבּוֹתִי

Plural.

3		סַבּוּ
2	סַבּוֹתֶן	סַבּוֹתֶם
1	com.	סַבּוֹנוּ

Partic. præſens.

Plur.	*Sing.*	
סֹבְבִים	סֹבֵב	*m.*
סֹבְבוֹת	סֹבְבָה vel סֹבֶבֶת	*f.*

Part ic. præt.

Plur.	*Sing.*	
סְבוּבִים	סָבוּב	*m.*
סְבוּבוֹת	סְבוּבָה	*f.*

Infinitum. סֹב

Præter. Niphal.

	fæm.	*maſc.*
3	נְסַבָּה	נָסַב
2	נְסַבּוֹת	נְסַבּוֹתָ
1	com.	נְסַבּוֹתִי

Plural.

3	com.	נָסַבּוּ
2	נְסַבּוֹתֶן	נְסַבּוֹתֶם
1	com.	נְסַבּוֹנוּ

Partic. præſens.

Plur.	*Sing.*	
נְסַבִּים	נָסַב	*m.*
נְסַבּוֹת	נְסַבָּה	*f.*

Infinitum. הִסּוֹב

Imperatiuus.			Imperatiuus.	
Plur.	*Sing.*		Plur.	Sing.
הִסַּבּוּ	הִסַּב *m.*		סֹבּוּ	סוֹב *m.*
הִסַּבֶּינָה	הִסַּבִּי *f.*		סֹבֶּינָה	סוֹבִי *f.*
Futurum.			Futurum.	
fœm.	*maſc.*		*fœm.*	*maſc.*
com.	אִסַּב 1		com.	אָסוֹב 1
תִּסַּבִּי	תִּסַּב 2		תְּסֹבִּי	תָּסוֹב 2
תִּסַּב	יִסַּב 3		תָּסוֹב	יָסוֹב 3
Plur.			Plur.	
	נִסַּב 1		com.	נָסוֹב 1
תִּסַּבֶּינָה	תִּסַּבּוּ 2		תְּסֻבֶּינָה	תָּסֹבּוּ 2
	יִסַּבּוּ 3			יָסֹבּוּ 3

NOTAE AD KAL.

1. Præterit. סָבָּה) *Accentus eſt in penultima ob factā contractionem, & ſic in plurali* סַבּוּ.

Sæpiùs hæc verba perfecta ſunt, & ſecundùm פקד *conjugantur.*

2: Infinit. סוֹב) *Integrè* סְבוֹב*, quòd legitur Num. 21. v.4. Accentu ablato, ſiue ſequente Makaph, Cholem corripitur in Kametz chatuph vt dictum cap.5: vt,* בָּרָן In cantando, *Iob.38.7.*

3 Impe-

3: Imperat. סֹבּוּ) *Sine Dageſch propter* ר, ארוּ Maledicite, *Iud.* 5. 23. *ab* אָרַר. *Quandoque accentus ad vltimam deſcendit, & tunc Cholem corripitur in* Kametz*chatuph: vt,* רָנּוּ Cantate, *Iſa.* 44 23. *Et ſic in fœminino,* רָנִּי Cane, *Zachar.* 2. 14.

4: Futur. אָסוֹב) *Kametz ſub formatiuis non rarò in vocalem breuem, & in Dageſch reſoluitur, vt* אֶקֹּב Maledicam, *Num.* 23. 8.

Si accentus ad penultimam recedat, tum Cholem vltimę ſyllabæ corripitur in Kametz-*chatuph: vt,* וַיָּסָב Et circumiuit, *Iud.* 11. 18.

Rarò Schurek *habent, quia ea terminatio Quieſcentiũ ſecunda propria eſt: vt,* יְשׁוּד Vaſtabit, *Pſal:* 91. 6.

AD NIPHAL.

5. Præterit. נָסַב) *Characteriſtica* נ *neceſſariò cum vocali longa notatur: Chirek enimſequente Scheua: vt in* נִפְקַד, *habere nequit, quia præponitur voci monoſyllabę; neque poſt Chirek eſſe poteſt Dageſch, quia fieret confuſio cum Verbis Defectiuis primà* נ. Kametz *autem ſub* נ *manet, quando accentus ſuo loco manet, vt in tertiis perſonis; ejus autem ſede mutatà, tranſit in Scheua, vt in reliquis perſonis.* *Porro*

Porrò antè ח *ſeruat communem vocalem Chirek: vt,* נִחַר Exſiccatur, *Pſal.*69.4.

Quandoque etiam in Cholem vel Tzere deſinunt, ſed rariùs: inde וְנָגֹלּוּ Et conuoluentur, *Iſ.* 34.4.

6. Participium נָסַב) *Et in Tzere,* וְנָמֵס Et liqueſcens,, 1.*Sam.*15.9.

7. Infinit. הִסּוֹב) *Et in Tzere,* הִמֵּס Liqueſcendo, 2. *Sam.* 17. *v.*10. *Prima gutturali,* הֵחַל Prophanari, *Ezech.* 20.9.

8. Futurum אֶסַּב) *Dageſch ex prima gutturali excidit:* וָאֵחַל Et prophanor, *Ezech.* 22.26. *Sic cum* ה *paragogico* אֵחַתָּה Terrear, *Ierem.* 17.18.

Terminatio Cholem, & Tzere hic etiam locum habent.

Cap. XX.

De Conjugatione Pihel & Puhal *Defectiuorum ſecundâ.*

Hic verba plerumque analoga ſunt. At ſæpiſſimè Cholem habent ab initio, loco Chi-

Chirek & Dageſch: vt, סֹבֵב pro סִבֵּב.

Præter. Puhal.

	fæm.	*maſc.*
3	סֹבְבָה	סֹבַב
2	סֹבַבְתְּ	סֹבַבְתָּ
1	&c.	סֹבַבְתִּי

Infinitiuus. סֹבַב

Imperat. caret.

Futurum. אֲסֹבַב &c.

Præter. Pihel.

	fæm.	*maſc.*
3	סֹבְבָה	סֹבֵב
2	סֹבַבְתְּ	סֹבַבְתָּ
1	&c.	סֹבַבְתִּי

Partic. præſens.

m. מְסֹבֵב מְסֹבְבִים

f. מְסֹבְבָה מְסֹבְבוֹת

Part. præt. ſiue Pahul.

m. מְסֹבָב מְסֹבָבִים

f. מְסֹבָבָה מְסֹבָבוֹת

Infinitum. סֹבֵב

Imper. &c. סֹבֵב

Futur. &c. אֲסֹבֵב

NOTÆ.

Quædam primam radicalem geminant, & ſecundæ ac tertiæ interponunt: vt, גִּלְגֵּל *à* גָּלַל, *quorum conjugandi ratio analoga eſt, vt ſupra cap. 14. ad præteritum* Pihel *dictum eſt.*

Cap.

Cap. XXI.

De Hiphil & hophal *defectiuorum ſecunda.*

Anomalia in principio capitis 19. explicata eſt.

HIPHIL.

Infinitiuus.

הָסֵב

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
הָסֵבּוּ	הָסֵב	*m.*
הֲסִבֶּינָה	הָסֵבִּי	*f.*

Futurum.

fœm.	*maſc.*	
com.	אָסֵב	1
תָּסֵבִּי	תָּסֵב	2
תָּסֵב	יָסֵב	3

Plur.

com.	נָסֵב	1
תְּסִבֶּינָה	תָּסֵבּוּ	2
	יָסֵבּוּ	3

Præter.

fœm.	*maſc.*	
הֵסֵבָּה	הֵסֵב	3
הֲסִבּוֹת	הֲסִבּוֹתָ	2
com.	הֲסִבּוֹתִי	1

Plural.

com.	הֵסֵבּוּ	3
הֲסִבּוֹתֶן	הֲסִבּוֹתֶם	2
com.	הֲסִבּוֹנוּ	1

Partic. præſens.

Plur.	*Sing.*	
מְסִבִּים	מֵסֵב	*m.*
מְסִבּוֹת	מְסִבָּה	*f.*

Partic. præter.

Plur.	*Sing.*	
מוּסַבִּים	מוּסָב	*m.*
מוּסַבּוֹת	מוּסַבָּה	*f.*

HOP-

HOPHAL.

Præter.

	fæm.	*maſc.*
3	הוּסַבָּה	הוּסַב
2	הוּסַבּוֹת	הוּסַבּוֹתָ
1	com.	הוּסַבּוֹתִי

Plural.

3	com.	הוּסַבּוּ
2	הוּסַבּוֹתֶן	הוּסַבּוֹתֶם
1	com.	הוּסַבּוֹנוּ

Infinitum. הוּסֵב

Imperat. caret.

Futurum.

	fæm.	*maſc.*
1	com.	אוּסַב
2	תּוּסַבִּי	תּוּסַב
3	תּוּסַב	יוּסַב

Plural.

1	com.	נוּסַב
2	תּוּסַבֶּינָה	תּוּסַבּוּ
3	תּוּסַבֶּינָה	יוּסַבּוּ

NOTAE AD HIPHIL.

1. Præter. הֵסֵב) *Characteriſtica* ה *hic. vt & in forma paſſiuà, notatur cum vocali longa, eadem ratione, vt* נ *in conjugatione* Niphal *: Tzere autem ejus manet vel mutatur, vt* kametz *ibidem in* Niphal.

Pro vltimo Tzere non rarò eſt pathac, maximè ante gutturalem, הֵמַר, הֵשַׁח, הֵקַל.

הֵסַבּוּ) *Ex terminatione pathach*, הֵסַבּוּ Circumduxerunt, 1 *Sam.* 10.

2. Partic. מֵסֵב) *Ex terminatione pathach*, מֵצַל Vmbram faciens, *Ezech.* 31. 3.

3. Infinit. הָסֵב) ה *cum kametz ad differentiam*

tiam præteriti. Et hìc quoque ſæpius eſt terminatio Pathach.

4. Futur. אֵסַּב) *Characteriſticæ ſunt cum vocali longa, eadem ratione, vt ſupra ad Prǽteritum* Niphal *notatum eſt*.

Reſoluitur tamen Kametz *quandoque in vocalẽ breuem, quod & ſuprà ad Futurum Kal obſeruatũ: vt*, וַיַּסֵּב Et circumduxit, *Exod.* 13.18.

Accentu ad penultimã retracto, Tzere corripitur in Sægol, vt & in ſuperioribus aliquoties explicatum: וַיָּגֶל Et deuoluit, *Gen.*29.10.

AD HOPHAL.

5. Præter. הוּסַב) *pro Schurek ſæpe eſt* kibbutz, *& id per totam conjugationem*.

6. Partic. præter.) *Præſens omiſſum eſt, quia inuſitatum. Eſſet autem* הוּסָב.

CAP. XXII.

De Conjugatione HITHPAHEL. *Defectiuorum ſecundà*.

HÆc ad formam *Pihel* ſimpliciter aſſumit ſyllabã הִת. Fit autem in hoc paradigmate metatheſis literæ primę radicalis, & litera charactе-

racteriſticæ ת, de qua figura initio cap. 16. dictum

Præteritum.	
הִסְתּוֹבְבָה	הִסְתּוֹבֵב
&c.	הִסְתּוֹבַבְתָּ
Participium.	
&c.	מִסְתּוֹבֵב
Infinitiuus.	
	הִסְתּוֹבֵב
Imperatiuus.	
&c. הִסְתּוֹבְבוּ	הִסְתּוֹבֵב
Futurum.	
	1 אֶסְתּוֹבֵב
&c.	2 תִּסְתּוֹבֵב

N O T Æ.

1. Participium) מִתְרֹנֵן Ouans, *Pſal.* 78 65.

2. Infinitum) לְהִתְגּוֹלֵל Ad volutandum, ſic *Gen.* 43. *v.* 18. *quæ analoga ſunt, id eſt, ſine metatheſi.*

3. Futurum.) Aliquando eſt Pathach: vt, אֶשְׁתּוֹנָן *Acuar*, Pſal. 73. 21. Syncopa literæ תִּשּׁוֹמֵם Eccleſ. 7. 17.

Cap.

C A P. XXIII.

De Verbis Quiſcentibus prima radicali Iod, & Prima ipſorum Conjugatione K A L & N I P H A L.

EXpoſitum eſt primum genus anomalię in *Defectiuis:* alterum ſequitur in *Quieſcentibus.*

2. Quieſcentia Verba ſunt, quæ ex vna vel altera litera quieſcente conſtant, vnde diueſra in conjugando anomalia exiſtit: ſuntque *quatuor generum*, pro numero quatuor Quieſcentium literarum.

3. Primum eſt Verborum à *Iod* incipientium, quę *Quieſcentia Pe Iod* vulgò appellantur, & paradigma habent יָשַׁב *Sedit.* Hæc vbi anomala ſunt vel abjiciũt *Iod* vel in Vau commutãt, aut exprimunt, ſed quieſcens.

4. Octo excipiuntur, יָנַח, יָקַף, יָצַת, יָצַר, יָצַק, יָצַע, יָצַג, יָצַב quæ certis temporibus, & conjugationibus literam *Iod* abjectam, per Dageſch compenſant, more Defectiuorum primâ נ. Hinc vulgò ex illis genus conſtitutum, quod vocant *Defectiua Pe Iod.* At genus conſtituere non poſſunt, cùm reliqua omnia à *Iod* incipientia, ad Quieſcentium claſſem, & anomaliam per-

pertineant, ex quibus hæc paucula, ceu ſpecialiter anomala, excipiuntur.

Præter. Niphal.

	maſc.	*fœm.*
3	נוֹשַׁב	נוֹשְׁבָה
2	נוֹשַׁבְתָּ	נוֹשַׁבְתְּ
1	נוֹשַׁבְתִּי	com:

Plur.

3	נוֹשְׁבוּ	com.
2	נוֹשַׁבְתֶּם	נוֹשַׁבְתֶּן
1	נוֹשַׁבְנוּ	com.

Partic. præſens.

	Sing.	*Plur.*
m.	נוֹשָׁב	נוֹשָׁבִים
f.	נוֹשָׁבָה v. נוֹשֶׁבֶת	נוֹשָׁבוֹת

Infinitiuus.

הִוָּשֵׁב

Præter. Kal.

	maſc.	*fœm.*
3	יָשַׁב	יָשְׁבָה
2	יָשַׁבְתָּ	יָשַׁבְתְּ
1	יָשַׁבְתִּי	

Plur.

3	יָשְׁבוּ	
2	יְשַׁבְתֶּם	יְשַׁבְתֶּן
1	יָשַׁבְנוּ	

Partic. præſens.

	Sing.	*Plur.*
m.	יוֹשֵׁב	יוֹשְׁבִים
f.	יוֹשְׁבָה v. יוֹשֶׁבֶת	יוֹשְׁבוֹת

	Sing.	*Plur.*
m.	יָשׁוּב	יְשׁוּבִים
f.	יְשׁוּבָה	יְשׁוּבוֹת

Infinitiuus.

שֶׁבֶת

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*	
הוֹשִׁבוּ	הוֹשֵׁב	*m.*
הוֹשֵׁבְנָה	הוֹשִׁבִי	*f.*

Futurum.

fæm.	*maſc.*	
	אוֹשֵׁב	1
תּוֹשִׁבִי	תּוֹשֵׁב	2
תּוֹשֵׁב	יוֹשֵׁב	3

Plural.

	נוֹשֵׁב	1
תּוֹשֵׁבְנָה	תּוֹשִׁבוּ	2
	יוֹשִׁבוּ	3

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*	
שְׁבוּ	שֵׁב	*m.*
שֵׁבְנָה	שְׁבִי	*f.*

Futurum.

fæm.	*maſc.*	
com.	אֵשֵׁב	1
תֵּשְׁבִי	תֵּשֵׁב	2
תֵּשֵׁב	יֵשֵׁב	3

Plural.

com.	נֵשֵׁב	1
תֵּשַׁבְנָה	תֵּשְׁבוּ	2
	יֵשְׁבוּ	3

NOTAE AD KAL.

5. Infinit. שֶׁבֶת) *Propter mediam gutturalem duplex pathach eſt: vt,* דַּעַת Cognoſcere, *Ier: 9.6. à* יָדַע. *Eadem forma, & in Defectiuis fuit ſupra cap. 17. Radices ergo horum adhibito Lexico cognoſendæ ſunt.*

Sępiùs hæc verba analoga ſunt, vt, יָשׁוֹב *Manendo,* 1.Sam. 20 5. יְלֹד *Parere, Iob.* 15.35:

6. Imperat. שֵׁב) *Raro, & impropriè in pathach deſinit,*

deſinit, quod propriè ad Defectiua prima pertinet; *vt,* הַב Dato, *Prou.* 30 15. *Cum* ה *paragogico,* ab initio eſt Scheua, רְדָה Deſcende, *Gen.* 45. 9. & רְדָה 2. *Reg.* 1. 11. *ſi ſcilicet accentus ſuo loco maneat. Sic in plurali,* לְכוּ & לְכוּ, & *in fœminino,* לְכִי.

7. Futur. אֵשֵׁב) *Cum* ה *paragogico,* Tzere mutatur in Scheua; אֵשְׁבָה *Eſr.* 9. 3.

Semel י *expreſſum in Tzere legitur: vt,* אֵילְכָה Incedam: *Mich.* 1. 8. *Alias quando Iod exprimitur, tum quieſcit in* Chirek, & *terminatio eſt in pathach: vt,* אִישָׁן Obdormiam, *Pſal.* 13. 4. *Sed, & ex hac forma* י *interdum tollitur: vt,* יֵחַם Incaleſcebat. 1. *Reg.* 1. *v.* 1.

Excipitur יָכֹל, *vnde hic dicitur* אוּכַל Potero, & *ſic deinceps.*

Accentu ablato, aut ad penultimam retracto, vltimũ Tzere corripitur in Sægol, vt dictum cap. 5. *vt,* וַיֵּצֶר Et anguſtia fuit, *Gen.* 32. *v.* 7.

Ex defectiuis *ſunt,* אָצוֹק *Effundam Iſa.* 44. 3. תִּצַּת *Exardeſces, Iſa.* 9. 18.

AD NIPHAL.

8. Præter. נוֹשַׁב) *Anomalia totius conjugationis eſt in prima radicali* י *commutata in* ו, *quod in præterito, & participio quieſcens eſt in Cholem & in reliquis Temporibus mobile, propter inſerendum ipſi Dageſch :ו tamen quieſcens non ſemper exprimitur: vt,* נַעֲדְתִּי Conueniam, *Exod.* 29.43. נוּלְדוּ compoſitam habent formam ex Niphal & Puhal נִצְּתוּ Succenſę ſunt *Nehem.* 1. 3.

9. Futurum א) formatiuum quandoque eſt cum ChireK, אִוָּרֵשׁ *Inopia premar, Prou.* 30.v.9. אִוָּשֵׁעַ *Seruabor, Pſal.* 18.4.

10. *Porrò conjugationes* Pihel *&* Puhal *analogæ ſunt: vt,* יִשֵּׁב Sedere fecit, collocauit. *Particip.* מְיַשֵּׁב Collocans &c,

CAP. XXIV.

De Conjugatione PIHEL *&* PVHAL *Quieſcentium prima* י.

ANomalia eſt in prima radicali י commutatâ in ו, quod in *Hiphil* quieſcit in Cho-
lem

lem, in *Hophal* in Schurek. Attamen & hic, vt in *Niphal*, ו quieſcens poſt Cholem non ſemper exprimitur. Quædam in *Hiphil* immutatum retinent, ſed quieſcens in Tzere: vt, הֵיטִיב *Benefecit*. Chirek longum hic etiam ſæpè י abjicit, quod & cap. 15. obſeruatum.

HIPHIL.

Præter.

	fæm.	*maſc.*
3	הוֹשִׁיבָה	הוֹשִׁיב
2	הוֹשַׁבְתְּ	הוֹשַׁבְתָּ
1	com.	הוֹשַׁבְתִּי

Plur.

3	com.	הוֹשִׁיבוּ
2	הוֹשַׁבְתֶּן	הוֹשַׁבְתֶּם
1		הוֹשַׁבְנוּ

Partic. præſens

	fæm.	*maſc.*
m.	מוֹשִׁיבִים	מוֹשִׁיב
f.	מוֹשִׁיבוֹת	מוֹשִׁיבָה

Partic. præter.

	Plur.	Sing.
m.	מוּשָׁבִים	מוּשָׁב
f.	מוּשָׁבוֹת	מוּשָׁבָה

Infinitiuus.

הוֹשִׁיב vel הוֹשֵׁב

Imperatiuus.

	Plur.	*Sing.*
m.	הוֹשִׁיבוּ	הוֹשֵׁב
f.	הוֹשֵׁבְנָה	הוֹשִׁיבִי

Futurum.

	fæm.	*maſc.*
1	com.	אוֹשִׁיב
2	תּוֹשִׁיבִי	תּוֹשִׁיב
3	תּוֹשִׁיב	יוֹשִׁיב

Plur.

1	com.	נוֹשִׁיב
2	תּוֹשֵׁבְנָה	תּוֹשִׁיבוּ
3		יוֹשִׁיבוּ

HOPHAL.

	Preter.	
	fœm.	*maſc.*
3	הוּשְׁבָה	הוּשַׁב
2	הוּשַׁבְתְּ	הוּשַׁבְתָּ
1	com.	הוּשַׁבְתְּ
	Plural.	
3	com.	הוּשְׁבוּ
2	הוּשַׁבְתֶּן	הוּשַׁבְתֶּם
1		הוּשַׁבְנוּ

Infinitiuus.

הוּשֵׁב

Imperat. Caret.

	Futurum:	
	fœm.	*maſc.*
1	com.	אוּשַׁב
2	תּוּשְׁבִי	תּוּשַׁב
3	תּוּשַׁב	יוּשַׁב
	Plur.	
1	com.	נוּשַׁב
2	תּוּשַׁבְנָה	תּוּשְׁבוּ
3	תּוּשַׁבְנָה	יוּשְׁבוּ

NOTÆ AD HIPHIL.

1. Præterit. הוֹשִׁיב) *Forma defecta;* הֵנִיחַ Manere fecit, *Iud.* 3. 1. *& ſic in aliis Temporibus. Quandoque* י *exprimitur, quieſcens in Tzere: vt* הֵיטִיב Benefecit, *Gen.* 12.16.

2. Imperat. הוֹשֵׁב *Ante* ה *paragogicum ſemper eſt Chirek longum: vt,* הוֹשִׁיעָה Serua, *Pſal.* 12.2. *Cum* י *expreſſo,* הֵילִיכִי Abduc, *Exod.* 2.9

3. Fu-

3. Futur. אוֹשִׁיב) *Plenè cum* ה *Characteriſtico, quod Chaldæis frequens,* יְהוֹשִׁיעַ Seruabit, *Pſal.* 116.6.

Promiſcue hic etiam in Tzere deſinunt: vt; תּוֹרֵד Deſcendere ſinas 1. *Reg.* 2.6. *Hinc vltima pro more corripitur in Sægol, ſi vox fiat Milbel, id eſt, penacuta: vt;* וַתּוֹשֶׁב Et collocaſti, 2.*Reg.* 17.26.

Cum י *expreſſo,* תֵּיטִיב *vel* תֵּטִיב Benefacies, *Pſal.*49.19.

Ex Defectiuis ſunt, יַנִּיחַ *Relinquet,* Leu. 7, 15. יַצֵּב *Statuet* Prou.15.25.

AD HOPHAL.

4. Præter. הוּשְׁבָה) *Vnum hic defectiuum eſt, & præterea ex forma actiua, & paſſiua compoſitum,* וְהֻנִּיחָה *Et collocetur,* Zach.5.11.

5. Partic.) Defectiuum eſt, מֻצָּב Erecta *Gen.*28.*v.* 12.

מוּשָׁבָה) *Et in* ת, מוּדַעַת *Notum fiat,* Iſa. 12.5. *cum pathach propter gutturalem.*

Cap. XXV.

De Conjugatione Hithpahel.

VErba hìc analogicè flectuntur: vt, הִתְיַשֵּׁב. Tria excipiuntur, quæ י commutant in ו conſonam: vt, הִתְוַסֵּר, הִתְוַדַּע, הִתְוַכַּח, *à*, יָסַר, יָדַע, יָכַח. A יָסַר reperitur & נִוַּסְּרוּ, pro נִתְוַסְּרוּ, forma ex Niphal, & Hithpahel compoſita. *Futurum*, אֶתְוַדַּע *Notum faciam me*, Numer. 12.6. יִתְוַכַּח *Diſceptabit*, *Mich*. 6.2.

Cap. XXVI.

De Verbis Quieſcentibus ſecunda radicali ו, *vel* י, *& prima Conjugatione* Kal *&* Niphal.

SEcundum genus Quieſcentium Verborum eſt media radicali ו vel י, quæ *Quieſcentia Ajin*, id eſt, ſecundà radicali, vulgò nominãtur, & paradigma habent קוּם *Surgere*. Ratio conjugandi vtramque formã eadem eſt, vnde

&

Infinitiuus.

הִקּוֹם

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
הִקּוֹמוּ	הִקּוֹם	*m.*
הִקּוֹמְנָה	הִקּוֹמִי	*f.*

Futurum.

fæm.	*maſc.*	
com.	אֶקּוֹם	1
תִּקּוֹמִי	תִּקּוֹם	2
תִּקּוֹם	יִקּוֹם	3

Plur.

com.	נִקּוֹם	1
תִּקּוֹמְנָה }	תִּקּוֹמוּ	2
	יִקּוֹמוּ	3

Partic. præt. Pahul.

Plur.	Sing.	
קוּמִים	קוּם	*m.*
קוּמוֹת	קוּמָה	*f.*

Infinitiuus.

קוּם

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*	
קוּמוּ	קוּם	*m.*
קוּמְנָה	קוּמִי	*f.*

Futurum.

fæm.	*maſc.*	
com.	אָקוּם	1
תָּקוּמִי	תָּקוּם	2
תָּקוּם	יָקוּם	3

Plural.

com.	נָקוּם	1
תְּקוּמֶנָה }	תָּקוּמוּ	2
	יָקוּמוּ	3

NOTAE AD KAL.

3. Præterit. קָם) *Eſt quoque hic terminatio* Tzere & Cholem, *vt in Verbis analogis: vt,*

מת

ueſſus es, 1. *Reg.*13. 22. *at ſi vltima fuerit gutturalis vel* ר, *tunc in fine eſt pathach : vt* , וְתֵגַח Et prodis, *Ezech.* 32.*v.* 2.

A בּוֹשׁ Erubeſcere, *hic dicitur* אֵבוֹשׁ, *& ſic deinceps*, forma hinc, & à יֵבַשׁ compoſita.

[יְקוּמוּן) Cum נ paragogico, accentus fere transfertur ad vltimam; vnde Kametz principio dictionis conuertitur in Scheua: vt יְשׁוּבוּן reuertentur, Pſal. 104. 19.)

AD NIPHAL.

8. Præterit. נָקוֹם) *Characteriſtica* נ *eſt cum vocali longa, quæ manet, vel mutatur; vt ſuprà cap.*19. *in Niphal: vide illic.*

נְקוּמוֹת) *Cholem ex præcedenti perſona hic tranſit in SchureK, ne duo Cholem ſe conſequantur, quæ tamen interdum concurrunt: vnde in plurali*, נְפוֹצוֹתֶם *Diſperſi eſtis*, Ezech. 11.17.

9. Particip. נָקוֹם) *Et cum Schurek* נָצוּר *Obſeſſus*, Ezech.6.*verſ.* 12.

נְקוּמָה) *Et in* ת, נְפוֹצֶת *Sparſum*, 2. Sam. 18. 8.

Cap.

CAP. XXVII.

De Conjugatione PIHEL & PVHAL, *Quieſcentium ſecunda* ו *vel* י.

Anomalia eſt in media radicali in Cholem quieſcēte, vnde loco illius per dages characteriſticū geminandę geminatur vltima: vt קוֹמֵם *Surgere fecit*, id eſt, *Erexit*, *Statuit*.

Forma cum defectiuis ſecunda eadem eſt, ſed formationis ratio diuerſa. Illic enim litera geminata vtraque ad Radicem, hìc geminatæ altera ad Radicem, altera ad formam Conjugationis pertinet.

2. Fiunt quoque hìc Verba quatuor literarum, prima, & tertia geminatà, medià autem ejectà: vt à כּוּל ſit כִּלְכֵּל. Hæc præterea analogicè flectuntur, vt cap. 14. ad præteritum Pihel dictum eſt.

3. Quædam ſeruant analogiam: vt, קִיֵּם à קוּם. Sic חִיֵּב à חוּב.

PIHEL.

Plural.			Præter. *fœm.*	*maſc:*	
com.	קוֹמְמוּ	3	קוֹמְמָה	קוֹמֵם	3
קוֹמַמְתֶּם קוֹמַמְתֶּן		2	קוֹמַמְתְּ	קוֹמַמְתָּ	2
com.	קוֹמַמְנוּ	1	com.	קוֹמַמְתִּי	1

Im-

uerſus es, 1. *Reg.*13. 22. *at ſi vltima fuerit gutturalis vel* ר, *tunc in fine eſt pathach : vt*, וְתֵגַח Et prodis, *Ezech.* 32.*v.* 2.

A בּוֹשׁ Erubeſcere, *hic dicitur* אֵבוֹשׁ, *& ſic deinceps*, forma hinc, & à יָבֵשׁ compoſita.

[יְקוּמוּן) Cum נ paragogico, accentus fere transfertur ad vltimam; vnde Kametz principio dictionis conuertitur in Scheua : vt יְשׁוּבוּן reuertentur, Pſal. 104. 19.)

AD NIPHAL.

8. Præterit. נָקוֹם) *Characteriſtica* נ *eſt cum vocali longa, quæ manet, vel mutatur; vt ſuprà cap.*19. *in Niphal : vide illic.*

נְקוּמוֹת) *Cholem ex præcedenti perſona hic tranſit in SchureK, ne duo Cholem ſe conſequantur, quæ tamen interdum concurrunt: vnde in plurali*, נְפוֹצוֹתֶם *Diſperſi eſtis*, Ezech. 11.17.

9. Particip. נָקוֹם) *Et cum Schurek* נָצוּר *Obſeſſus*, Ezech.6.*verſ.* 12.

נְקוֹמָה) *Et in* ת, נְפוֹצֶת *Sparſum*, 2. Sam. 18. 8.

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*	
קוֹמְמוּ	קוֹמֵם	*m.*
קוֹמֵמְנָה	קוֹמְמִי	*f.*

Futurum.

fæm.	*maſc.*	
com.	אֲקוֹמֵם	1
תְּקוֹמְמִי	תְּקוֹמֵם	2
תְּקוֹמֵם	יְקוֹמֵם	*3*

Plur.

com.	נְקוֹמֵם	1
תְּקוֹמֵמְנָה	תְּקוֹמְמוּ	2
	יְקוֹמְמוּ	*3*

Partic. Præſ. Benoni.

Plur.	*Sing.*	
מְקוֹמְמִים	מְקוֹמֵם	*m.*
מְקוֹמְמוֹת	מְקוֹמְמָה v מְקוֹמֶמֶת	*f.*

Part. præt. ſiue Pahal.

Plur.	*Sing.*	
מְקוֹמָמִים	מְקוֹמָם	*m,*
מְקוֹמָמוֹת	מְקוֹמָמָה	*f.*

Infinitiuus.

קוֹמֵם

P V H A L.

Infinitiuus. קוֹמַם

Imperat. caret.

Futurum.

fæm.	*maſc.*	
com.	אֲקוֹמַם	1
תְּקוֹמְמִי	תְּקוֹמַם	2
תְּקוֹמַם	יְקוֹמַם	*3*

Plur.

com.	נְקוֹמַם	1
	תקוממו	2

Præter.

fæm.	*maſc.*	
קוֹמְמָה	קוֹמַם	*3*
קוֹמַמְתְּ	קוֹמַמְתָּ	2
com.	קוֹמַמְתִּי	1

Plur.

com.	קוֹמְמוּ	*3*
קוֹמַמְתֶּן	קוֹמַמְתֶּם	2
com.	קוֹמַמְנוּ	1

ANomalia in vtraque forma eſt in media radicali ejecta. Characteriſtica ה vtrobique notatur cum vocali longa, ob cauſā cap. 19. ad Niphal expoſitam. Pro Chirech in Hiphil etiam Tzere eſt.

Infinitum.

הָקִים vel הָקֵם

Imperatiuus.

	Plur.	*Sing.*
m.	הָקִימוּ	הָקֵם
f.	הָקֵמְנָה	הָקִימִי

Futurum.

	fæm.	*maſc.*
1	com.	אָקִים
2	תָּקִימִי	תָּקִים
3	תָּקִים	יָקִים

Plural.

1	com.	נָקִים
2	תָּקֵמְנָה	תָּקִימוּ
3		יָקִימוּ

Præter. Hiphil.

	fæm.	*maſc.*
3	הֵקִימָה	הֵקִים
2	הֲקִימוֹת	הֲקִימוֹתָ
1	com.	הֲקִימוֹתִי

Plur.

3	com.	הֵקִימוּ
2	הֲקִימוֹתֶן	הֲקִימוֹתֶם
1	com.	הֲקִימוֹנוּ

Partic. præſens. Ben.

	Plur.	*Sing.*
m.	מְקִימִים	מֵקִים
f.	מְקִימוֹת	מְקִימָה

Partic.pręt.ſiue Pahul.

	Plur.	*Sing.*
m:	מוּקָמִים	מוּקָם
f	מוּקָמוֹת	מוּקָמָה

Præ

HOPHAL.

Futurum.

	fæm.	*maſc.*
1	com.	אוּקַם
2	תּוּקְמִי	תּוּקַם
3	תּוּקַם	יוּקַם

Plur.

	fæm.	*maſc.*
1	com.	נוּקַם
2	תּוּקַמְנָה	תּוּקְמוּ
3	תּוּקַמְנָה	יוּקְמוּ

Præter.

	fæm.	*maſc.*
3	הוּקְמָה	הוּקַם
2	הוּקַמְתְּ	הוּקַמְתָּ
1	com.	הוּקַמְתִּי

Plur.

	fæm.	*maſc.*
3	com.	הוּקְמוּ
2	הוּקַמְתֶּן	הוּקַמְתֶּם
1	com.	הוּקַמְנוּ

Infinitum.

הוּקַם

Imperat. caret.

NOTAE AD HIPHIL.

1. Præter. הֵקִים) *Caracteriſtica in vtraque forma habet vocalem longam, ob eandem cauſam, quà* נ *in Niphal cap.* 19. *Tzere ſub characteriſtica* ה. *Eſt, & alia forma Præteriti.*

	fæm.	*maſc.*
3	הֵקִימָה	הֵקִים
2	הֵקַמְתְּ	הֵקַמְתָּ
1		הֵקַמְתִּי

Plural.

3 הֲקִימוּ

2 הֲקִמֹתֶם הֲקִמֹתֶן

1 הֲקִמֹנוּ

AD HIPHIL.

2. Partic. מֵקִים) *Cum Tzere*, מֵפֵר *Irritum faciens*, Iſa. 44. 25. *Diſcrepat*; מְסִית Incitans, *Ier.* 43. *v.* 3. *pro* מֵסִית: *ſic* מַלִּינִים Murmurātes, *exod.* 16. 8. *quæ forma etiam ſuprà ad Futur. kal*, *cap.* 19. *& Futur. Hiphil. cap.* 21. *notata eſt.*

3. Imperat. הָקֵם) *Aphæreſis characteriſticæ hic frequens eſt*: *ut* שִׂים Pone, *Gen.* 24. 2. *Sic* דִּינוּ Iudicate, *Ierem.* 21. 12.

4. Futur. אָקִים) *Sæpè in Tzere*: *vt*, תָּשֵׁב Reducito, *Gen.* 24. 8. *Hinc accentu ablato, aut ad penultimam retracto, Tzere pro more corripitur in Sægol*: *ut*, וַתָּקֶם Et præſtitiſti, *Neh.* 9. 8. *aut in Pathach propter gutturalem*: *ut*, וַתָּעַד Et conteſtatus es, *Neh.* 9. 29. יַסִּית Incitabit *Ieſ.* 36. 18. , *vt antea in Participio.*

AD

AD HOPHAL.

5. Præter. הוּקַם) *Diſcrepat* , הֻקַּם Conſtitutus es, 2. *Sam.* 23.1. *vt antea in Participio.*

CAP. XXIX.

De conjugatione Hithpahel, Quieſcentium ſecunda ו.

HÆc conjugatio ſola ſyllaba Characteriſtica הִת à Pihel differt.

Præter. Hithpahel.

הִתְקוֹמֵם הִתְקוֹמַמְתָּ

&c. הִתְקוֹמְמָה

Participium præſens.

&c. מִתְקוֹמֵם

Infinitiuus.

הִתְקוֹמֵם

Imperatiuus.

&c. הִתְקוֹמֵם

Futurum.

אֶתְקוֹמֵם 1

&c. תִּתְקוֹמֵם 2

NOTAE

Præter. (הִתְקוֹמֵם) *Eſt & altera forma hic vſitata, quæ in Pihel poſita, qua ex media radicali י dicitur ad formã analogam הִתְקַיֵּם, vnde eſt illud* הִצְטַיַּדְנוּ In viaticum accepimus, *Ioſ. 9.v.12. in quo pręterea ת characteriſticũ mutatũ in ט, & primę radicali poſtpoſitum eſt, cuius ratio c.16.*

Cap. XXX.

De Verbis quieſcentibus tertia radicali א: *& ipſorum Conjugatione* Kal & Niphal.

Tertium genus Quieſcentium eſt, quorum tertia radicalis eſt א; & *Quieſcentia Lamed Aleph* vulgo appellantur, habentque commune paradigma מָצָא *Inuenit.*

2. Referuntur verò etiam huc Verba quædam primæ vel ſecundę radicalis anomaliã habentia, vt ex deficiente primà נ, נָשָׂא *Tulit*, Quieſcente prima י; יָצָא, *Egreſſus eſt*, יָרֵא *Timuit*: ex Quieſcẽte mediâ ו, בּוֹא *venit*, קוֹא *Vomit*. Hæc ſingula ſui generis anomalias ſequuntur.

3. Quieſcentium tertia א anomalia eſt in א vtplurimùm in vocali longa, quieſcente. Sępè verò etiam cum quarto genere Quieſcentium formam commutant.

Præ-

Præter. Niphal.

	fæm.	*maſc.*
3	נִמְצְאָה	נִמְצָא
2	נִמְצֵאת	נִמְצֵאתָ
1	com.	נִמְצֵאתִי

Plural.

3	com.	נִמְצְאוּ
2	נִמְצֵאתֶן	נִמְצֵאתֶם
1	com.	נִמְצֵאנוּ

Partic. preſens.

	Plur.	*Sing.*
m.	נִמְצָאִים	נִמְצָא
f.	נִמְצָאוֹת	נִמְצָאָה

Infinitiuus.

הִמָּצֵא

Imperatiuus.

	Plur.	*Sing.*
m.	הִמָּצְאוּ	הִמָּצֵא
f.	הִמָּצֶאנָה	הִמָּצְאִי

Præter. Kal.

	fæm.	*maſc.*
3	מָצְאָה	מָצָא
2	מָצָאת	מָצָאתָ
1	com.	מָצָאתִי

Plural.

3	com.	מָצְאוּ
2	מְצָאתֶן	מְצָאתֶם
1	com.	מָצָאנוּ

Partic. præſens.

	Plur.	*Sing.*
m.	מוֹצְאִים	מוֹצֵא
f.	מוֹצְאוֹת	מוֹצְאָה

Partic. præt. Pahul.

	Plur.	*Sing.*
m.	מְצוּאִים	מָצוּא
f.	מְצוּאוֹת	מְצוּאָה

Infinitiuus.

מָצוֹא , מְצוֹא , מְצֹאת

Imperatiuus.

	Plur.	*Sing.*
m.	מִצְאוּ	מְצָא
f.	מְצֶאנָה	מִצְאִי

Futurum.			Futurum.		
fæm.	*maſc.*		*fæm.*	*maſc.*	
com:	אמצא	1	com.	אמצא	1
תמצאי	תמצא	2	תמצאי	תמצא	2
תמצא	ימצא	3	תמצא	ימצא	3
Plural.			Plur.		
com.	נמצא	1	com.	נמצא	1
תמצאנה	תמצאו	2	תמצאנה	תמצאו	2
	ימצאו	3		ימצאו	3

NOTÆ AD KAL.

4\. Prçterit. מצא) *Pauca in Tzere deſinunt quæ illud in ſecundis, & primis perſonis retinent: vt*, מלא מלאת· Item, צמא, שנא, ירא, &c: *verbum* בוא, *& ſimilia, hic ſic flectuntur.*

באה	בא
באת	באת
&c.	באתי

5\. Particip. מוצא) Aliquando deſinunt, & in Sægol; vt, חוטא, *Eccleſ.* 8.12.&c.

מוצאה) *Fæmininum in* ה *hic ſpecialem formā habet*, מוצאת Inueniens, *Can.* 8.10.& מוצאת

2.*Sam.*

2.*Sam.* 18.22. *pro* מוֹצָאת. A בּוֹא *eſt* בָּאִים בָּא *&c.*

6. Partic. præterit. מָצוּא) *Huc pertinent* נָשׂוּי Lauatus, *Pſ.* 32.1. *ex forma quarti generis, pro* נָשׂוּא.

7. Infinitiuus: *ex dupliciter imperfectis hæc tria ſunt*, שְׂאֵת *&* שֵׂאת *à* נָשָׂא, *pro* שְׂאֵת: *item* צֵאת Egredi, *à* יָצָא; *denique* בּוֹא Venire.

8. Imperat. מְצָא) *Ex duplici anomalia* שְׂאוּ בּוֹא *à* בָּא בֹּאוּ: יָצָא *à* צֵא צְאוּ: נָשָׂא *à* שָׂא.

9. Futur. אֶמְצָא) *Ex duplici anomalia*, יָצָא *à* אֵצֵא: יָרֵא *à* אִירָא: נָשָׂא *à* אֶשָּׂא תִּשָּׂא בּוֹא *à* אָבוֹא.

AD NIPHAL.

10. Præter. נִמְצָא) *Ex prima* נ *deficiente* וְנִשָּׂא Et portabitur, *Exod.* 25. 28. Si prima ſit gutturalis, characteriſtica notatur cum Sægol vel patach: vt, נֶחְבָּא *abſcondit ſe*, *Iud.* 9.5. נִמְצָאת Aliquando contrahitur in ת, vt נִפְלָאת *admirabile fuit* Pſal. 118.23.
נִמְצֵאתִי) *Et* נִפְלֵיתִי In admirationem tradu-

cor, *Pſalm.*139.14. *à* פָּלָא, *ex forma quarti generis*, א *in* י *commutato.*

11. Particip. נִמְצָא) *A* יָרֵא *hic eſt* נוֹרָא Reuerendus.

12. Futur. אֶמְצָא) *A* יָרֵא *hic eſt* אִירָא, *vnde* תִּוָּרֵא *Reuerenter colaris*, Pſal.130.4.

Cap. XXXI.

De Conjugatione Pihel *&* Puhal. *Quieſcentium tertia* א.

Præter. Puhal. *fæm.*	*maſc.*		præter. pihel. *fæm.*	*maſc.*	
מֻצְּאָה	מֻצָּא	3	מִצְּאָה	מִצֵּא	3
מֻצֵּאת	מֻצֵּאתָ	2	מִצֵּאת	מִצֵּאתָ	2
com.	מֻצֵּאתִי	1	com.	מִצֵּאתִי	1
Plural.			Plural.		
com.	מֻצְּאוּ	3	com.	מִצְּאוּ	3
מֻצֵּאתֶן	מֻצֵּאתֶם	2	מִצֵּאתֶן	מִצֵּאתֶם	2
com.	מֻצֵּאנוּ	1	com.	מִצֵּאנוּ	1

Infinitiuus.

מְצֹאת vel מְצוֹא

Imperat. Caret.

Futurum.

fem	*maſc.*	
com.	אֶמְצָא	1
תִּמְצְאִי	תִּמְצָא	2
תִּמְצָא	יִמְצָא	3

plur.

com.	נִמְצָא	1
תִּמְצֶאנָה	תִּמְצְאוּ	2
	יִמְצְאוּ	3

Partic. præſens.

Plur.	*Sing.*	
מְמַצְּאִים	מְמַצֵּא	*m.*
מְמַצְּאוֹת	מְמַצְּאָה	*f.*

part. præter. pahul.

plur.	*Sing.*	
מְמֻצָּאִים	מְמֻצָּא	*m.*
מְמֻצָּאוֹת	מְמֻצָּאָה	*f.*

Infinitiuus.

מַצֵּאת vel מַצֵּא

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*	
מַצְּאוּ	מַצֵּא	*m.*
מַצֶּאנָה	מַצְּאִי	*f.*

Futurum.

fem.	*maſc.*	
com.	אֲמַצֵּא	1
תְּמַצְּאִי	תְּמַצֵּא	2
תְּמַצֵּא	יְמַצֵּא	3

plur.

com.	נְמַצֵּא	1
תְּמַצֶּאנָה	תְּמַצְּאוּ	2
	יְמַצְּאוּ	3

NO-

NOTÆ AD PIHEL.

1. Præter. מִצֵּא) *Quædam habent in fine kametz, ex forma quarti generis quieſcentium tertia* ה : *vt*, הִכָּא Contriuit, מִלָּא Impleuit.

AD PVHAL.

2. *Paucisſima hic vſitata reperiũtur Eiecto Dages* קֹרָא Vocatum eſt, *Ezech.* 10. *v.* 13. *Inde etiam Particip.* מְקֹרָאִי Vocatus meus, ſiue à me, *Iſa.* 48. 12. מְמֻלָּאִים *Impleti*, Cantic. 5. 14.

CAP. XXXII.

De Conjugatione HIPHIL *&* HOPHAL *Quieſcentium tertia* א.

Præter. Hophal.			Præter. Hiphil.		
fœm.	*maſc.*		*fœm.*	*maſc.*	
הֻמְצְאָה	הֻמְצָא	3	הִמְצִיאָה	הִמְצִיא	3
הֻמְצֵאת	הֻמְצֵאתָ	2	הִמְצֵאת	הִמְצֵאתָ	2
	הֻמְצֵאתִי	1		הִמְצֵאתִי	1
Plur.			Plur.		
	הֻמְצְאוּ	3		הִמְצִיאוּ	3
				המצאתם	2

2 המצאתם המצאתן

1 המצאנו

Partic. præſ· Benon.

Plur.	Sing.	
ממציאים	ממציא	m.
ממציאות	ממציאה	f.

Partic. præter. Pahul.

Plur:	Sing.	
ממצאים	ממצא	m.
ממצאות	ממצאה	f.

Infinitiuus.

המציא vel המצא

Imperatiuus.

Plur:	Sing.	
המציאו	המצא	m.
המצאנה	המציאי	f.

Futurum.

fœm.	maſc.	
com.	אמציא	1
תמציאי	תמציא	2
תמציא	ימציא	3

Plural.

com.	נמציא	1

תמציאו

2 המצאתם המצאתן

1 המצאנו

Infinitiuus.

המצא vel המצאת

Imperat. Caret.

Futurum.

fœm:	maſc.	
com.	אמצא	1
תמצאי	תמצא	2
תמצא	ימצא	3

Plural.

com.	נמצא	1
תמצאנה	תמצאו	2
	ימצאו	3

2 תמציאו
תמצאנה
3 ימציאו

NOTAE AD HIPHIL.

1. Præter. המציא) Prima gutturali, החטיא *Peccare facit*, 1. Reg. 14.16.

Ex deficiente prima נ, השיא Decepit, *Ierem.* 49.16.

Ex quieſcente prima י, הוציא Eduxit.

Ex quieſcente media הביא Adduxit.

2. Particip. ממציא) *Ex anomalia prima quieſcentis*, מוציא Educens, *Pſalm.* 68. *v.* 7: *Ex ſecunda*, מביא Adducens, *Leuit.* 18.3. & *ſic deinceps per reliqua Tempora.*

AD HOPHAL.

3. *Paucißima hic vſitata leguntur.* A בוא *eſt* הובא Abductus fuit, & *ſic deinceps.* A יצא *eſt* הוצא Eductus: *inde participium plurale* מוצאים Educti, *Ezech.* 47.8.

Cap.

Cap. XXXIII.

De Conjugatione Hithpahel *Quieſcentium tertia* א:

Præterit.

fœm.	*maſc.*	
הִתְמַצְּאָה	הִתְמַצֵּא	3
הִתְמַצֵּאת	הִתְמַצֵּאתָ	2
com.	הִתְמַצֵּאתִי	1

Plural.

com.	הִתְמַצְּאוּ	3
הִתְמַצֵּאתֶן	הִתְמַצֵּאתֶם	2
com:	הִתְמַצֵּאנוּ	1

Participium præſens.

Plur.	*Sing.*	
מִתְמַצְּאִים	מִתְמַצֵּא	*m.*
מִתְמַצְּאוֹת	מִתְמַצְּאָה	*f.*

Infinitiuus.

הִתְמַצֵּא

Imperatiuus:

fœm.	*maſc.*	
הִתְמַצֶּאנָה	הִתְמַצֵּא	*m.*
	הִתְמַצְּאִי	*f.*

הִתְמַצֶּאנָה	*f.* הִתְמַצְּאִי

Futurum.

fæm.	*maſc.*	
com.	אֶתְמַצֵּא	1
תִּתְמַצְּאִי	תִּתְמַצֵּא	2
תִּתְמַצֵּא	יִתְמַצֵּא	3

Plural.

	נִתְמַצֵּא	1
	תִּתְמַצְּאוּ	2
תִּתְמַצֶּאנָה	יִתְמַצְּאוּ	3

NOTAE.

1. Præterit. הִתְמַצְּאָה) Hic per ſyncopam literę characteriſticæ, & forma ex Hophal cō-poſita, הֻטַּמְּאָה *Polluta eſt*, Deuter. 24.4.

הִתְמַצְּאוּ) *Hinc itidem per ſyncopam literæ characteriſticæ* ת, הִנַּבְּאוּ prophetarunt, *Ier.* 23.13: *pro* הִתְנַבְּאוּ.

2. Futur. יִתְמַצֵּא) *Syncopa vt ante* וַיִּנַּשֵּׂא Et elatus eſt, 2. *Paral:*32.23. *Sic*, תִּטַּמְּאוּ polluetis vos, *Lev.* 11. *v.* 43. *pro* תִּתְטַמְּאוּ.

Cap.

Cap. XXXIV.

De Quieſcentibus tertia radicali ה, *& Prima ipſorum Conjugatione* Kal *&* Niphal.

QVartum genus Verborum Quieſcentium eſt, quorum tertia radicalis eſt ה, & *Quieſcentia Lamed He* vulgò vocantur, habentque commune paradigma, גָּלָה *Reuelauit.*

2. Horum anomalia communis per omnes Conjugationes triplex eſt: primò ה quieſcit: ſecundò abjicitur: tertiò in aliam literā commutatur.

3. Deinde ſingula ferè Tempora habent terminationem propriam, ab analogia diſcrepantem. Pręteriti prima vox per omnes conjugationes deſinit in Kametz: Participiū vtrumque (excepto Pahul in Kal) ſemper in Sægol: Infinitiuus in Cholem vel וֹת: Inperatiuus in Tzere: Futurum in Sægol.

4. Præterea Imperatiuo ſingulari (præterquam in Kal, & Niphal) & Futuro omnium Conjugationum ſępiſſimè accidit Apocopa.

5. Denique non rarò pręcedentis generis Quieſcentium tertiā א formam aſſumunt.

6. Quatuor Verba analogiam imitantur, quę

quę ob id cum Mappik in ה notantur: nempe גָּבַהּ *Excelluit*, כָּמַהּ *Concupiuit*, נָגַהּ *Splenduit*, תָּמַהּ *Admiratus fuit*.

7. Poſtremo occurrunt hic etiam Verba duplicis Anomaliæ, nempe quorum prima radicalis eſt נ vel י, quę ſuorum generum formam hic quoque imitantur, vt ſuis locis videbitur.

Præter. Niphal.		
fœm.	*maſc.*	
נִגְלְתָה	נִגְלָה	3
נִגְלֵית	נִגְלֵיתָ	2
com.	נִגְלֵיתִי	1
Plural.		
com.	נִגְלוּ	3
נִגְלֵיתֶן	נִגְלֵיתֶם	2
com.	נִגְלֵינוּ	1
Partic. præſens		
Plur.	*Sing.*	
נִגְלִים	נִגְלֶה	*m.*
נִגְלוֹת	נִגְלָה	*f.*

Preter. Kal.		
fœm.	*maſc.*	
גָּלְתָה	גָּלָה	3
גָּלִית	גָּלִיתָ	2
com.	גָּלִיתִי	1
Plural.		
com.	גָּלוּ	3
גְּלִיתֶן	גְּלִיתֶם	2
com.	גָּלִינוּ	1
Partic. pręſ. Ben.		
Plur.	*Sing.*	
גּוֹלִים	גּוֹלֶה	*m.*
גּוֹלוֹת	גּוֹלָה	*f.*

Infi-

Part. præt. ſiue Pahul.

Plur.	*Sing.*	
גְּלוּיִים	גָּלוּי	*m.*
גְּלוּיוֹת	גְּלוּיָה	*f.*

Infinitiuus.

גָּלֹה גְּלֹה גָּלוֹת גְּלוֹת

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*	
גְּלוּ	גְּלֵה	*m.*
גְּלֶינָה	גְּלִי	*f.*

Futurum.

fœm.	*maſc.*	
com.	אֶגְלֶה	1
תִּגְלִי	תִּגְלֶה	2
תִּגְלֶה	יִגְלֶה	3

Plur.

com.	נִגְלֶה	1
תִּגְלֶינָה }	תִּגְלוּ	2
	יִגְלוּ	3

Infinitiuus.

הִגָּלֵה vel הִגָּלוֹת

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*
הִגָּלוּ	הִגָּלֵה
הִגָּלֶינָה	הִגָּלִי

Futurum.

com.	אֶגָּלֶה	1
תִּגָּלִי	תִּגָּלֶה	2
תִּגָּלֶה	יִגָּלֶה	3

Plural.

com.	נִגָּלֶה	1
תִּגָּלֶינָה }	תִּגָּלוּ	2
	יִגָּלוּ	3

NOTÆ AD KAL.

8. Præterit, גָּלְתָה) Hìc tertia radicalis mutatur in Thau, ne duę aſpirationes concurrentes, difficiliorem pronuntiationem pariant. *Pro* ת *quandoque eſt* י : *vt*, חָסָיָה Confidit, *Pſal.* 57. 2. *Sic in tertia plur.* נָטָיוּ Declinarunt *Pſal.* 73. 2. *Kametz in penultima in his duobus exemplis eſt propter pauſam accentus.*

Eſt & hìc contracta forma: vt, עָשָׂת *Fecit*, Leuit. 25. v. 21. קָרָאת *obueniat*, Deut. 31. 29.

(גָּלוּ habet accentum in vltima ſyllaba, ſed קָמוּ in penultima, per quod hæc duo verba diſtinguuntur.

9. Particip. גּוֹלֶה) Quædam in Tzere deſinunt: vt, עֹשֵׂה *Faciens*, Exod. 15. 11.

10. Infinit. גָּלֹה eſt cum Kametz, & he quieſcẽte ſi tamẽ alio addatur Verbo vt רָאִינוּ רָאֹה *videndo vidimus*. Gen. 26. 28. ſecus .n. habet Scheua vt רְאֹה *Gen.* 48. 11. vel vertitur He in Vau etiam poſt aliud verbum: vt, עֲשׂוֹ הִסְכַּלְתָּ *ſtultè egiſti faciendo*, *Gen.* 31. 28. cum

בִּכְלֵם

בכלם vertitur He in Vau, & aſſumit Thau in fine : vt, בְּגָלוֹת quod aliquando ſeruat etiam ſine illis.

11. Imperat. גְּלוּ) contractè pro גְּלָהוּ, & ſic in fœminino גְּלִי pro גְּלְהִי ad formam פִּקְדִי. prima Gutturali הֱיוּ eſtote עֱנוּ canite. Tertia Radicalis ה exprimitur etiam per Iod vt ſupra in participio, & pręterito vt בְּעָיוּ quærite אֶתָיוּ pro eodē legitur etiam הֶתָיוּ cum He ab initio loco Aleph *Iſa.*21. 14.

12. Futur. אֶגְלֶה) *Si prima radicalis hic ſit* נ, *dicitur defectè* אֶטֶּה תִּטֶּה *&c.*

יִגְלוּ) *At*, יִשְׁלָיוּ, Tranquilli ſunt, *Pſa.* 122.6. *vt paulò antè, in Imperatiuo, & pręt.*

13. Apocopę *forma hic diligenter eſt notanda, quæ varia eſt.*

Prima *eſt* יֶגֶל *pro* יִגְלֶה: *propter gutturalem vel* ר *in fine eſt pathach : vt*, וַיִּחַן Et caſtrametatus eſt, *Geneſ.* 26. 17. *aut duplex pathach* וָאַעַן Et reſpondi, *Zach.*4.*v.*11, *pro* אֶעֱנֶה.

Secunda, יֵרֶא *pro* יִרְאֶה. *Eſt & hic in fine* pa-

pathach propter gutturalem: *vt*, וַתֵּתַע Et errabat, *Geneſ.* 21. 14. *pro* תִּתְעֶה.

Tertia, יֵרְדְּ Dominabitur, *pro* יִרְדֶּה, *idque quando ſecundæ radicalis fuerit vna ex* בגד כפת.

Quarta, *ex Verbis* הָיָה & חָיָה *peculiari forma dicitur* אֱהִי *pro* אֶהְיֶה: *ſic in aliis perſonis*, יְהִי תְּהִי.

Quinta, תֵּט *pro* תִּטֶּה ו יֵז *pro* יַזֶּה. *Hæc eſt propria Verborum à* נ *hic incipientium, quæ vnicam tantùm radicalem ſeruant.*

AD NIPHAL.

14. Præterit. נִגְלָה) Ante primam gutturalem, נַעֲשָׂה *Factum eſt*, Eccleſ. 9. 3. *Deficiente primè* נ, נִקָּה Innocentem aſſeruit ſe, *Zachar.* 5. 3. *& ſic in reliquis perſonis.*

נִגְלֵית) *Hic, & in prima perſona vtriuſque numeri promiſcuè etiam eſt ChiriK in penultima:*

15. Futur. אֶגָּלֶה prima gutturali, אֵעָנֶה *Exaudiar*, Iob. 19. 7.

16. *Apocope* hìc tantùm literam ה cum præced. vocali tollit; vt, וָאֶפֶּת *Et pellectus ſum*

pro אֶפְתֶּה; Ier. 20. v. 7. תְּגַל pro תְּגַלֶּה Retegetur, *Iſa*. 47. 3.

Cap. XXXV.

De Conjugatione Pihel *&* Puhal. *Quieſcentium tertia* ה.

P I H E L.

Preter.

	fœm.	*maſc.*
3	גִּלְּתָה	גִּלָּה
2	גִּלֵּית	גִּלִּיתָ
1	com.	גִּלֵּיתִי

Plural.

3	com.	גִּלּוּ
2	גִּלֵּיתֶן	גִּלֵּיתֶם
1	com.	גִּלֵּינוּ

Partic. pręſ. Ben.

	Plur.	*Sing.*
m.	מְגַלִּים	מְגַלֶּה
f.	מְגַלּוֹת	מְגַלָּה

Parti. pręt. ſiue Pahul.

	Plur.	*Sing.*
m.	מְגֻלִּים	מְגֻלֶּה
f.	מְגֻלּוֹת	מְגֻלָּה

Infinitiuus.

גַּלֵּה גַּלֹּה גַּלּוֹת

Imperatiuus.

	Plur.	*Sing.*
m.	גַּלּוּ	גַּלֵּה
f.	גַּלֶּינָה	גַּלִּי

Futurum.

	masc.	*fæm.*
1	אגלה	com.
2	תגלה	תגלי
3	יגלה	תגלה

Plural.

1	נגלה	com.
2	תגלו	} תגלינה
3	יגלו	} תגלינה

P V H A L.

Præter.

	masc.	*fæm.*
3	גלה	גלתה
2	גלית	גלית
1	גליתי	com.

Plur.

3	גלו	com.
2	גליתם	גליתן
1	גלינו	com.

Infinitiuus.

גלה vel גלות

Imperat. Caret.

Futurum.

	maſc.	*fæm.*
1	אגלה	com.
2	תגלה	תגלי
3	יגלה	תגלה

Plur.

1	נגלה	com.
2	תגלו	} תגלינה
3	יגלו	} תגלינה

NOTÆ AD PIHEL.

1. Præter. גלית) *In medio promiſcuè Chirek eſt:* *vt*, גלית Retexiſti, *Iſa.* 57. 8. Sic in reliquis perſonis. 2. Im-

2. Imperat. גְּלֵה) *præter normam eſt* רַבֵּה Multiplica, *Iud.* 9.29. *Per apocopam*, גַּל Retege, *pſal.* 119.22.

3. Futur. אֲגַלֶּה) Apocope, תְּכַס Obtegas, *pro* תְּכַסֶּה, *Neh.* 4.5. וַתְּגַל Et diſcooperuit, *Ezec.* 23.18. יְקַו Exſpectet, *Iob.* 3.9. *pro* יְקַוֶּה.

AD PVHAL.

4. Præter. גֻּלָּה) Excidens Dages per Cholem compenſatur: vt, הֹרָה Conceptus eſt, *Iob*, 3. *d.* 2.

גֻּלּוּ) Et cum Kametz chatuph, כָּלּוּ *Finiuntur*, *Pſal.* 72. *v.* 20. כֻּסּוּ Operti ſunt, *Pſal.* 80. 11. Compenſato Daghes, דֹּחוּ *Impelluntur*, Pſal. 36.13.

CAP. XXXVI.
De Conjugatione HIPHIL, *&* HOPHAL *Quieſcentium tertia* ה.

f. מֻגְלָה מֻגְלוֹת

H I P H I L.

Præter.

	maſc:	*fæm.*
3	הִגְלָה	הִגְלְתָה
2	הִגְלִיתָ	הִגְלִית
1	הִגְלֵיתִי	com.

Plural.

3	הִגְלוּ	com.
2	הִגְלֵיתֶם	הִגְלֵיתֶן
1	הִגְלִינוּ	com.

Partic. præſ. Ben.

	Sing.	*Plur.*
m.	מַגְלֶה	מַגְלִים
f.	מַגְלָה	מַגְלוֹת

Partic. præter. Pahul.

	Sing.	*Plur.*
m.	מָגְלֶה	מָגְלִים

Infinitiuus.

הַגְלֵה vel הַגְלוֹת

Imperatiuus.

	Sing.	*Plur.*
m.	הַגְלֵה	הַגְלוּ
f.	הַגְלִי	הַגְלֶינָה

Futurum.

	maſc.	*fæm.*
1	אַגְלֶה	com.
2	תַּגְלֶה	תַּגְלִי
3	יַגְלֶה	תַּגְלֶה

Plural.

1	נַגְלֶה	com.
2	תַּגְלוּ	תַּגְלֶינָה
3	יַגְלוּ	

H O P H A L.

Præter.

	maſc:	*fæm.*
3	הָגְלָה	הָגְלְתָה
2	הָגְלֵיתָ	הָגְלֵית
1	הָגְלֵיתִי	com.

Plur.

3	הָגְלוּ	com.
2	הָגְלֵיתֶם	הָגְלֵיתֶן
1	הָגְלֵינוּ	com.

Infini

תָּגְלִי	תָּגְלֶה	2	Infinitiuus.	
תָּגְלֶה	יָגְלֶה	3	הָגְלֵה	
Plural.			*Imperat. caret.*	
com.	נָגְלֶה	1	Futurum.	
	תָּגְלוּ	2	*fœm.*	*maſc.*
תָּגְלֶינָה	יָגְלוּ	3	com.	אָגְלֶה 1

NOTAE AD HIPHIL.

1. Preterit. הָגְלָה) *Alibi eſt* הֻגְלָה Deportauit, *Eſth. 2. v. 6.*

Deficiente prima נ, הֻזָּה Aſperſit, הֻכָּה Percuſſit.

Ex anomalia primę quieſcentis י, הוּגָה Mœrore affecit, הוּנָה Oppreſſit, הוּרָה Docuit, *quę ſic quoque deinceps flectuntur.*

הָגְלְתָה) Contractè, הֻרְצַת *Acquieſcet*, Leuit. 26.34. הֻלְאַת Fatigauit, *Ezech.24.12.*

הָגְלֵית) *Et per Chirek in medio* הָגְלִית Deportaſti, 2. *Reg.* 17.26. *& ita in aliis perſonis.*

Deficiente primâ Nun: וְהֻזֵּית *Et aſperges:* Primâ Iod; וְהוּרֵיתִי *Et docebo*, Exod. 4.15:

2.Im-

2. Imperat. הַגְלֵה) *per Apocopam* הֶרֶף Deſiſte, *Deuter.* 9·14. *pro* הַרְפֵּה·

Propter gutturalem duplex pathach eſt, הַעַל Aſcendere fac, *Exod.* 33. *v.* 12,

Deficiente primâ נ, הַכֵּה Percute, *vnde per apocopam* הַךְ 2. *Reg.* 6. *v.* 18. *à* נָכָה.

3. Futur. אַגְלֵה) *Ex deficiente prima* נ, אַטֶּה Extendam, *Ier.* 6. 12.

Ex Quieſcente primâ י, אוֹדֶה Celebrabo, *pſal.* 9. 2. *& ſic deinceps. Hinc cum expreſſo* ה *charaEteriſtico, quod Chaldæis familiare,* יְהוֹדֶה Celebrabit, *Neh.* 11. 17.

Apocopa, יֶפֶר Fœtificare fecit, *Pſal.* 105. 24. *pro* יַפְרֶה.

Propter gutturalem: וַיַּעַל Et obtulit, *Num.* 23. *v.* 2.

Et in duplex Scheua, vt in Kal, יַרְדְּ Dominari fecit, *Iſa.* 41. 2.

Ex defectiuis prima נ, וָאַט Et admoui, *Hoſ.* 11. 4. *pro* וָאַטֶּה: *ſic* יַךְ *pro* יַכֶּה.

AD HOPHAL.

4. Præter. הָגְלָה) *Deficiente prima* נ, הוּכָה percuſſum eſt, *pſal.* 102. 5. הֻכֵּיתִי percuſſus ſum, *Zach.* 13.6.

5. Particip. *participium præſens inuſitatum eſt: ſi quis formare velit, deſinet à preterito in Segol: vt,* מָגְלֶה. *Deficiente primâ* נ, מֻכֶּה percuſus.

Cap. XXXVII.

De Conjugatione Hithpahel, *Quieſcentium tertiâ* ה.

Preteritum.

	fœm.	maſc.
3	הִתְגַּלְּתָה	הִתְגַּלָּה
2	הִתְגַּלֵּית	הִתְגַּלִּיתָ
1		הִתְגַּלֵּיתִי

Plural.

	fœm.	maſc.
3		הִתְגַּלּוּ
2	הִתְגַּלֵּיתֶן	הִתְגַּלֵּיתֶם
1		הִתְגַּלֵּינוּ

Parti-

Participium præſens.

Plur.	*Sing.*
מִתְגַּלִּים	*m.* מִתְגַּלֶּה
מִתְגַּלּוֹת	*f.* מִתְגַּלָּה

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*
הִתְגַּלּוּ	*m.* הִתְגַּלֵּה
הִתְגַּלֶּינָה	*f.* הִתְגַּלִּי

Futurum.

fœm.	*maſc.*	
	אֶתְגַּלֶּה	1
תִּתְגַּלִּי	תִּתְגַּלֶּה	2
תִּתְגַּלֶּה	יִתְגַּלֶּה	3

Plural.

	נִתְגַּלֶּה	1
תִּתְגַּלֶּינָה	תִּתְגַּלּוּ	2
	יִתְגַּלּוּ	3

NOTÆ.

1. Preterit. הִתְגַּלָּה) *Vnicum à* י *incipiens illud in* ו *commutat, quæ forma etiam ſuprà cap.* 25. *notata eſt: vt,* הִתְוַדָּה Confeſſus fuit, *Leuit.* 5.5.

A שחה

A שחה *ſpeciali anomalia hìc dicitur* השתחוה

Incuruauit ſe honoris cauſâ *: vbi* ו *vel per epentheſin inſertum , aut tertia radicalis* ה *mutata eſt in* ו *, quæ commutatio , & in Nominibus fit , vt quando à* נאה Superbiuit, *fit* נאוה Superbia :

Deinde perdit Daghes, ac literæ ת *& primæ radicalis fit tranſpoſitio : vt ,* השתחוה Incuruauit

ſe *, & ſic deinceps flectitur .*

2. Imperat. התגלה *) per apocopam ,* התחל

Ægrotum age , 2. *Sam.* 13.5.

3. Futur. אתגלה *) Cum ſyncopa literę formatiuæ* ת *,* אדמה Æquabo me , *Iſa.* 14.14. *pro*

אתדמה .

יתגלו *) Huc pertinet defectè ſcriptum* וישתחו

Et procumbent , *Gen.*27. 29. *pro* ישתחוו .

Apocopa , vt in Imperatiuo : ויתגל Et retexit ſe, *pro* יתגלה *Gen.*9. *v.*21.

Speciali anomaliâ dicitur ישתחו Procumbat, *Gen.* 48. 12. *pro* ישתחוה *, vbi apocopę ratio poſtulabat* ישתחו *, ſed euphoniæ causâ ſumptum in fine eſt SchureK.*

Cap.

Cap. XXXVIII.

De Voce indeclinabili, & primùm de Aduerbio.

§ I.

VOx indeclinabilis eſt, quæ genere, & numero flecti non poteſt: eſtque vel *Aduerbium* aut *Præpoſitio:* vel *Conjunctio* avt *Interjectio*, quæ in vniuerſum vulgò *particulæ*, Hebræis מִלּוֹת nominantur.

2. Aduerbium eſt vox indeclinabilis, quæ alii voci adjungitur, ad explicandam circumſtantiam, vel qualitatem: vt,

3. *Loci*, אֵי, אַיֵּה Vbi: אֵיכֹה, אֵיפוֹא, אֵיפֹה Vbinam? אָן. אָנָה Quò? Vbi? מֵאַיִן vndenā? פֹּה, פֹּא hìc, huc: מִפֹּה, מִפּוֹ hinc, inde, illic: הֵנָּה huc: הֲלוֹם huc, hìc: שָׁם ibi, illic, illuc, eò: מִשָּׁם inde: מִבַּיִת, מִבֵּית: פְּנִימָה Intrinſecùs, Intus, Intro: חוּץ foris; foras: מַעְלָה ſuprà, מִלְמַעְלָה ſupernè, מַטָּה Infrà, Infimè: אָחוֹר retrò, retro ſum.

4. *Temporis*, מָתַי Quando? עַד־מָה Vſquequò

quò? עַד־אָן quouſque? עַתָּה nunc: מָחָר Cras: יוֹמָם interdiu: תְּמוֹל, אֶתְמוֹל heri: שִׁלְשֹׁל nudius tertius: מִלְּפָנִים ante, antea, ante hac: תָּמִיד jugiter: עַד־כִּי, עַד־אִם donec, vſquedum: טֶרֶם antequam: מְהֵרָה, מַהֵר citò: אֲזַי, אָז Tunc.

5: *Interrogationis*, אִם *An*, הַאִם *An verò*? הֲלֹא nonne, annon? אֵיךְ quomodo? מַדּוּעַ quare? לָמָּה vt quid?

6. *Affirmationis* כֵּן Sic, ita; quod & ſimilitudinis: אָכֵן Verè, profectò, certè: אַךְ omnino: אוּלָם, אָמְנָם Verè, reuerà.

7. *Negationis, prohibitionis*, לֹא non: בַּל non, nequaquam: אַל ne: פֶּן ne fortè, vt non, אַיִן, אֵין non.

8. *Dubitationis*, אוּלַי Fortaſſis.

9. *Qualitatis*, רֵיקָם Inaniter, fruſtrà: שָׁוְא Vane; חִנָּם Gratis, immeritò: יְהוּדִית Iudaicè.

10. *Congregationis*, יַחְדָּו, יַחַד Vnà, ſimul, pariter.

11.*Se-*

Digitized by Google

11. *Separationis, Excluſionis*, לְבַד Seorſim, ſeparatim: רַק, אַךְ Tantùm, tantummodò, duntaxat: בִּלְעֲדֵי præterquam.

12. *Intenſionis*, יוֹתֵר nimiùm, amplius, magis, potiùs: מְאֹד Valdè, vehementer: רַב Multùm, Satis: אַף־כִּי Quantò magis, Quantò minùs; illud in oratione affirmatiua ſignificat, hoc in negatiua.

13. *Remiſſionis & dimiſſionis*, אַט Senſim, lentè, leniter: מְעַט Parum: מְעַט מְעַט Minimùm, paulatim: כִּמְעַט penè: כְּאַיִן ferè.

14. *Similitudinis*, כֹּה, כֵּן Sic, ita: כְּמוֹ־כֵן Similiter: כְּמוֹ Sicut: כָּכָה taliter, eo modo, hoc modo:

15. *Numeri*, אַחַת Semel, שֵׁנִית ſecundò, שְׁלִישִׁית tertiò, רְבִיעִית quartò. Hęc ex nominibus aduerbiaſcunt.

16. *Inſeparabilia Aduerbia* duo ſunt, quæ aliis vocibus ab initio ſemper adjunguntur. כ ſimilitudinis, ה admirationis, & interrogationis.

17. כ *vt, ſic, ſicut*, regulariter habet Scheua. vt, כְּסוּס *ſicuti equus*; quod ante aliud

She-

Scheua tranſit in Chirek: vt, כִּדְבָרִי *ſicut uerbum meum.*

Ante Scheua compoſitum, habet breuem gutturali reſpondentē: vt כֶּאֱמֶת *ſicut ueritas.*

Ante nomina communiter extrudit articulum ה, & ſuſcipit ejus vocalem: vt כַּשֶּׁמֶן pro כְּהַשֶּׁמֶן.

18. ה *num*, interrogationis communiter notatur cum Chateph pathach; vt הֲבַת *Num filia?* Geneſ. 17. 17.

Sed ante literam gutturalem, vel ante aliud Scheua habet Pathach: vt הַאִם *An ſi?* Iob 6. 13. הַכְזוֹנָה *Num tanquam ſcortum?* Gen. 34. 41.

Aliquando habet Pathach ſequente Daghes: vt, הַבְּמַחֲנִים *an in caſtris?* Num 13. 19.

Ante gutturalem cum Kametz habet Sægol vt הֶאָנֹכִי *Num ego?* Num. 11. 12.

Cap. XXXIX.

§ I.

PRæpoſitio eſt vox indeclinabilis, Verbo Nomen, tanquam terminum vel cauſam motus aut quietis, adjungens.

2. *Terminum*. אֶל, אֱלֵי Ad, ſecus, juxta, erga. אֵצֶל Apud, juxta, penes, propè. עַד, עֲדֵי Ad, vſque ad, נֶגֶד Coram, contra, ante, נֹכַח, לְנֹכַח E regione, ex aduerſo, contra: מוּל, לְעֻמַּת, מִמּוּל, idem: בֵּין inter, intra. מִן, מִנִּי, מִנֵּי à, ab, abs, de, è, ex; Propter: præ, comparatiuè: לִפְנֵי ante, coram, præ, עַל, עֲלֵי ſuper, ſupra, contra, aduerſus, חוּץ Extra: סָבִיב Circùm, circa: עֵבֶר Cis, מֵעֵבֶר Trans, vltra: הָלְאָה Vltra: אַחַר, אַחֲרֵי Poſt תַּחַת Subter, ſub, infra.

3. *Cauſam*, בִּגְלַל, לְמַעַן, בַּעֲבוּר, מִפְּנֵי, עַל Propter, חֵלֶף, תַּחַת, בְּעַד Pro: כְּפִי, לְפִי Secundùm, juxta.

4. Quędam terminum loci ſignificantia, aliquando temporis ſunt: vt, עַד Vſque ad: מִן Ab, לִפְנֵי Ante, אַחַר Poſt, בֵּין inter. Item quatuor inſeparabiles ב כ ל מ.

5. Quædam *comitatum*, *cauſam comitan-*

tem ſeu adjuuantem denotant: vt, אֵת, עִם, עִמָּד Cum.

6. Quædam *priuationem* cauſæ adjuuantis: vt, בְּלִי, בְּלֹא, בִּלְעֲדֵי, בִּלְתִּי, מִבְּלִי Aſque, præter, ſine: זוּלַת, מִלְּבַד, לְבַד Præter.

7. *Inſeparabiles præpoſitiuæ* quatuor ſunt, quæ vulgò literæ בְּכָלַם vocantur: בְּ In, Propter: כְּ Secundùm, juxta: לְ Ad, eſtque ex אֶל deciſum: Hæ tres regulariter notantur cum Scheua, aut ChireK, ſi aliud Scheua ſequatur, aut proprietati gutturalium obſequuntur: ſæpè etiam extrudunt articulum ה, & ſuſcipiunt ejus vocalem.

לְ ante dictiones monoſyllabicas, & ante biſyllabicas, habentes accentum in penultima, notatur vtplurimum cum Kametz: vt לָתֵת *ad dandum*, לָלֶכֶת *ad eundum*.

מִ A, ab, abs, de, è, ex; eſtque deſumptum ex מִן, vnde & cum ChireK ſequente Daghes vocibus præfigitur: vt מִקֶּרֶב *E medio*. At Daghes ejectum, compenſatur per Tzere: vt מֵאַחֶיךָ *E fratribus tuis*.

8. *Inſeparabilis poſtpoſitiua* vnica eſt, quæ

nominibus à fine apponitur: ea eſt, ה *ad, uerſus*, notans terminum loci ad quem, habetque ante ſe Kametz, & vocem conſtituit penacutam: vt סְדֹמָה *Sedomam uerſus* Gen. 19.1. אַרְצָה *terram uerſus*.

Cap. XL.

De conjunctione.

§ I

Conjunctio eſt quæ multiplices orationis partes conjungit.

2. *Copulatiua*, אַף, גַּם, Etiam.

3. *Inſeparabiles* duæ ſunt, quæ vocibus præſiguntur, וְ Et, שֶׁ Quòd.

4. ו *Vau* eſt copulatiuū, & regulariter habet Scheua: vt וְעָפָר & *puluis*.

Sed ante literas labiales בומף, aut ante aliud Scheua, notatur cum Schurek: vt וּמָקוֹם & *locus*, וּתְהִלָּה & *laus*.

Si duo nomina copulet, quorum poſterius eſt monoſyllabum, aut biſyllabum, tum habet Kametz: vt טוֹב וָרָע *Bonus & malus*, וָלַיְלָה יוֹם *Die & nocte*.

5. שֶׁ poſt ſe habet Daghes, & eſt loco אֲשֶׁר Quòd.

6. Con-

6. *Connexiua*, ſiue *Conditionalis*, אִם, Si, ſin, ſiquidem, quum, quandoquidem; כִּי אִם Quod ſi, אִם לֹא Si non, ni niſi, אִלּוּ לוּ Si: לוּלֵא niſi.

7. *Diſcretiua*, ſiue *Aduerſatiua*, אַךְ Verum Verumtamem: אֲבָל At, aſt, ſed, verum, verumtamen: גַּם כִּי Etiam ſi כִּי אִם Sed, אוּלָם Verumtamen. Sæpè etiam inſeparabile ו aduerſatiuè ſumitur, vt dictum.

8. *Disjunctiua*, אוֹ Aut, vel ſiue, ſeu: לֹא־כֵן non ſic, ſecus. Sed & inſeparabile ו disjunctiuè ſumitur, ſignificans *aut*: vt Exod. 21. 15. & alibi.

9. *Cauſalis*, כִּי nam, quia, quòd, quoniam, enim, etenim: אֲשֶׁר Quòd, quia, quum: יַעַן אֲשֶׁר, עֵקֶב אֲשֶׁר, יַעַן, עֵקֶב, יַעַן כִּי Quia, eò quòd, quandoquidem: לְמַעַן, בַּעֲבוּר Vt, propterea vt, לְבִלְתִּי Vt non.

10. *Rationalis*, עַל־כֵּן, לָכֵן Quare, quamobrem, quapropter, ergo, ideo; igitur, id circo, quocirca, itaque;

Cap. XLI.

De Interjectione.

§ I.

Interjectio eſt, quæ per ſe in oratione poſita, animi affectum cum ſingulari commotione indicat.

2. *Blandientis*, בִּי, אָנָּא, נָא Quæſo, obſecrò, amabò.

3. *Comminantis*, הוֹי, אוֹי Væ: ſic אִי Eccleſ. 4. 10.

4. *Demonſtrantis*, הֵא, הִנֵּה, הֵן He, En, ecce.

5. *Dolentis*, אוֹי, הוֹי, אוֹיָה ô, hei, heu, eheu. הָהּ Ah: אֲהָהּ Ahah, ah: אָח, Ah, *Ezech.* 6.11.

6. *Ejulantis*, אַלְלַי Hei, væ, *Iob* 10.15.

7. *Exclamantis*, הוֹי הוֹי ô ô, *Zach.* 2. 6: Inſeparabile ה ſequente Daghes, ante Nomina ſic quoque ſæpè vſurpatur, & Vocatiuum denotat.

8. *Faſtidientis*, abominantis, חָלִילָה Abſit, 2. *Sam.* 20. v. 20.

9. *Gaudentis*, exſultantis cum ironico gemitu

mitu, הֶאָח הֶאָח Euge euge, Ha ha he, *Pſ.* 35.21.

10. *Hortantis*; הָבָה Ejà, agè: הָבוּ Agitè.

11. *Optantis*, לוּ Vtinam, ò vtinam, *Gen.* 17.18. לוּא idem, *Iſa.* 64.1. אַחֲלַי, אַחֲלֵי idem:

אָמֵן Amen.

12. *Vocantis*, הוֹי Heus.

Cap. XLII.

APPENDIX BREVIS DE MVtatione vocum, & Punctorum Vocalium:

§ 1

MVtatio punctorum vocalium in lingua Hebræa, res eſt ſollicita, & operoſa, in qua juuentus cum multo ſudore ſe torquet, ſed cum exiguo ſæpè fructu, ita vt ſe expedire neſciens nauſeam concipiat, ac ſtudium tandem abjiciat. Ergo laborem, & hic ipſi minuamus, & quæ intricata tantopere videntur, ſenſim extricemus, ne cœptum ſtudii iter hiſce ſalebris impediatur.

2. Cauſæ mutationis quedam ſunt generales, quędam ſpeciales. *Generales* quę omnibus omninò vocibus communes ſunt, vt Pronomina affixa, & Accentus: *Speciales*, quæ Nominibus vel Verbis in ſpecie conueniunt. Nos ſingulas voces ſeorſim, & vniuersè hic conſiderabimus.

3. Ab aliquibus quatuor ponuntur cauſæ, ob quas nomina mutentur: 1 eſt *motio* è maſculino in fœmininum. 2. *Flexio* è ſingulari in pluralem: 3. *Regimen*: 4. *Affixa*. Hìc nos adjungemus quintam, *Accentus*.

De primus vide ſuprà cap. 8. de ſecunda cap. 9. & 10. de reliquis tribus hìc breuiter agemus.

CAP. XLIII.

Variatio ob REGIMEN.

§ 1.

Regimen eſt Syntaxis ſiue ſtructura nominũ, quà vnum regit alterum caſu genitiuo. Hoc fit plerumque primi nominis mutatione, cujus formam vocant *Regimen*, *Statum regiminis*, *Statum conſtructum*: formam autem integram *Statum abſolutum*.

2. In genere notandum, ab initio vocis duo Scheua conſiſtere non poſſe, vnde cum aliqua ratio duo poſtulat, tum prius mutatur in Chirek, aut in Pathach vel Segol propter gutturalem vel ר, vt dictum cap. 4. & in ſequentibus ampliùs patebit.

3. Mutatio vocalium ob regimen fit vel *penultima* vel in *vltima* ſyllaba, vel *vtrobique* ſimul.

REGVLA I.

Ra

KAMETZ *penultimæ ſyllabæ, in vtroque genere, & numero, mutatur in ſcheua, aut ſcheua compoſitum ſub gutturali: vltimæ verò (non ſequente א) tranſit in Patach: vt,* דְבַר הַמֶּלֶךְ *Verbum regis*, à דָּבָר.

4. Pluralia maſculina etiam ים commutãt in י: vt דִּבְרֵי ex דְּבָרִים ſcilic. Kametz in Scheua mutato, propter quod antecedens Scheua tranſit in Chirek, vt dictum. Sub prima gutturali eſt Pathach vel Sægol: vt, עַבְדֵי ex עֲבָדִים. Sic & alia quædam: vt, מַלְכֵי *Reges*.

5. Fœminina ſingularia ה, commutant illud præterea in ת: vt, צִדְקַת à צְדָקָה; nempe prius Kametz mutatur in Scheua, propter quod antecedens Scheua conuertitur in Chirek: vltimum verò in Pathach, & ה in ת. Fœmininũ plurale, צִדְקוֹת à צְדָקוֹת.

6. Tria monoſyllaba אָב, אָח, חָם mutant Kametz in Chateph pathach, & aſſumunt præterea ad finem literam י: vt, אֲחִי, אֲבִי.

7. Excipiuntur alia multa ex Quieſcentibus, & Defectiuis ſecundà radicali nata, quæ prius Kametz retinent, qualia ſunt בָּמָה, קָמָה, צָרָה, מָגֵן, מָעוֹז, & his ſimilia;

RE

REGVLA II.

TZERE *inuariatum manet, niſi quando antecedit vel ſequitur Kametz, tunc penultimæ ſyllabæ mutatur in Scheua, vltimæ in Pathach: vt,* שְׁנַת à שֵׁנָה Somnus: עֲצַת ab עֵצָה Conſilium. Excipe, ſi poſt Tzere ſit litera quieſcens.

REGVLA III.

In pluralibus Tzere penultimæ ſyllabæ tranſit in Scheua, propter quod antecedens ſcheua conuertitur in ChireK; ſicut & antè in forma Kametz vt, זִקְנֵי à זְקֵנִים Senes: חַצְרֵי à חֲצֵרִים Atria. גִּדְרוֹת à גְּדֵרוֹת Caulæ.

8. Excipiuntur, אֵיבָה *Inimicitia*: הֵיכַל *Templum*, & pluralia חֲפֵצִים *Deſiderantes*; זֵיתִים *Oleæ*; & alia quędam.

REGVLA IV.

Sægol *vltimæ ſyllabæ ante* ה *mutatur in Tzere*: vt, מִקְנֵה צֹאן Poſſeſſio ovium, *Gen.* 26. 14.

9. Excipe, פֶּה, vnde פִּי חָכָם *Os ſapientis*; Eccleſ. 10. v. 12. Aliàs immutatum manet.

REGVLA V.

PATHACH & CHIREK (*non intercedente daghes) contrahuntur in Tzere*: vt, בֵּית à בַּיִת Domus.

CAP. XLIV.

Variatio ob AFFIXA.

§ I.

Affixa dicuntur Pronomina inſeparabilia à fine nominibus adjuncta.

Hìc in genere obſeruetur, Affixa quatuor כֶּם כֶּן הֶם הֶן formæ nominis conſtructæ in vtroq; genere, & num. ſemper adjũgi, ac propterea *Affixa conſtructa* ſiue *grauia* mihi vocari:

Deinde affixum הוּ tantùm nominibus in ה finitis adjungi, item nomini אָב. Reliqua mutatio talis.

REGVLA I.

Kametz *penultimæ ſyllabæ in ſingulari num. in vtroq; genere mutatur in ſcheua: vltimæ manet, præterquã ante affixa conſtructa* הֶן, הֶם, כֶּן, כֶּם.

Maſculina; דָּבָר *Verbum*, דְּבָרִי *Verbum meũ*, דְּבָרְךָ *tuum*, דְּבָרוֹ *eius*, דְּבָרָם *eorum*, דְּבָרֵנוּ *noſtrum*, דְּבַרְכֶם *veſtrum*;

2. Fœminina in ה præter mutationem primi Kametz, commutant etiam ה in ת: vt, צִדְקָתִי *juſtitia mea*, צִדְקָתְךָ *tua*; צִדְקָתוֹ *ejus*, צִדְקָתָם *eorum*, צִדְקַתְכֶם *veſtra*, à צְדָקָה. Cum litera Heemantica ab initio, immutata manet: recipiunt autem Affixa ad formam in ת; vt, תִּפְאֶרֶת *Gloria*, תִּפְאַרְתּוֹ *gloria ejus*.

3. In plurali maſc. Kametz hocce manet: vt, דְּבָרַי *Verba mea*, דְּבָרֶיךָ *tua*, דְּבָרָיו *ejus*,

דְּבָרֶיהָ ejus, fœm. דְּבָרֵינוּ noſtra; דִּבְרֵיכֶם veſtra à דְּבָרִים.

4. Fœminina pluralia aſſumunt Affixa ad formam conſtructam: vt, צִדְקוֹתַי *Iuſtitiæ meæ*, צִדְקוֹתֶיךָ *tuæ*, &c.

5. Excipe multa ex Quieſcentibus, & Defectiuis ſecundâ orta, quæ prius Kametz retinēt, qualia ſunt, קָצָה *Extremitas*, רָעָה *malum*, מָעוֹז *robur* מָגֵן *clypeus*, רָמוּת *altitudo*: vt, קְצָתוֹ *finis ejus*, &c. Hic quoque בָּנִים & פָּנִים Kametz retinent, quaſi ex forma בָּנֶה & פָּנֶה.

6. תָּוֶךְ, מָוֶת, אָוֶן contrahuntur in Cholē: תּוֹכוֹ *medium ejus*, à תָּוֶךְ.

7. חָם, אָח, אָב Kametz in ſingulari retinēt: אָבִי *Pater meum*. Sic, דָּם *ſanguis*, יָד *manus*, עָב *nubes*, צָר *hoſtis*, שָׂר *princeps*, & ſi quæ alia ſimilia.

8. קַו, גַּן, גַּג mutant Kametz in Pathach, & Daghes: vt, גַּגִּי *tectum meum* Sic à מִשְׂגָּב eſt מִשְׂגַּבִּי *locus editus meus*.

REGVLA II.

TZERE *penultimę ſyllabæ mutatur in ſchewa, vltima partim manet, partim mutatur:* vt à

לְבָבִי

לִבְּבִי Cor meum, à לְבָב Cor: עֲצָתָם ab עֵצָה Conſilium.

Formam סֵפֶר vide in Sęgol.

9. Manet in his, & ſimilibus, הֵיכָל · אֵיתָן ,שֵׁיבָה ·שְׁאֵרִית·שְׁאֵלָה·רֵאשִׁית·צֵאָה·עֵרָה·נְבֵלָה אֵימָה·תְּאֵנָה. In בְּהֵמָה ſemper mutatur in Sægol, בְּהֶמְתְּךָ *Iumentum tuum*.

10. *Vltimę ſyllabæ* in nominibus formæ זָקֵן & פְּאֵר manet.

11. In forma שׁוֹמֵר mutatur in Scheua: שׁוֹמְרֵנִי Cuſtodiens me.

12. Ante ךָ tranſit in Sægol vel Chirek, avt Pathach propter gutturalem: vt, אֹיִבְךָ · שׁוֹמֶרְךָ. In pauſa autem dicitur שׁוֹמְרֶךָ.

13. Monoſyllaba variant: in his manet, אֵיד·שֵׂחַ·רֵאשׁ·רֵשׁ·רֵעַ·עֵץ·עֵד·נֵר·זֵר·רֵעַ·גֵּר.

14. בֵּן,שֵׁם mutant in Scheua: vt שְׁמִי *nomen meum*. Sequente alio Scheua, prius pro more tranſit in Chirek; vt, שִׁמְךָ *nomen tuum*, quod in pauſa dicitur שְׁמֶךָ:

15. Quædam commutant illud in Chirek ſequente dages: vt, עִתִּי ab עֵת *Tempus*: Sic

לֵב ,חֵץ ,חֵן ,אֵשׁ ,אֵב ,תֵּל ,שֵׁן ,קֵן ,קֵץ ,עֵז ,נֵס.

At à נֵו eſt גֵּוְךָ *Tergum tuum*.

REGVLA III.

SÆGOL *tam penultimæ quàm vltimę ſyllabæ mutatur in ſcheua, vnde prius vertitur in Chirek: ut,* בֶּגֶד Veſtis, בִּגְדוֹ Veſtis ejus, בִּגְדִי Veſtis mea: ſic סִפְרִי à סֵפֶר.

16. Quædam pro ChireK habent Pathach, maximè quando prima aut ſecunda eſt gutturalis aut ר: vt, אֶבֶן *Lapis*, אַבְנוֹ *lapis ejus*, Eam formam etiam ſequuntur, קֶשֶׁת, צֶמֶר, צֶלַע, צֶלֶם, נֶפֶשׁ, מֶלֶךְ, כֶּסֶף, כֶּלֶב, שֶׁמֶן, שֶׁוַע, טֶנֶא, דֶּלֶת, גֶּפֶן, פֶּלֶג, סֶלַע. Sic à חֵלֶק eſt חֶלְקוֹ *pars ejus*: à תִּפְאֶרֶת eſt תִּפְאַרְתּוֹ *Gloria ejus*.

17. Segol primum poſt ſe Scheua habens, manet: vt, אֶצְבַּע *digitus*, אֶצְבָּעוֹ *digitum ſuum*, Leuit. 4. 6.

18. Terminatio ה abjicitur: vt, מִקְנֶה *poſſeſſio*, מִקְנֵהוּ *poſſeſſio eius*, Iob. 1. 3. Attamen ante ה Sægol manet: vt, מִקְרֶהָ *accidens ejus*, à מִקְרֶה Ruth. 2 3.

19. פֶּה & שֶׂה ſpecialem anomaliā habent,

in mutatione ה in י: vt שֵׂיוֹ *pecudem ejus*, Deut. 22.1. שֵׂיֵהוּ *pecus ſuum*: 1 Sam. 14. 34. A פֶּה eſt פִּי *Os meum*, פִּיךָ *Os tuum*, פִּיו & פִּיהוּ *Os ejus*.

REGVLA IV.

Cholem *penultimæ ſyllabæ mutatur in Kametz-chatuph aut* Kibbutz: vt, קֹדֶשׁ Sanctitas, קָדְשׁוֹ Sāctitas ejus. Excipe גֻּלְגֹּלֶת vnde גֻּלְגָּלְתּוֹ *Cranium ejus*, Iud.9.53.

20. At ſequente Kametz vel Tzere, invariatum manet: vt, אוֹצָרוֹ *Theſaurus eius*, Deut. 28.12. ab אוֹצָר.

21. Cholem *vltimæ ſyllabæ* manet, exceptis quibuſdam ex defectiuis ſecundâ radicali deriuatis, in quibus corripitur in Kibbutz: vt, מָעוֹז *Robur*, מָעֻזּוֹ *robur ejus*.

REGVLA V.

Pathach *vltimæ ſyllabæ in quibuſdam defectiuis mutatur in Chirek ſequente Dagheſ: ut*, פַּת Buccella, מִפִּתּוֹ De buccella ejus, 2. Sam. 12, 3. Sed à דְּבַשׁ eſt דִּבְשִׁי *Mel meum*, Cant. 5. 1.

22. Pathach & Chirek in forma זַיִת contrahuntur in Tzere: vt, זַיִת *Oliua*, זֵיתְךָ *Oliuæ tuæ*, Deut. 24. v. 20. Huc pertinent, חַיִל, בַּיִת,

זין

יִין, & ſimilia.

REGVLA VI.

Schevá & Chirek *in forma* פְּרִי *quaſi tranſponuntur, aſſumpto ab initio Chirek uel Sægol, unde deinceps* י *fit mobile: vt,* פְּרִי Fructus, פֶּרְיוֹ & פִּרְיוֹ.

Cap. XLV.

VARIATIO propter Accentus.

§ 1. Tripliciter potiſſimum fit variatio vocalium propter accentus.

Primò. Quando legitimus accentus à voce auffertur: Secundò. Quãdo à proprio loco trãſponitur: Tertiò. Quando pauſa ſyllabã occupat.

2. De primo & ſecundo, vide cap. 5.

3. Pauſæ maiores *Athnach* & *Silluk* communiter producunt Pathach & Sægol in Kametz.

4. Pathach in qualibet voce: vt שָׁמָיִם *Cælum*, Geneſ. 1. 8: אָמָר *Dixit*, Geneſ. 21. 1. & ſic cum Silluk, pro אָמַר, שָׁמַיִם.

5. Sægol non quoduis, ſed penultimum in vocibus cum gemino Sægol: vt, חָסֶד pro חֶסֶד *Benignitas*: תִּפְאָרֶת pro תִּפְאֶרֶת *Decus*.

Excipiuntur tamen vtrinque non pauca, quæ à Maſorethis obſeruata ſunt.

6. Zakeph-Katon quandoque etiam hoc facit

facit: vt, אָחֵז *Corripiet*, Exod.15.14.pro אָחַז
Rariſſimè pauſę minores id agunt.

7. Pauſa ex vltima ad penultimam rejecta, conuertit ibi Scheua ante affixum ךָ in Sægol: vt, דְּבָרֶךָ pro דְּבָרְךָ *Verbum tuũ*. Sic etiã Scheua in nominibus formæ פְּרִי: vt, עַל־הַלֶּחִי *ſuper maxillã*, 1.Reg.22.24. quod aliàs ſcribitur לְחִי

8. Dicitur etiam לָךְ pro לְךָ: Sic מִמֶּךָּ, אוֹתָךְ quãdo pauſa à litera ך ad pręcedentẽ rejicitur.

9. In verbis pluralibus in וּ, item in fœmininis ſingularibus in ה vel י finitis, ſi pauſa ad penultimam rejicitur, tunc pro Scheua redit illic ea vocalis, quam vox maſculina aut ſingularis in eo, Tempore habuit; quæ ſi fuerit Patahch tum producitur illud in Kametz. Hinc ex פָּקְדוּ fit פָּקָדוּ à פָּקַד. Sic גָּבֵרוּ à גָּבַר: item יָכֹלוּ à יָכוֹל
In Imperatiuo, שְׁמָעוּ à שְׁמַע: עֲמֹדוּ ab עֲמוֹד.
In Futur: תִּפְקֹדוּ à תִּפְקוֹד, & ita deinceps per omnes conjugationes.

10. Pauſa etiam facit, vt ו copula ante monoſyllaba, & penacuta, notetur cum Kametz, cùm aliàs poſceret Scheua: vt, וָקָם, וָמֵתוּ &c.

Cap. XLVI.

II DE VERBIS:

§. I.

L. Quo-

Quomodo verba mutentur propter flexionē, id ipſa conjugandi norma indicat, quæ idcirco cuique nota eſſe debet:

2. At Pronominum inſeparabilium ſiue Affixorum cum ipſis ſtructura, & conjunctio, longè maximam mutationem efficit, quam hìc breuiter delineatam accipe.

3. In genere obſeruetur:

ֶנִי Præterito jungitur: ֵנִי reliquis temporibus:

ֶנָּה נּוּ non jungũtur Præterito; reliquis recte.

ֶם ֶן Imperat. & Futuro: aliis ָם ָן.

ָהוּ Præterito; ֵהוּ reliquis.

4. Vocibus in vocalem immediatè finitis nudum Affixum adjungitur.

PRAETERITVM KAL.

פָּקַד *Ille viſitauit.*

eos	פְּקָדָם / פְּקָדָמוֹ	eum	פְּקָדוֹ / פְּקָדָהוּ	Affixa 3. perſ.
eas	פְּקָדָן	eam	פְּקָדָהּ	
vos m.	פְּקַדְכֶם	te m.	פְּקָדְךָ	2. perſ.
vos f.	פְּקַדְכֶן	te f.	פְּקָדֵךְ	
nos c.	פְּקָדָנוּ	me c.	פְּקָדַנִי	1. perſ.

REGVLA.

kametz penultimum per totum Pręteritum mutatur in Scheua, Patach in Kametz, *exceptis,* כֶם, כֶן, *ante quæ manet.*

5. Ter-

5. Terminatio altera *Tzere*, manet: אֵרְבוּ אֵרְבְךָ &c.

6. *Cholem* tertia terminatio manere poteſt: at ſequẽte Scheua, corripitur in Kametz chatuph.

7. In Pihel mutatur Tzere in Scheua: vt, פִּקְּדוּ. Sequente alio Scheua, tranſit in Sægol vel Pathach.

8. Defectiua ſecundà in Hiphil mutant Tzere prius in Scheua, alterum in Chirek: vt, הֲרִמֵּנוּ *ſilere fecit nos* Ierem. 8. 14.

9. Quieſcentia ſecunda ſemper retinent Kametz: vt, שָׁמוּ, שָׁמְנִי, שָׁבְךָ, &c.

10. Quieſcentia tertia א, vltimum Kametz retinent: vt, קָרָאוּ &c.

11. Quieſcentia tertia ה illud ante Affixa ſemper abjiciunt, vnde Kametz vltimum in Kal ſuccedit ſub primam radicalem: vt, עָשָׂהוּ *Fecit illud Pſa.* 95. 5. pro עָשָׂהָהוּ; aut (ſi mauis) ה cum præcedente ſuo Kametz abjiciunt, vnde propter contractionẽ Kametz primum manet, qualis ratio, & in nominibus obſeruata.

פָּקְדָה *Illa viſitauit.*

	פְּקָדָתַם		פְּקָדַתְהוּ	Affixa 3. perſ.
eos	פְּקָדָתַם	cum	פְּקָדָתוּ	
	פְּקָדָתַן		פְּקָדַתָּה	
cas	פְּקָדָתַן	eam	פְּקָדַתָּה	

vos m.	פְּקַדְתֶּכֶם	te m:	פְּקַדְתְּךָ	2. perſ.
vos f.	פְּקַדְתֶּכֶן	te f.	פְּקַדְתֵּךְ	
nos c.	פְּקַדְתָּנוּ	me c.	פְּקַדְתַּנִי	1. perſ.

12. Hìc vocaliũ Kametz,& Scheua ab initio fit tranſpoſitio: terminatis אה mutatur in ת ֶ, preterquam ante affixa ם & ן, vbi mutatur in Kametz.

13. Terminatio Tzere, & hìc manet: vt, אֲהֵבַתְהוּ *amauitillum*, 1. Sam. 18. 28.

14. Quieſcentia ſecundà, & hìc Kametz prius retinent: vt, שַׂמְתָּהוּ: & ſic reliqua juxta precedentis perſonæ formam.

פָּקַדְתָּ *tu vir viſitaſti.*

eos	פְּקַדְתָּם פְּקַדְתָּמוֹ	eum	פְּקַדְתּוֹ פְּקַדְתָּהוּ	Affixa 3. perſ.
eas	פְּקַדְתָּן	eam	פְּקַדְתָּהּ	
nos	פְּקַדְתָּנוּ	me	פְּקַדְתַּנִי	1. perſ.

15. Affixa ſecundæ perſonæ deſunt, ne reciproca fiat ſignificatio.

16. Terminatio Cholem mutatur in Kametz chatuph.

17. Quieſcentia tertia א, מְצָאתָהּ *Inueniſti eam*, Deut. 22. 3.

18. Quieſcentia tertia, ה, גְּלִיתוֹ.

פְּקַדְתְּ *tu fœm. viſitaſti.*

			פְּקַדְתִּיו	
eos	פְּקַדְתִּים	eum	פְּקַדְתִּיהוּ	Affixa 3. p.
eas	פְּקַדְתִּין	eam	פְּקַדְתִּיהָ	
nos	פְּקַדְתִּינוּ	me	פְּקַדְתִּינִי	1. perſ.

19. Accedit י ante affixa, tanquam nota fœminino, ex forma אַתִּי; vnde & perſonæ ſeparatę quandoque additum legitur: vide Ezech. 16. 18. Ier. 4. v. 19. י tamen illud quandoque excidit: vt, רִמִּיתִינִי *decepiſti me*, 1 Sam. 19. 17.

Cholem mutatur in Kametz chatuph.

פְּקַדְתִּי *Viſitaui.*

20. Forma eadem hìc eſt, quæ in præcedenti voce, niſi quòd pro affixis primæ perſonæ, hìc adhibentur affixa ſecundæ perſonę. Cholem in Kametz-chatuph: vt, יְכָלְתִּיו *præualui ipſi*, Pſal. 13. v. 5.

פָּקְדוּ *Viſitarunt illi vel illæ.*

eos	פְּקָדוּם	eum	פְּקָדוּהוּ	
eas	פְּקָדוּן	eam	פְּקָדוּהָ	Affixa 3. p.
vos m.	פְּקָדוּכֶם	te m.	פְּקָדוּךָ	2. perſ.
vos f.	פְּקָדוּכֶן	te f.	פְּקָדוּךְ	
nos c.	פְּקָדוּנוּ	me c.	פְּקָדוּנִי	1. perſ.

21. Kametz & Scheua hìc tranſponuntur, vt in 3. fœmin. ſingulari, aut ſimpliciter ſeruatur ratio tertiæ maſculinæ.

22. Terminatio Tzere manet; vt, יִרְאוּהוּ *Reuerentur ipſum*, Iob.37.24.

23. Quieſc. ſecundâ, שָׂמוּךָ *poſuerunt te*, Pſ.86.

14. Hiphil, הֱשִׁיבוּם *referebant ea*, 1.Reg.14.28.

24. Quieſc. tertia ה retinent Kametz: vt, עָשׂוּנִי *fecerunt me*, Pſal. 119.v.73.

פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּן *viſitaſtis vos:*

eos	פְּקַדְתּוּם	eum	פְּקַדְתּוּהוּ	
eas	פְּקַדְתּוּן	eam	פְּקַדְתּוּהָ	2. perſ.
nos	פְּקַדְתּוּנוּ	me	פְּקַדְתּוּנִי	1. perſ.

פְּקַדְנוּ *Viſitauimus*

eos	פְּקַדְנוּם	eum	פְּקַדְנוּהוּ
eas	פְּקַדְנוּן	eam	פְּקַדְנוּהָ
vos m.	פְּקַדְנוּכֶם	te m.	פְּקַדְנוּךָ
vos f.	פְּקַדְנוּכֶן	te f.	פְּקַדְנוּךְ

25. Cholē in his mutatur in Kametz chatuph.

PARTIC. PRÆS. ſiue Benoni.

פּוֹקֵד *Viſitans ille.*

eos	פּוֹקְדָם	eum	פּוֹקְדוֹ פּוֹקְדֵהוּ

eas	פּוֹקְדֵן	eam	פּוֹקְדָהּ
vos m.	פּוֹקֶדְכֶם	te m.	פּוֹקֶדְךָ
vos f.	פּוֹקֶדְכֶן	te f.	פּוֹקְדֵךְ
nos c.	פּוֹקְדֵנוּ	me c.	פּוֹקְדֵנִי

26. Tzere tranſit in Scheua, & ante affixa ךָ, & כם, in Sægol vel Pathach propter gutturalem: vt, אֹהַבְךָ *deligentis te*, 2 Par. 20. 7.

27. Ante ךָ reperitur etiam Chirek: vt, אֹסִפְךָ *Colligens te*, 2 Reg. 22. 20. *Pibel* מְפַקֶּדְךָ, מְפַקְּדוֹ &c.

28. Quieſc. ſecunda retinent Kametz: vt in tertiis Præteriti. Ex *Hiphil*, מְעִירָם *Suſcito eos*; Ioel. 4. 7.

29. Quieſcentia tertia ה, abjiciunt illud cũ præcedente Sægol: vt, בּוֹזֵהוּ *ſpernens eum* Prouerb. 14. 2.

פּוֹקֶדֶת *viſitans illa*.

30. Formæ פֹּקְדָה nulla Affixa adjunguntur. Duplex autem Sægol ſe habet, vt in nominibus: vt, יוֹעַצְתּוֹ *Conſulens ipſi*, 2 Paral. 22. 3.

פּוֹקְדִים, פֹּקְדוֹת *Viſitantes*.

eos	פּוֹקְדֵיהֶם	eum	פּוֹקְדָיו
eas	פּוֹקְדֵיהֶן	eam	פּוֹקְדֶיהָ

Digitized by Google

vos m.	פּוֹקְדֵיכֶם	te	פּוֹקְדֶיךָ
vos f.	פּוֹקְדֵיכֶן	te f.	פּוֹקְדַיִךְ
nos	פּוֹקְדֵינוּ	me	פּוֹקְדַי

31. Formæ Fœmininæ eadẽaffixa junguntur:vt, פְּקֻדּוֹתָיו &c.

PARTICIP. PRÆTER.

ſiue Pahul.

פָּקוּד *Viſitatus.*

32. פְּקוּדוֹ *viſitatus ejus*, & ſic deinceps, cum affixis præcedentis Temporis.

INFINITIVVS.

פְּקוֹד *viſitare.*

eos	פָּקְדָם		פָּקְדוֹ	
		eum	פָּקְדֵהוּ	3. perſ.
			פָּקְדֶנּוּ	
eas	פָּקְדָן		פָּקְדָהּ	
		eam	פָּקְדֶנָּה	
vos m.	פָּקָדְכֶם		פָּקְדְךָ	
	פְּקַדְכֶם	te m.	פָּקְדֶךָ	
vos f.	פָּקָדְכֶן	te f.	פָּקְדֵךְ	
	פְּקַדְכֶן		פָּקְדִי	
nos	פָּקְדֵנוּ	me	פָּקְדֵנִי	

33. In hac forma terminatio Cholē corripitur in Kametz chatuph, & transfertur ad primā radicalem, & ejus Scheua ad ſecundam.

34. Si ſecunda ſit gutturalis, tum pro Scheua ponitur Chateph kametz: vt, בָּחֳרִי *Eligere me*, Ezech. 20. v. 5. כְּאׇהֳבָם *Secundum amare ipſorum*, Hoſ. 9. 10. Forma פׇּקְדְּךָ ,פׇּקְדְכֶם eſt à פְּקוֹד, Cholem in kametz chatuph correpto, & ad primā tranſlato. Sic differt forma hæc Infiniti à nominibus formæ כָּבוֹד, quæ Cholem retinent: vt, כְּבוֹדְךָ.

35. Iunguntur etiā affixa formæ paragogicæ Infinitiui, & tunc ה mutatur in ת, vt in nominibus fœmininis: vt, בְּקׇרְבָתָם *Accedentibus ipſis*, Exod. 40. 32. ex forma קׇרְבָה.

36. In altera forma Infiniti, פְּקֹד, Pathach trāſit in Scheua, propter quod conuertitur antecedens Scheua in Chirek: vt, עַל־בִּקְעָם *Propter diffindere ipſos*, Amos 1. v. 33. Si adſit gutturalis, tum pro Chirek eſt Pathach, vel Sægol: vt, לְפַעֲמוֹ *Agitare ipſum*, Iud. 13. 25.

37. In *Niphal* mutatur Tzere in Scheua: vt, בְּהִנָּבְאוֹ *In prophetando ipſum*, zach. 13. 3.

38. In *Pihel* tranſit Tzere in Scheua: vt, עַל־צַדְּקוֹ *propter juſtificare ipſum*, Iob. 32. 2.

39. In

39. In *Hiphil* ſemper juguntur Affixa formæ cum Chirek: vt, הַקְרִיבוֹ.

40. Defectiua primà נ,mutant duplex Sægol, vt nomina iſtius formæ: vt, עַד־גִּשְׁתּוֹ *Ad accedere ipſum*, Gen. 33.3. A תֵּת eſt תִּתִּי.

41. Defectiua ſecunda mutant Cholē in kibbutz ſeq. Daghes: vt, עַד־תֻּמִּי *vſque ad conſumere me*, &c. In *Hiphil* mutatur tzere prius in Chateph-pathach, vltimum in Chirek, ſeq. Daghes וְזֶה הַחִלָּם *Et hoc eſt incipere eorū*, Gen. 11.v.6. ex forma הָחֵל. Pathach autem ſub ה eſt loco Chateph-pathach, propter ſequentem gutturalem.

42. Quieſc. prima י, ſe habent vt Defectiua prima.

43. Quieſcentia tertia א mutantur vt perfecta: בְּקָרְאִי *In clamando me*, Pſ. 4.2. ex forma קְרוֹא

44. Quieſcentia tertia ה, ad terminationem וֹת Affixa recipiunt, non ad alteram: vt, בִּבְנוֹתְכֶם *In exſtruendo vos*, Ioſ. 22.16.

IMPERATIVVS.

פְּקוֹד *Viſita tu vir.*

45. Seruatur forma Infiniti. Affixum ם hic habet ante Tzere: vt, כָּתְבֵם *Scribe ea*, Prouerb. 3.3.

46. Altera forma פְּקֹד, mutat Pathach in

Ka-

Kamez: vt, שְׁמָעֵנִי *Audi me*, Gen. 23.11.

47. In *Pihel* שַׂמְּחֵנִי *Lætifica me*, Pſalm. 90.15. ex שַׂמַּח.

48. Defectiua prima נ, תְּנֵם *Da eos*, Nehem 4. v.4. ex תֵּן.

49. Defectiua ſecunda, חָנֵּנִי *Gratiam fac mihi*, ex חֹן: vel, חֻקָּהּ *Exara ipſam*, Iſa. 30.8. à חֹק.

50. Quieſcentia prima י ex terminatione Pathach, דָּעֵהוּ *Cognoſce eum*, Prou. 3.v.6. Pathach in Kametz producto, vt antè.

51. Quieſcentia ſecunda ex *Hiphil*, הֲקִימֵנִי *Suſcita me*, Pſal.41.11.

52. Quieſc. tertia ה, נְחֵנִי *Deduc me*, Pſal.5.9.

פִּקְדִי פִּקְדוּ

Nihil hic mutatur:

פְּקֹדְנָה *Viſitate vos fæm.*

53. Exempla non occurrunt. Si affixa jungenda ſint, jungentur ad formam פִּקְדוּ, Sic etiam fit in hac voce Futuri.

FVTVRVM.

אֶפְקוֹד תִּפְקוֹד יִפְקוֹד נִפְקוֹד

54. Eo-

54. Eodem modo hiſce omnibus affixa junguntur, omiſſis Affixis ſimilium perſonarum. Exemplum ſit tertia perſona.

			יִפְקְדוֹ	
eos	יִפְקְדֵם	eum	יִפְקְדֵהוּ	3. perſ.
			יִפְקְדֶנּוּ	
			יִפְקְדָהּ	
eas	יִפְקְדֵן	eam	יִפְקְדֶהָ	3. perſ.
			יִפְקְדֶנָּה	
vos m.	יִפְקָדְכֶם	te m.	יִפְקָדְךָ	
vos f.	יִפְקָדְכֶן	te f.	יִפְקְדֵךְ	2. perſ.
nos	יִפְקְדֵנוּ	me	יִפְקְדֵנִי	1. perſ.

55. Cholem ante ךָ, כֶם, כֶן mutatur in Kametz-chatuph, aliàs in Scheua:

56. Terminatio Pathach ſe habet vt in Imperatiuo.

57. In *Pihel* Tzere corripitur in Scheua, & ante ךָ, כֶם, כֶן in Sægol: vt תְּחַבְּקֵנִי *amplexabitur me*, Cant. 2. 6. יְזַמֶּרְךָ *Pſallet tibi*, Pſ. 30. 13.

58. Raro eſt נִי pro נִי.

59. Quandoq; נ per epentheſin Affixo הוּ præmittitur, יְבָרֲכֶנְהוּ *Benedicet ei*, Pſ. 72. 15.

60. Defectiua ſecundâ, יְסֻבֶּנּוּ *circumdabit*

eum

eum, Ierem. 52. v. 21. á יָסֹב *pihel* תְּסוֹבְבֵנִי *Circumdabis me*, Pſal. 32. 7. Hiphil, יְסִבֵּנִי *Circumduxit me*, Ezech. 47. v. 2. á יָסַב.

61. Quieſcentia ſecundà, תְּצוּדֵנִי *venaris me*, Iob. 10. v. 16.

62. Quieſcentia ſecundà, א, יִמְצָאֶהָ *Inueniet eam* Gen. 16. 7.

63. Quieſcentia tertià ה, תִּרְאֵהוּ *vidit illum*, Exod. 2. v. 6. abjicitur ſcilicet ה cum præcedenti vocali, vt aliàs.

תִּפְקְדִי · תִּפְקְדוּ · יִפְקְדוּ

64. Nihil hìc mutatur, vt in Imperatiuo.

תִּפְקוֹדְנָה

65. Cum Affixis pro hac vſurpatur תִּפְקְדוּ: vt, תַּחְשְׁבֻנִי *reputant me*, Iob. 19. 5. quod ibi eſt fœmininum; תְּלַכְחֻךְ *Sorripiant te*, Ierem. 2. 9. quod ſimiliter fœmininum

66. Deniqui quomodo *Paragoge*, & *Apocopa* voces quaſdam Verborum mutet, id ſuis locis paſſim oſtendimus in conjugationibus Verborum.

CAP. XLVII.

III. DE PARTICVLIS: SIVE. *voce indeclinabili.*

I. De Aduerbiis

§. 1. ADVERBIA pauca aſſumunt *affixa* vnde ipſorū quoque forma abſoluta mutatur.

2. כְּמוֹ Huic formæ junguntur Affixa conſtructa: vt, כְּמוֹכֶם *ſicut vos*, כְּמוֹהֶם *ſicut illi*. At cum aliis affixis כ habet Kametz; vt, כָּמוֹנִי *ſicut ego*, כָּמוֹנוּ *ſicut nos*.

3. הִנֵּה, אַיֵּה literā ה cum præcedente vocali abjicitur: vt, אַיּוֹ *vbi eſt ille?* אַיֶּכָּה *vbi es tu?* אַיָּם *vbi ſunt illi?* הִנּוֹ vel הִנֵּהוּ *Ecce eum*, הִנְּךָ *ecce te*.

4. עוֹד & אֵין non mutantur.

II. *De Præpoſitionibus.*

§ 1. Quædam Præpoſitiones aſſumunt י ante affixa, ſub forma nominum pluralium: vt ab אֶל *Ad*, fit אֵלַי *ad me*, אֵלֶיךָ *ad te*: At cum affixis conſtructis, habet quaſi formam conſtructam, אֲלֵיהֶם *ad eos*, &c.

2. אחר אַחֲרֵי, vnde אַחֲרַי *poſt me*, אַחֲרֶיךָ *poſt re* &c.

3. לִפְנֵי Præpoſitio eſt orta ex nomine פָּנִים, quod conſtructè dicitur פְּנֵי, & inde præpoſito ל לִפְנֵי *ad conſpectum*, id eſt, *Coram*, *Ante*. Forma conſtructa cum affixis conſtructis tantum vſurpatur: vt, לִפְנֵיכֶם לִפְנֵיהֶם &c. Alias ſemper juxta formam nominis, לְפָנַי *coram me*, לְפָנֶיךָ *coram te*, לְפָנֵינוּ *coram nobis*, &c.

4. עַד, עַל eandem formam ſequuntur: עָדַי *Vſque ad me*, עָלַי *ad uerſus me* עָדֶיךָ, עָלֶיךָ, & ſic deinceps. At cum affixis conſtructis, עֲלֵיכֶם, עֲדֵיכֶם &c.

5. תַּחַת, תַּחְתַּי *ſub me*, תַּחְתֶּיךָ *ſub* vel *pro te*, תַּחְתָּיו *pro eo*, תַּחְתֵּיהֶם *pro eis*, &c.

6. Hæ ſequentes Præpoſitiones recipiunt affixa ſub forma nominum ſingularium.

7. אֵצֶל, אֶצְלוֹ *Apud eam* &c.

8. אֵת, אִתִּי *mecum*, אִתְּךָ *tecum* אִתּוֹ *cum eo*, &c.

9. בִּלְתִּי abjicit י poſterius, vnde tantum reperiuntur, בִּלְתִּי *præter me*, בִּלְתְּךָ *præter te*.

10. בעד

10. בַּעֲדִי, בַּעַד *Circum me* בַּעֲדֶךָ בַּעַדְךָ *pro te, circa te,* בַּעֲדוֹ *pro eo,* בַּעַדְכֶם *pro vobis,* בַּעֲדֵיהֶם *pro eis.*

11. לְמַעֲנִי, לְמַעַן *propter me,* לְמַעֲנֶךָ, לְמַעַנְךָ *propter te,* &c.

12. מִמֶּנִּי, מֶנִּי, מִנִּי, מִן *A me,* מִמְּךָ *A te,* מִמֶּנּוּ *ab eo,* pro quo etiam legitur, מֶנְהוּ & מִנְהוּ *ab illo,* מִנְּהֶם, מֵהֶם *ab eis,* מִכֶּם, מִמְּכֶם *A Vobis,* מִמֶּנּוּ *A nobis.*

13. נֶגְדִּי, נֶגֶד *coram me,* נֶגְדְּךָ *coram te.*

14. עִמִּי, עִם *mecum,* עִמְּךָ *tecum,* &c:

15. Inſeparabiles tres בכל ante Nomina, ſæpiſſimè articulum ה extrudunt, ac ſuſcipiunt ejus vocalem: בַּמּוֹץ *Sicut gluma, pro,* בְּהַמּוֹץ.

FINIS.

Digitized by Google

זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָֹה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃
חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָֹה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃
טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָֹה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃
יְראוּ אֶת־יְהוָֹה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃
כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָֹה לֹא־יַחְסְרוּ
כָל־טוֹב׃
לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָֹה אֲלַמֶּדְכֶם׃
מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃
נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃
סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃
עֵינֵי יְהוָֹה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃
פְּנֵי יְהוָֹה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
צָעֲקוּ וַיהוָֹה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃
קָרוֹב יְהוָֹה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃
רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָֹה׃
שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃
תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃
פֹּדֶה יְהוָֹה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ׃

Ver-

א

Verſus 1.

אֲבָרֲכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד

ſemper in omni tempore Dominum Benedicam

תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃

.in ore meo laus eius

(אֲבָרֲכָה) *Benedicam*. eſt prima perſona ſingul. futuri à verbo בֵּרֵךְ in conjugatione Pihel. Itaque prima litera א eſt formatiua primæ perſonæ futuri, vide in Gramatica cap. 12. 19. Deberet autem hæc litera habere ſub ſe Scheua ſimplex; id enim requirit conjugatio Pihel: tamen habet Scheua cōpoſitum, quia literæ gutturales, qualis eſt א, non patiuntur ſub ſe initio dictionis Scheua ſimplex, vide cap. 2.12. Secunda litera ב eſt prima radicalis, & habet ſub ſe Kametz, non patach, vt conjugatio Pihel requireret quia ſequens litera deberet habere Dageſch forte, quod eſt ſignū conjugationis Pihel, cuius tamen non eſt capax, & propterea ſuppletur per longam vocalem pręcedentē, vide cap. 14.5. linea quæ ſequitur poſt Kametz, eſt accentus Rhetoricus, qui dicitur Metheg, cuius officium eſt retinere

ſyllabam, ſine quo illud Kametz non eſſet Kametz ſed Kametz chatuph vide cap. 5. 13. Tertia litera quæ eſt ר eſt ſecunda Radicalis, & deberet habere ſub ſe punctum Tzere, ſed habet Scheua mobile propter ה ſuperadditum in fine, de quo mox dicemus. Quarta litera quæ eſt כ, eſt vltima Radicalis, & habet ſub ſe Kametz propter ſequentem literam, nam alioqui Scheua quieſcens habere deberet hoc modo, אֲבָרֵךְ. Vltima litera eſt paragogica, ornatus gratia ſuperaddita. vide cap. 12.24.

(אֶת־) Eſt Articulus Accuſatiui caſus. vide cap. 8. 12. Linea ſequens eſt Accentus Rhetoricus, qui dicitur Machaph, & coniungit vnam dictionem cum altera. vide cap. 5. 16. & præterea Puncta longa mutat in breuia, vt hoc loco אֵת (ſic enim ſcribitur ſine Macaph) mutatur in אֶת. ibid.

(יְהוָה) Nomen eſt proprium Dei, cuius Radix eſt הָיָה, quod Verbum ſignificat *fuit*. Itaque prima litera, quę eſt Iod, eſt formatiua Nominis proprij. Reliquæ tres literæ Radicem ipſam exprimunt. niſi quòd loco Iod, quæ eſſe debuit ſecunda Radicalis, ponitur ו. Sunt enim hæ literæ permutabiles. Sanè pronuntiatio huius nominis vera atque germana ignota eſt, & idcircò qui primi Puncta vocalia

repe-

repererunt, cùm huius Vocabuli ſonum propriũ ignorarent, Puncta ei aliena, id eſt, nominis אֲדֹנָי ſubiecerunt; nimirũ vt vbi hoc nomen יְהֹוָה inueniremus, per aliud nomen Dei, ſonum eius efferremus. Neque nos mouere debet, quòd in voce אֲדֹנָי primũ Punctum eſt Scheua compoſitũ, in voce autem יְהֹוָה Scheua Simplex. Id enim ex eo accidit, quòd nec א initio dictionis Scheua ſimplex ferre poſſit, cùm ſit Gutturalis litera: nec Iod Scheua compoſitũ ſub ſe vmquã habere ſoleat. Quòd verò alioqui puncta nominis יְהֹוָה ſint ipſa Puncta nominis אֲדֹנָי, & *Adonai* legendũ ſit, non *Iehoua*, cùm occurrit nomen Dei יְהֹוָה, quatuor rationibus oſtendi poteſt. Primò quia vbicũque ſimul occurrunt hæc duo nomina, ne cogamur bis dicere *Adonai*, ipſi nomini יְהֹוָה Puncta ſubiiciuntur nominis אֱלֹהִים, vt initio *Abdiæ Prophetæ*, אֲדֹנָי יְהֹוִה כֹּה־אָמַר; & in fine *Habacuch*, יְהֹוִה אֲדֹנָי חֵילִי. Secundò, quia ſi præcedat hoc nomen litera Seruilis ב, vel כ, vel ל, aut ו; non ſcribitur וִיהוָה, לִיהוָה, כִּיהוָה, בִּיהוָה, vt ſecundùm

Re-

Regulas ſcribendũ eſſet ſi *Iehoua* pronuntiaremus, ſed וַיהוָה , לַיהוָה , כַּיהוָה , בַּיהוָה , vt nomen ipſum *Adonai* requirit. vide cap. 4. 10. Tertiò, quia poſt יְהוָֹה literę בגד כפת recipiũt Daghes lene, vt in hoc ipſo primo verſu pſal. perſpicuũ eſt: at hoc non poſſet fieri, ſi legeremus *Iehoua*, & non *Adonai*. Siquidem vltima litera vocis *Iehoua* eſt ה quieſcens, vltima verò vocis *Adonai* eſt י mobile. literę autem illæ בגד כפת initio dictionis ſẽper habent Daghes lene, niſi præcedat immediatè litera Quieſcens. vide cap. 3. Cur denique Prou. 16. ſcibitur מֵיְהוָֹה? niſi quia in pronuntiatione huius vocis, poſt מ ſequitur א, quæ litera non eſt capax Daghes, & ideò verti debet Chirik in Tzere ſub litera Mem. vide cap. 3. 7. Neque verò Rabbini Punctorũ inuentores, primi ſunt qui nomen Dei יְהוָֹה per אֲדֹנָי efferre cœperunt. Siquidẽ S. Hieron. iſtis Rab. antiquior, Exod. c. 6. v. 3. ita vertit illa Hebrica verba: לָהֶם וּשְׁמִי יְהוָֹה לֹא נוֹדַעְתִּי, *& nomen meum Adonai non indicaui eis*. Origenes quoque B. Hieron. vetuſtior, in Tetraplis atque Hexaplis ſuis, in ea columna in qua voces Hebraicas Græcis literis deſcripſit, vbique pro יהוה *ἀδωνάι* poſuiſſe fertur. Ipſi etiam LXX. vetuſtiſſimi Inter-

ter-

terpretes ſemper nomen יהוה per *κύριος* reddiderunt, quod Latinè *Dominus*, Hebraicè אֲדֹנָי dicitur, & quod eſt omnium maximũ, Chriſtus & Apoſtoli cùm ſæpè ex Teſtamento veteri proferant teſtimonia, in quibus hoc nomen continetur, nunquam tamen *Iehoua* dixerunt, ſed ſemper *Dominus*. cùm tamen alia nomina propria ſuis vocibus expreſſerint, vt *Adam, Noe, Abraham, Heuam, Saram, Mariã.* Denique apud veteres omnes inauditũ fuit ſẽper nomen *Iehoua:* & licet aliqui nomen יהוה per *Iaho*, vt Clemens Alexand. lib. 5. Strom. Macrob. l. 2. Saturnal. cap. 18. & Diodorus Siculus lib. 1. Bibliothecæ; aliqui per *Iaue*, aut *Iab*, vt Theodo. q. 15. in Exod. exprimi poſſe crediderunt; plures tamen hoc nomen *τετραγράμματον*, & *ἄῤῥητον*, atque *ἀνεκφώνητον* vocauerunt. vide Origen. hom. 14. in lib. nu. Euſeb. lib. 11. de Præpar. Euang. cap. 8. Greg. Nazian. orat. 4. de Theologia. Theodoret. q. 15. in Exod. Hieron. epiſt. 136. ad Marcellã, & in cap. 16. Ezech. Non diſplicet tamen eorũ coniectura, qui nomen hoc nihil aliud eſſe credunt, quàm tertiã perſonã Futuri Verbi ſubſtantiui, & hunc in modũ ſcribi, & efferri debere, יִהְיֶה *iheieh*, quod ſignificat, *erit*, ſiue *erat*, ſiue *eſt*, quod propriè Deo ſoli conuenire docemur Exodi 3. 14. אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה

בכל

(בְּכָל־) *in omni.* Litera בְּ cum Scheua mobili deſeruit loco Prępoſitionis *in.* cap. 39. 7. vox autē כָּל־ eſt nomen indeclinabile, ſignificatque *omnę, totum, vniuerſum*, in quolibet genere, numero, & caſu. Deriuatur per detractionē vnius literæ à Verbo, כָּלַל, quod ſignificat *perfecit*, & ſi quidem non ſequatur accentus Macaph, ſcribitur per Cholē: ſi verò ſequatur, vt hoc loco, ſcribitur per Kametz chatuph, כָּל־ c. 5. 20.

(עֵת) *tempore.* Nomen eſt deriuatiuū formatū per detractionē à Radice עָוַת, quod eſt *inuertit*, quia tempus videlicet omnia mutat, & inuertit. Sed fortaſſe veriùs diceremus Radicem eius eſſe עָנָה, quod Verbū non eſt ampliùs in vſu. Nam in plurali עֵת facit עִתִּים, vbi punctū Daghes indicat defectū alterius Tau Radicalis. cap. 3. 8. porrò furcula inuerſa quæ ſubiecta eſt huic voci עֵת eſt Accentus diſtinguens mediā periodū, diciturq; Athnach. c. 5.

(תָּמִיד) *ſemper.* Aduerbium temporis eſt, ſignificatque; *quotidie, ſemper, iugiter cap.* 38. 4.

Eſt

Eſt etiam nomen, ſignificans *quotidianum*, *continuum*, *iuge*.

(תְּהִלָּתוֹ) *Laus eius*. nomen eſt fœmininũ cum pronomine Affixo tertiæ perſonæ. Radix eſt הָלַל, *laudauit*, inde fit nomen תְּהִלָּה, *laus*, vbi Tau eſt litera formatiua nominis, literæ ה & ל ſunt prima, & tertia Radicales, ſecunda radicalis deeſt, ſed loco eius eſt Daghes forte in tertia. Poſtrema litera He cum præcedente Chametz, eſt ſignũ generis fœminini, cap. 7. 10. in Regimine genitiui vertitur He in Tau, & pro תְּהִלָּה, dicitur תְּהִלַּת, addito autem pronomine Affixo, redit Kametz, & fit תְּהִלָּתוֹ *laus eius*. vide cap. 11. 19.

(בְּפִי) *in ore meo*. Litera ב eſt præpoſitio *in*, vt ſuprà diximus, & caret Daghes leni propter præcedentẽ literã Quieſcentẽ. vox autẽ פִּי eſt nomen cum Affixo Pronomine primæ perſonæ. Radix eſt פֶּה, *os*, & tam in Regimine ſimplici, quam cum Affixo primæ perſonę facit פִּי, in plurali פִּים, *ora*. cap. 44. 19. linea ſubjecta huic voci פִּי eſt Accentus diſtinguens integram periodum, diciturque Soph Paſuch cap. 5. § 1: 9.

ב

Verſus II.

יִשְׁמְעוּ	נַפְשִׁי	תִּתְהַלֵּל	בַּיהוָה
audient	*anima mea*	*laudabitur*	*In Domino*
	וְיִשְׂמָחוּ׃	עֲנָוִים	
	& lætabuntur.	*manſueti*	

(בַּיהוָה) *In Domino*. Litera ב ſeruit loco Prępoſitionis *in*: יהוה eſt nomen Dei, de quo ſuprà diximus.

(תִּתְהַלֵּל) *laudabitur*. Eſt tertia perſona futuri generis fœminini, Verbi הָלַל, in conjugatione Hithpael. vide cap. 16. 4. Quia verò Verba in conjugatione Hithpael ſignificant actionē eiuſdem, ideò תִּתְהַלֵּל ſignificat, *laudabitur anima à ſeipſa*, ſed in Domino, non in ſeipſa, id eſt, laudando Dominũ, ſeipſam quodãmodò laudabit, cùm laus Dñi in ſeruos etiam redundet. niſi magis placeat, hìc *laudari* accipi pro *lętari*, & *gloriari*.

(נַפְשִׁי) *anima mea*. Nomen eſt fœmininũ cum Affixo Pronomine primę perſonæ: Radix eſt ipſum nomen נֶפֶשׁ, *anima*, & cum

Affi-

Affixo נַפְשִׁי, *anima mea*. De iſta punctorum mutatione vide cap. 44. 16.

(יִשְׁמְעוּ) *audient*. Tertia perſona eſt Futuri, numeri multitudinis, Verbi שָׁמַע, in conjugatione Kal, ſicut enim à לָמַד fit יִלְמְדוּ, ita à שָׁמַע *audiuit*, fit יִשְׁמְעוּ *audient*. cap. 13. Quia tamen Hebræi carent Imperatiuo tertiæ perſonæ, & pro eo vſurpãt Futurũ, idcircò noſter Interpres rectè vertit *audiant*.

(עֲנָוִים) *manſueti*. Nomen eſt maſculinũ numeri multitudinis. Radix eſt עָנָה, quòd Verbum ſignificat *reſpondit*, *humilis*, *pauper*, *mitis fuit*. Inde fit nomen עָנָו, *mitis*, *manſuetus*; *humilis*, vbi ו eſt loco ה vltimæ Radicalis; in plurali עֲנָוִים, ſicut à דָּבָר, fit דְּבָרִים, niſi quòd ſub prima litera vocis עֲנָוִים eſt Scheua compoſitũ, quia Hajn eſt litera gutturalis. De formatione pluralis numeri à ſingulari, vide cap. 9.

(וְיִשְׂמָחוּ) *& lætentur*. Litera ו eſt ſeruilis, ſignificatque hoc loco *&*. cap. 6. §. 5. vox autem יִשְׂמְחוּ eſt tertia perſona pluralis Futuri, verbi שָׂמַח, in conjugatione Kal. Debuit autẽ ſe-

cundùm regulam ſcribi יִשְׂמְחוּ ſicut יִשְׁמְעוּ; tamen propter accentum Soph paſſuK, qui indicat finē periodi, mutatum eſt Scheua ſecundæ Radicalis in Kametz cap. 5. § 18. 4. Hoc etiam loco pro Futuro, *lętabuntur*; rectè vertit Intrepres per modum imperandi, *latentur*, quòd careant Hebræi tertia perſona Imperatiui.

ג

Verſus III.

וּנְרוֹמְמָה	אִתִּי	לַיהוָה	גַּדְּלוּ
& exaltemus	*mecum:*	*Dominum*	*Magnificate*
		יַחְדָּו׃	שְׁמוֹ
		pariter.	*nomen eius*

(גַּדְּלוּ) *Magnificate:* Eſt ſecunda perſona numeri multitudinis; modi Imperatiui, Verbi גָּדַל, in Conjugatione Pihel. Itaque גָּדַל ſignificat, *magnus fuit*, in Pihel גִּדֵּל *magnificauit*, in Imperatiuo גַּדְּלוּ, *magnificate*, ſicut פַּקְּדוּ cap. 14.

(לַיהוָה) *Dominum*. Litera ל eſt ſeruilis, de-

deſeruitque hoc loco pro articulo accuſatiui, caſus alias operationes vide cap. 8. 12. de יהוה dictum eſt.

(אִתִּי) *mecum*. Præpoſitio eſt cum Affixo Pronomine primæ perſonæ. nam אֵת, eſt Prępoſitio *cum*, & recipit Affixa more nominum.

(וּנְרוֹמְמָה) *&, exaltemus*. Litera ו ſeruilis eſt, ſignificans, *&*: habet autē punctū in vētre loco Sceua, propter aliud Sceua ſequens c.4.10. Vox נְרוֹמְמָה eſt prima perſona pluralis Futuri in Pihel, à Verbo רוּם, cum ſuperaddito ה paragogico. Radix ergo eſt רוּם, quod eſt Verbum ex Quieſcentibus Hain Vau, & ſignificat *exaltauit*. In Pihel, ſiue Pohel facit רוֹמֵם, *exaltauit*, in futuro, יְרוֹמֵם תְּרוֹמֵם נְרוֹמֵם אֲרוֹמֵם; addito autem ה paragogico fit נְרוֹמְמָה *exaltabimus*, vel *exaltemus*, de more Hebræorum, qui per Futurum exprimunt etiam Imperatiuum.

(שְׁמוֹ) *nomen eius*. Nomen cum Affixo tertiæ perſonæ. Radix eſt שֵׁם, & cum affixo שְׁמוֹ *nomen eius*. vide cap. 44. Reg. 2.14.

(יַחְדָּו) *pariter*. Aduerbiũ à Radice יָחַד; quod Verbum ſignificat *vnire*. Inde enim fit aduerbiũ יַחַד, יָחַד, & יַחְדָּו, *pariter, ſimul*. vide cap. 38. 10.

ד

Verſus v.

דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל־

& ex omnibus & audiuit me: Dominum Quæſiui

הִצִּילָנִי מְגוּרוֹתַי

liberauit me: pauoribus meis

(דָּרַשְׁתִּי) *Quæſiui*. Prima perſona ſingularis Præteriti, Verbi דָּרַשׁ, in Conjugatione Kal, ſicut פָּקַדְתִּי. vide cap. 13.

(וְעָנָנִי) *& audiuit me*. Tertia perſona ſingularis Præteriti, Verbi עָנָה, *audiuit, reſpondit*, in conjugatione Kal, cum Affixo primæ perſonę; ſiquidẽ tertia Radicalis ad præſentiã Affixorũ excidere ſolet. Itaque à עָנָה addito נִי quod eſt affixum primæ perſonæ,& remota

litera

litera ה, fit עָנָנִי *audiuit me*, ſiue *reſpondit mihi*. cap. 45.11.

(וּמִכָּל) *& ex omnibus*. Litera Vau ſeruilis eſt, ſignificans *&*: habet autē punctum in ventre loco Scheua propter ſequentem literam Labialem. Sequens particula מ eſt prępoſitio מִן, quæ ſignificat *ex*; *ab*, *de*, ſed euphoniæ cauſa vbique perdit literã נ, & loco eius infigit Daghes in ſequenti. cap. 39. 7. De voce כָּל dictum eſt verſo primo.

(מְגוּרוֹתַי) *pauoribus meis*. Nomen eſt fæmininũ numeri pluralis cum Affixo primę perſonę Radix eſt גּוּר, quod Verbũ ſignificat, *peregrinari*, & *pauere*. Inde nomen maſculinũ מָגוֹר, ſiue מְגוּר, *pauor*, vbi litera מ eſt formatiua nominis. c. 6. §. 4. Ab hoc maſculino מָגוּר, fit fœmininũ מְגוּרָה vide cap. 8. in plurali מְגוּרוֹת, *pauores*. cap. 10.3. & cum Affixo מְגוּרוֹתַי, *pauores mei*.

(הִצִּילָנִי) *liberauit me*. Præteriti perſonæ tertia ſingul. Verbi נָצַל in conjugat. Hiphil, cum Affixo primę perſonæ. Itaque à נָצַל, quod

quod eſt Verbum ex defectiuis Pe Nun, fit in Hiphil הִצִּיל, *liberauit*. vide cap. 18. & cum Affixo הִצִּילָנִי, *liberauit me*. cap.46. 3. ſub litera ל eſt Kamerz pro Patach; ſiquidem ante Affixũ primæ perſonę in verbis ponitur Patach: tamen propter accentũ Soph paſuch vertitur hoc loco Patach in Kametz. vide c.46.3.

ה ו

Verſus V.

וּפְנֵיהֶם	וְנָהָרוּ	אֵלָיו	הִבִּיטוּ
& facies eorũ	*& illuſtrati ſunt:*	*ad eũ*	*Aſpexerũt*
	יֶחְפָּרוּ׃	אַל־	
	confundentur	*non*	

(הִבִּיטוּ) *Aſpexerunt*. Tertia perſona pluralis præteriti, Verbi נָבַט in Hiphil. Verbũ נָבַט ex defectiuis Pe Nun, in Hiphil facit הִבִּיט *aſpexit*. Inde הִבִּיטוּ, *aſpexerunt*. Sciendũ eſt; D. Hieron. & LXX interpretes non legiſſe הִבִּיטוּ, ſed הַבִּיטוּ, in Imperatiuo, & ideò vertiſſe, *accedite* videlicet *oculis*, id eſt, *reſpicite*.

אליו

(אֵלָיו) *ad eum*. Præpoſitio cum Affixo. Radix videtur eſſe אלה; inde fit præpoſitio אֶל *ad*, & ſcribitur cum Segol; vt diſtinguatur ab אֵל, quod eſt vnum ex nominibus Dei. cum Affixo perſonæ mutat Segol in Tzere, & additur י poſt ל, & fit אֵלָיו, ad eum. vide cap. 39. 2. § 2.

(וְנָהָרוּ) *& illuminati ſunt*. Tertia perſona pluralis Verbi נָהַר, in Kal. נָהַר ſignificat *confluxit, illuminauit*: in tertia perſona plurali facit נָהֲרוּ, vbi ſub litera ה eſt Scheua compoſitum, non ſimplex de more aliorum Verborũ, quia ה litera Gutturalis eſt, & propterea non patitur ſub ſe Scheua ſimplex. vide cap. 4. 8. Hoc autem loco propter accentũ diſtinctiuũ, non eſt etiam Scheua compoſitũ, ſed Kametz. vide cap. 45. Porrò D. Hieron. qui vertit *confluite*, & LXX Interpretes, qui verterunt *illuminamini*, non legerunt נָהָרוּ, ſed in Imperatiuo, נַהֲרוּ.

(וּפְנֵיהֶם) *& facies eorum*. Litera ו habet Punctum in ventre loco Scheua, quia præcedit literam Labialẽ, nimirum פ. illud autem פְּנֵיהֶם, Nomen eſt plurale cum Affixo, Radix

eſt פָּנָה, *aſpexit*, inde fit nomen פָּנִים *facies*, & ſolùm inuenitur in numero plurali. in Regimine facit פְּנֵי, & cum Affixo פְּנֵיהֶם, *facies eorum*, cap. 11. 20. Eſt autem obſeruandū, D. Hieron. & LXX, qui verterunt, *facies veſtræ*, non legiſſe פְּנֵיהֶם, ſed פְּנֵיכֶם.

(אַל) *non*. Aduerbium negandi, ſicut etiã לֹא. vide cap. 38.7.

(יֶחְפָּרוּ) *confundentur*. Tertia perſona pluralis Futuri Kal, à Verbo חָפֵר, quod eſt, *erubuit*, & *confuſus eſt*. Habet autem ſub litera י Punctum (ֶ)propter ſequentem Gutturalẽ. & ſub litera ח habet Scheua ſimplex pro compoſito, quia ſequitur Daghes lene. Denique ſub litera פ habet Kametz pro Scheua, propter Accentum diſtinctiuum. vide cap. 45.

ז

Verſus VI.

זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ

audiuit & Dominus clamauit pauper Iſte

וּמִכָּל־ צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃

ſaluauit eum, anguſtiis eius & ex omnibus

(זֶה) *Iſte*. Pronomen demonſtratiuū, generis

neris maſculini, *iſte*, *hic*. cap. 11. 6. penult.

(עָנִי) *pauper*, à Verbo עָנָה, quod eſt, *humilis & pauper fuit*, fit nomen עָנִי, *pauper*, vbi י eſt loco ה vltimæ Radicalis.

(קָרָא) *clamauit*, eſt perſona tertia ſingul. Præter. maſc. gen. & proinde ipſa Radix.

(שָׁמֵעַ) *audiuit*, eſt etiam ipſa Radix, dicimus enim שָׁמַע & שָׁמֵעַ. Porrò Patach ſub litera ע eſt additum, propter pronuntiationẽ literæ ע.

(וּמִכָּל) vide ſupra verſu 4.

(צָרוֹתָיו) *anguſtiis eius*, à Verbo צוּר, quod eſt, *anguſtiis affecit*, fit nomen fœmininum צָרָה, *anguſtia*. In plurali צָרוֹת, *anguſtiæ*, cum Affixo tertiæ perſonæ צָרוֹתָיו *anguſtiæ eius*.

(הוֹשִׁיעוֹ) *ſaluauit eum*. Radix eſt יָשַׁע, vnde fit יֵשַׁע *ſalus*. inde fit Verbum in Hiphil הוֹשִׁיעַ, *ſaluauit*. vide Quieſcentia Pe Iod. c. 33. addito Affixo, fit הוֹשִׁיעוֹ, *ſaluauit eum*. Inde eſt nomen יְהוֹשֻׁעַ, Ieſus. nec enim ſcribi debet יֵשׁוּ, vt Iudæi per contemptum ſcribunt; nec etiam יְשׁוּעָה, quod *ſalutem*, non *ſaluato-*

rem ſignificat, ſed יְהוֹשֻׁעַ; quod ſemper LXX. Interpretes verterunt, Ἰησοῦς, vnde eſt Latinũ IESVS, & quod Nomen fuit Ieſu Naue, & Ieſu Ioſedech, qui typum geſſerunt Saluatoris noſtri, & quod denique veram habet formã, nominis Proprij, & Saluatorem ſignificat, cùm Iod initio poſitum ſit proprij Nominis formatiuũ, & reliquæ literę ſint Verbi הוֹשִׁיעַ, quod eſt *ſaluare*.

ח

Verſus VII.

חֹנֶה מַלְאַךְ יְהוָה סָבִיב

caſtrametatur Angelus Domini circa

לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃

timentes eum & eripuit eos:

(חֹנֶה) *Caſtrametatur*, Participium præſens à Verbo חָנָה, quod propriè ſignificat, *caſtrametatus eſt*. Sed quia carent Hebrei Præſenti tempore, & pro eo vtuntur plerumque Participio preſenti, ideò חוֹנֶה rectè vertitur *caſtrametatur*, ſiue *circumdat more caſtrorum*. Vide in-

inflexionem Verborum quieſcentium Lamed He, cap. 34.

(מַלְאָךְ) *Angelus*. nomen eſt Heemanticum, deductum à Verbo לָאַךְ, inuſitato, per additionem literæ מ. c. 6. § 4. 1.

(סָבִיב) Præpoſitio eſt, ſignificatque *in circuitu, in gyro, circà*, à Verbo סָבַב, quod eſt *circuire*. vide Præpoſitiones cap. 39. 2.

(לִירֵאָיו) *timentes eum*. Litera ל eſt articulus, & habet Chirek loco duorum Scheuaim, quorum vnum ſub Iod, alterum ſub ipſo Lamed eſſe debuiſſet. Eadem enim eſt ratio literæ ל, & literæ ו quoad Puncta ſubiecta. Remota igitur litera Lamed, ſequens dictio integra eſt יְרֵאָיו, quę quidem eſt participium generis maſculini, numeri pluralis cum Affixo, à Verbo יָרֵא, *timuit*. Participium enim eſt etiam יָרֵא, nec à Præterito vllo modo differt in ijs enim verbis quæ in præterito habent Kametz, & Tzere, Partic. & Præteritū voce non diſtinguūtur dicimus enī מָלֵא impleuit, & מָלֵא plenus, & חָפֵץ deſiderauit, & חָפֵץ diſiderans. Porrò יָרֵא, *timens*, in plurali facit יְרֵאִים, *timentes*

mentes; iuxta regulas mutationis punctorum; & cum Affixo יראיו *timentes eum*.

(ויחלצם) *& eripuit eos*. Litera ו eſt ſeruilis, vertique ſignificationẽ Futuri in Pręteritũ vide c. 12.22. vox autẽ יחלצם eſt perſona tertia generis maſculini, numeri ſingularis Futuri, in Conjugatione Pihel, cum Affixo tertiæ perſonæ pluralis maſculini generis. Radix eſt חלץ, *receſſit*: inde חלץ, *remouit. eripuit*; inde in Futuro יחלץ. *eripiet* & cum Affixo יחלצם, *eripiet eos*, & cum Vau verſiuo ויחלצם, *& eripuit eos*. vide de Affixis Verborum in Pihel, cap. 46. 57.

Obſeruandum eſt, D. Hieron. & LXX Interpretes, qui verterunt, *& eripiet eos*, non legiſſe Vau cum Patach, ſed cum Chirik, hoc modo ויחלצם, *& eripiet eos*.

ט

Verſus VIII.

טעמו	וראו	כי	טוב	יהוה
guſtate	*& videte*	*quoniam*	*bonus*	*Dominus*

אשרי

אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה בּוֹ׃
in eo . ſperabit ille vir beatus

(טַעֲמוּ) *Guſtate*, à Præterito טָעַם, *guſtauit*, fit in Imperatiuo ſecunda perſona pluralis, טַעֲמוּ *guſtate*, vbi Patach eſt ſub prima radicali pro Scheua; aut Chirik, propter ſequentẽ Gutturalem.

(וּרְאוּ) *videte*. à Præterito רָאָה, *vidit*, fit in Imperatiuo רְאֵה, *vide*, & רְאוּ, *videte*. vide cap. 34. inflexionem Verborum quieſcentiũ LamedHe.

(כִּי) Conjunctio eſt, ſignificatque *quoniam*, *quòd*, *quia* & ſimilia cap.40.9.

(טוֹב) *bonus*, à Verbo טוֹב, quod ſignificat *bonus fuit*. fit nomen טוֹב, *bonus*. Sciendum, autem ſubintelligi Verbum ſubſtantiuũ cùm dicitur: *guſtate, & videte, quoniam bonus Dominus*.

(אַשְׁרֵי) *beatus*. A Radice אָשַׁר fit Verbũ אִשֵּׁר *beatificauit*, & nomen אַשְׁרֵי *beatus*, & *beati*. eſt enim vtriuſque numeri, licet formam præ ſe ferat Nominum numeri pluralis, & in Regimine exiſtentium.

(הַגֶּבֶר) *ille vir*. Litera ה Seruilis eſt, vim habens

habens Pronominis demonſtratiui, more Græcorum Articulorum. Punctum eius ordinarium, eſt Patach ſequente Daghes vide cap. 11. 10. Nomen autem גֶּבֶר ſi à Verbo גָּבַר, quod eſt *roborare*, & ideò propriè ſignificat *virum*, qui etiam apud Latinos à viribus ſic appellatur.

(יֶחְסֶה) *ſperabit*. Futuri tertia perſona ſingularis, generis maſculini; à Verbo חָסָה *ſperauit*. vide inflexionem Verborum quieſcentiũ Lamed He. cap. 34. Ratio quia prima Radicalis habeat Scheua eſt quia ſolet ſcriptura Gutturalibus Chatephatis auferre vocalem Patach aut Segol linquendo purum Scheua vt יַחְפְּשׁוּ יֶחֱזְקוּ נֶאֱמַן יַחְפּוֹץ pro יֶחֱזְקוּ נֶאֱמַן יַחְסֹר יַחְפּוֹץ יַחֲפְשׁוּ, & in hoc loco Iod habet, Segol quia quãdo prima thematis eſt Gutturalis, & proinde in Infinitiuo non habet ְ ſimplex, ſed ֲ, vel ֱ, tunc literæ בכל quę formant Gerundiũ, & literę איתן quæ formant Futurum, non poſſũt habere ſub ſe ְ vel ִ, ſed ַ aut ֶ, id eſt, Punctum affine ei quod eſt ſub prima thematis: itaque dicemus in Infinitiuo בַּעֲבוֹר *in tranſeundo*, pro בַּעֲבוֹר, בֶּאֱמוֹר *in dicendo*, pro בְּאֱמוֹר; & in Futuro יַעֲבוֹר *tranſibit*, pro יְעֲבוֹר

& li-

& licet interdum prima thematis Gutturalis exiſtens habeat Scheua ſimplex, tamen literę בכל, & literæ איתן retinent ſuum ֶ aut ֱ, vt לְחַמֵּם *ad calefaciendum*, & יֶחְסְרוּ *deficient*, אֶחְפּוֹץ *volet*. Cur autem ſub litera Iod ſit ֶ, & ſub Cheth Gutturali ſit Sheua. Et quamuis יֶחְסֶה ſit Futurum, tamen rectè vertitur à D. Hieron. & à LXX Interpretibus per tempus Præſens. Vtuntur enim Hebræi Futuro pro Pręſenti, præſertim quando ſignificatur continuatio actionis. vide cap. 12. 6. notandum eſt etiam, deeſſe hoc loco Pronomen relatiuū, & ſubintelligendum eſſe, *qui*.

(בּוֹ) *in eo*. Litera Seruilis cum Affixo.

Verſus IX.

יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי אֵין

non quoniam ſancti eius: Dominum timete

מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃

timentibus eius: defectus

(יִרְאוּ) *Timete*. Secunda perſona pluralis

D nu-

numeri, generis maſculini, modi Imperatiui, à Verbo יָרֵא, *timuit*. & quidem ſecundùm Regulas deberet eſſe Imperatiuus, יְרָא, *time*, יִרְאוּ, *timete*. vide cap.30. quia tamen à Verbo etiam רָאָה, *vidit*, fit יִרְאוּ, *videbunt*; ne iſta Verba confundantur, in priori dicimus יְראוּ, cum א penitus quieſcente.

(קְדֹשָׁיו) *ſancti eius*, à Verbo קָדַשׁ, *ſanctus fuit*, deſcendit nomen קָדוֹשׁ, *ſanctus*, in plurali קְדוֹשִׁים, *ſancti*, cum Affixo קְדוֹשָׁיו, *ſancti eius*. vide de mutatione Punctorum. cap.8.§8. & c.44.21.

(כִּי) vide ſuprà verſu 8.

(אֵין) Aduerbium negandi c. 38.7.

(מַחְסוֹר) *defectus*, à Verbo חָסֵר, *defecit*; formatur nomen per additionem מ, quę vna eſt ex literis Heemanticis, מַחְסוֹר *defectus*, *inopia*. vide cap.6. §. 4.1.

(לִירֵאָיו) *timentibus eum*. vide ſup. ver. 7.

ver-

כ

Verſus X.

כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי
& quærentes & eſurierunt eguerunt leunculi
יְהוָה לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב׃
bono. omni deficient non Dominum

(כְּפִירִים) *Leunculi*. à Verbo כָּפַר fit nomē כְּפִיר, & ſignificat propriè *leunculum iam grandiuſculum, & ad prædandum idoneum*; vt patet ex libro Ezech. c. 19. ver. 3. & per metaphoram intelligitur tam hoc loco, quàm apud Ezechielē, per leunculum homo diues, & potens, alienorum honorum, cupidus, direptorque.

(רָשׁוּ) *eguerunt*. Tertia perſona numeri pluralis, temporis Preteriti à Radice רוּשׁ, *eguit*. ſic autem flectitur Præteritnm רָשׁ, רַשְׁתָּ רַשְׁתִּי רָשׁוּ׃. vide cap. 26.

(רָעֵבוּ) *eſurierunt*. רָעֵב *eſuriit*; inde in tertia perſona plurali רָעֲבוּ, eſurierunt,& propter

Accentum diſtinctiuum, רָעֵבוּ. vide c.45.3.

(וְדֹרְשֵׁי) *quærentes*. Eſt Participium actiuū, numeri multitudinis in Regimine, à Verbo דָּרַשׁ, *quæſiuit*. Hinc enim דּוֹרֵשׁ, *quærens*, & in plurali דּוֹרְשִׁים & דּוֹרְשֵׁי, *quærentes*.

(לֹא־) *non*. Aduerbum negandi.

(יַחְסְרוּ) *deficient*. à Verbo חָסֵר, *defecit*, fit Futurum יֶחְסְרוּ, *deficient*. vide ſupra ver. 9.

(כָּל־) *omni*. vide ſupra ver. 1:

(טוֹב) *bono*. Etſi propriè טוב eſt nomen generis maſculini, & fit fœmininum טוֹבָה, *bona*, & Hebræi plerumque vtuntur fœminino pro neutro quo carent, vt D. Hieronymus docet in cap. 7. Eccleſiaſtæ, tamen vtūtur etiam non rarò ipſo maſculino, vt hoc loco, & alibi.

ל

Verſus XI.

יְהוָה	יִרְאַת	לִי	שִׁמְעוּ־	בָנִים	לְכוּ־
Domini	*timorem*	*me*	*audite*	*filij*	*Venite*

אֲלַמֶּדְכֶם׃
docebo vos.

לכו

(לְכוּ־) *Venite*, ſecunda perſona pluralis Imperatiui, à Verbo יָלַךְ, *venit*. vide inflexionem cap. 23. 6. Sciendum tamen eſt hoc Verbum יָלַךְ non eſſe in vſu in Præterito, & Participiis, ſed pro eo vſurpari Verbum הָלַךְ, quod idem ſignificat, ſicut è contrario Verbum הָלַךְ rarò eſt in vſu in Infinitiuo, Imperatiuo, & Futuro, & pro eo vſurpatur Verbum יָלַךְ.

(בָּנִים) *filij*, à Verbo בָּנָה *ædificauit*, fit nomē בֵּן *filius*, quia filius eſt quaſi opificiū quoddam patris, in plurali, בָּנִים *filij*, in fæminino בַּת, pro בֶּנֶת, *filia*, in plurali בָּנוֹת, *filiæ*. vide cap. 10.

(שִׁמְעוּ־) *audite*, Imperatiuus à Radice שָׁמַע, ſicut à פָּקַד fit פִּקְדוּ. vide cap. 13.

(לִי) Articulus cum Affixo primæ perſonæ. cap. 11. 3. & quamquam ל ordinariè eſt articulus genitiui, aut datiui, tamen interdum etiam ſeruit accuſatiuo. vide ſup. ver. 3.

(יִרְאַת) *timorem*, à verbo יָרֵא, *timuit*; fit nomen fęmininum יִרְאָה, *timor*, & in Regimine

mine genitiui יִרְאַת.

(אֲלַמֶּדְכֶם) *docebo vos*. Prima perſona Futuri Pihel cum Affixo, à Verbo לָמַד, *didicit*. vide inflexionem ſine Affixo; cap. 14. & cum Affixo, cap. 45. 57.

מ

Verſus XII.

אֹהֵב	חַיִּים	הֶחָפֵץ	הָאִישׁ	מִי־
diligit	*vitam*	*qui vult*	*ille vir*	*Quis*
	טוֹב׃	לִרְאוֹת	יָמִים	
	bonum.	*ad videndum*	*dies*	

(מִי־) *Quis* Pronomen relatiuum, & interrogatiuum, quod de ſolo homine dicitur. vide cap. 11. 8.

(הָאִישׁ) *ille vir*, Litera ה deſeruit demonſtrationi: habet Kametz pro Patach, quia ſequens litera non eſt capax Daghes. vide c. 11. 10. & v. 1. Vox אִישׁ eſt ipſa Radix, & ſignificat *virum*, vt à fœmina diſtinguitur, & ponitur pro marito ſiue maſculo. Inde אִשָּׁה, *mulier*,

fæmi-

femina, *vxor*. dicitur etiam, אִישׁ *vnuſquiſque*, *quilibet*, *quicumque*. Deeſt hoc loco Verbum ſubſtantiuum de more Hebræorum, integra enim ſententia eſt, *Quis eſt ille vir?*

(הֶחָפֵץ) *qui vult*; Litera ה præpoſita Participio ſeruit loco Relatiui אֲשֶׁר, *qui*, & habet Segol, quia ſequitur Gutturalis affecta puncto Kametz, vide cap. 11. §. 12. 2. vox autem חָפֵץ, eſt Participium, à Verbo חָפֵץ, *voluit*. Hebræi pro præſenti quo carent vtuntur Participio, præcedente Pronomine. vide c. 12. 6.

(חַיִּים) *vitam*, Nomen eſt pluralis numeri, nec habet ſingularem, vt apud Latinos *opes*, *delitiæ*, *anguſtiæ*, &c. deducitur à Verbo חָיָה *vixit*.

(אֹהֵב) A Præterito אָהַב, *dilexit*, fit Participium numeri ſingularis אוֹהֵב, *diligens*, ſed explicatur per præſens. *diligit*, quia pertinet huc etiam Relatiuum præfixum partic. חָפֵץ.

(יָמִים) *dies*. Radix eſt יוֹם *dies*, in plurali יָמִים, *dies* vide cap. 9. § 64.

(לִרְאוֹת) *ad videndum*, Infinitiuus eſt cum

litera

litera Lamed formatrice Gerundij, à Verbo רָאָה, *vidit*, inflexionem huiuſmodi Verborũ habes cap. 34. De literis formatricibus Gerundiorum. vide cap. 12. 11. habet autem litera Lamed ſub ſe ChireK pro Scheua, ne duo Scheua in initio concurrant. vide cap. 4. 10.

(טוֹב) *bonum*. D. Hieron. & LXX Interpretes, qui verterunt, *dies videre bonos*: non ad verba, ſed ad ſenſum reſpexiſſe videntur. Nam טוֹב ſingulare eſt, & in plurali habet טוֹבִים.

נ

Verſus XIII.

וּשְׂפָתֶיךָ	מֵרָע	לְשׁוֹנְךָ	נְצֹר
& labia tua	*à malo*	*linguam tuam*	*Cuſtodi*
	מִרְמָה׃	מִדַּבֵּר	
	dolum:	*à loquendo*	

(נְצֹר) *Cuſtodi*, Imperatiuus à Verbo נָצַר, *cuſtodiuit*; eſſe debuit צֹר, *cuſtodi*. Tamen interdum etiam Verba iſta defectiua ſequuntur normam perfectorum, vt hoc loco à נָצַר fit נְצוֹר, ſicut à פָּקַד fi פְּקוֹד c. 17. & c. 13.

לשונך

(לְשׁוֹנְךָ) *linguam tuam*, à Verbo לָשַׁן inuſitato fit nomen לָשׁוֹן, *lingua*, in Regimine לְשׁוֹן: cum Affixo לְשׁוֹנְךָ, *linguam tuam*. vide cap. 44. §1.

(מֵרָע) *à malo*, litera מ ſeruit loco Præpoſitionis *à*, *ab*, & habet Tzere, quia ſequens non capit Daghes. vide cap. 39. 7. vox autem רַע deducitur à Verbo רוּעַ, *malum eſſe*. Dicimus enim רַע, *malus*, & *malum*; & רָעִים, *mali*, & *mala*; & ſcribitur quidem ordinariè cum Patach רַע, tamen hoc loco propter accentū diſtinctiuū habet Kametz: vide c. 47. 3.

(וּשְׂפָתֶיךָ) *& labia tua*. Litera ו ſeruit loco Coniunctionis *&*, habet verò Punctum in vētre loco Scheua, propter ſequens Scheua. Punctum eius ordinarium eſt Scheua, tamen ante literas Labiales, quæ ſunt בומף, & ante Scheuatas requirit Schurek, quod pro Vocali breui in eiuſmodi locis haberi ſolet: שְׂפָתֶיךָ eſt Nomen pluralis numeri, cum Affixo. Radix eſt שָׂפָה, *labium*, in duali שְׂפָתַיִם, *labia*, & cum Affixo שְׂפָתֶיךָ, *labia tua*. vide cap. 11. 19.

(מְדַבֵּר) *à loquendo*, Infinitiuus cum litera מ formatiua Gerundij, in Conjugatione Pihel, à Verbo דִּבֵּר, quod eſt, *locutus eſt*. vide cap. 14.

(מִרְמָה) *dolum*, nomen fœmininum Hemanticum. Deriuatur à Radice רָמָה, *fraudauit*. vide cap. 6. 6. 1.

ס

Verſus XIV.

בַּקֵּשׁ	טוֹב	וַעֲשֵׂה־	מֵרָע	סוּר
quære	*bonum*	*& fac*	*à malo*	*Declina*
		וְרָדְפֵהוּ׃		שָׁלוֹם
		& perſequere eam		*pacem*

(סוּר) *Declina*, Imperatiuus à Præterito סָר, ex Quieſcent. Hain Vau. cap. 26.

(מֵרָע) *à malo*. vide ſuperiore verſu.

(וַעֲשֵׂה־) *& fac*, Litera ו Seruilis eſt, ſignificans *&*; habet autem ſub ſe Patach, quia litera ſequens eſt Gutturalis. vox autem עֲשֵׂה, eſt

Impe-

Imperatiuus à Preterito עָשָׂה, *fecit*. vide inflexionem cap. 35. habet verò עֲשֵׂה pro Scheua ſimplici Scheua compoſitū ſub prima Radicali, quia ea litera Gutturalis eſt.

(טוֹב) *bonum*. vide ſupra ver. 8, & 12.

(בַּקֵּשׁ) *quære*, Imperatiuus in Conjugatione Pihel, à Præterito בִּקֵּשׁ *quæſiuit*. vide cap. 13.

(שָׁלוֹם) *pacem*, NOMEN à Verbo שָׁלַם, *pacificum eſſe*.

(וְרָדְפֵהוּ) *perſequere eam*, Imperatiuus cum Affixo à Præterito רָדַף, *perſecutus eſt*; Imperatiuus eſt רְדוֹף, *perſequere*: ſed propter AFfixum vertitur Scheua in Kametz chatuph, & Cholem in Scheua; & addito Affixo, fit רָדְפֵהוּ, cap. 45. 32. Nota etiam, illud הוּ eſſe Affixum proprium Verborum.

Digitized by Google

ע

Verſus XV.

עֵינֵי יְהֹוָה אֶל צַדִּיקִים וְאָזְנָיו
Oculi Domini ad iuſtos & aures eius
אֶל שַׁוְעָתָם׃
ad clamorem eorum.

(עֵינֵי) *Oculi*, Radix eſt עַיִן, *oculus*, in duali עֵינַיִם, *oculi*, & in Regimine עֵינֵי.

(אֶל) *ad*, Præpoſitio. vide ſup. ver. 5.

(צַדִּיקִים) *iuſtos*, à Verbo צָדַק, *iuſtus fuit*, fit Nomen צֶדֶק, *iuſtitia*, & צַדִּיק, *iuſtus*, in plurali צַדִּיקִים *iuſti*. cap. 9. 2.

(וְאָזְנָיו) *aures eius*. Radix eſt אֹזֶן, *auris*; in duali אָזְנַיִם, cum Affixo אָזְנָיו. vide de mutatione horum Punctorum c. 44. 19.

(שַׁוְעָתָם) *clamorem eorum*, à Verbo שָׁוַע, *clamauit*, fit Nomen fœmininum שַׁוְעָה, *clamor*, in Regimine שַׁוְעַת, cum Affixo

שועתם

שַׁוְעָתָם, *clamor eorum*. cap. 11. 19.

פ

Verſus XVI.

פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית
ad perdendũ malum in facientes Domini Vultus

מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
memoriam eorum. de terra

(פְּנֵי) *Vultus*, à Verbo פָּנָה *aſpexit*, fit nomen plurale פָּנִים, *facies*, *vultus*, & per metaphoram *ira*, *furor*, in Regimine פְּנֵי. vide ſupra verſu 5.

(בְּעֹשֵׂי) *in facientes.* Litera ב Seruilis eſt, deſeruitque loco Præpoſitionis *in*. vide cap. 39. 7. vox autem עֹשֵׂי eſt participium numeri multitudinis in Regimine, à Præterito עָשָׂה, *fecit*. Dicimus enim עָשָׂה, *fecit*, עֹשֶׂה *faciens*, עֹשִׂים, *facientes*; עֹשֵׂי רָע, *facientes mali*, ſiue *malum*, vt requirit Latina Syntaxis.

(רָע) *malum*. vide ſup. ver. 13.

(לְהַכְרִית) *ad perdendum*. Infinitiuus cum litera Seruili formatrice Gerundij, in Conjugatione Hiphil, à Verbo כָּרַת *excidit perdidit*. vide inflexionem, cap. 15.

(מֵאֶרֶץ) *de terra*. Litera מ ſeruit loco Præpoſitionis *de*, *ex*, *ab*; & habet Tzere pro Chirek, quia ſequens litera non eſt capax Daghes. cap. 39. 7. Vox אֶרֶץ eſt ipſa Radix, & ſignificat *terram* in genere.

(זִכְרָם) *memoriam eorum*, à Verbo זָכַר *recordari*, fit nomen זֵכֶר, *memoria*, זִכְרָם, *memoria eorum*. cap. 11. 18. de mutationem Punctorum: vide cap. 44.

צ

Verſus XVII.

צָעֲקוּ	וַיהוָה	שָׁמֵעַ	וּמִכָּל־
Clamauerũt	*& Dominus*	*audiuit*	*& ex omnibus*
	צָרוֹתָם		הִצִּילָם׃
	anguſtiis eorum		*eruit eos.*

(צָעֲקוּ) *Clamauerut*. Tertia perſona Præteriti pluralis Kal Verbi צָעַק, *clamauit*. Habet au-

autem ſub ſecunda thematis Scheua compoſitum pro ſimplici, quia ea litera Gutturalis eſt.

(שָׁמֵעַ) *audiuit*, vide ſupra ver. 6.

(וּמִכָּל־) *ex omnibus*; vide ſup. ver. 4:

(צָרוֹתָם) *anguſtiis eorum*, à Verbo צוּר fit nomen צָרָה, in plurali צָרוֹת cum Affixo tertiæ perſonæ pluralis צָרוֹתָם, c. 11. 19.

(הִצִּילָם) *eruit eos*, à Radici נָצַל fit in Hiphil הִצִּיל, vide cap. 18. & cum Affixo הִצִּילָם.

ק

Verſus XVIII.

קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־

attritos & corde contritis Dominus Propinquus

רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃

ſaluabit. ſpiritu

(קָרוֹב) *Propinquus*. Nomen à Radice קָרַב, *appropinquauit*.

(לְנִשְׁבְּרֵי־) *contritis*, Litera ל Seruilis eſt,

ſer-

Digitized by Google

ſeruitque pro Articulo datiui caſus cap. 8. 12. &c. 39. 7. vox autem נִשְׁבְּרֵי eſt Participium numeri multitudinis, in Regimine, à Verbo שָׁבַר, in Conjugatione Niphal. Dicimus enī שָׁבַר, *contriuit*. Inde in Niphal נִשְׁבַּר, *contritus eſt*. Inde Participium נִשְׁבָּר, *contritus*. In plurali נִשְׁבָּרִים, *contriti*, in Regimine נִשְׁבְּרֵי.

(לֵב) *corde*. Radix eſt לֵבָב, quod eſt Nomen integrum, & *cor* ſignificat. Inde per contra-ctionem dicitur לֵב, & idem ſignificat.

(וְאֶת־) Articulus eſt accuſatiui. vide cap. 8. 12.

(דַּכְּאֵי־) *attritos*, à Verbo דָּכָא, quod in Pihel ſignificat *attriuit*, fit Nomen דַּכָּא, *attritus*, in plurali דַּכָּאִים, *attriti*, in Regimine דַּכְּאֵי.

(רוּחַ) *ſpiritus*, à Verbo רָוַח, quod eſt *reſpirauit, dilatauit*, fit Nomen רוּחַ, *ſpiritus, ventus, mens*, eſtque Nomen fœmininum habens in plurali רוּחוֹת, c. 4. 6. c. 10. § 9. 4.

(יוֹשִׁיעַ) *ſaluabit*, Futurum Hiphil à Radice יָשַׁע: vide ſuprà ver.6

ר

Verſus XIX.

רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם

Multæ afflictiones iuſti & ex his omnibus

יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃

eruet eum Dominus

(רַבּוֹת) *Multæ* à Verbo רַבַב *multiplicauit*, fit Nomen רַב, *multus*; רַבִּים, *multi*; & in fœminino רַבָּה, *multa*; in plurali רַבּוֹת, *multa*. vbi Punctum Daghes eſt propter defectum alterius ב Radicalis. v.cap.19.

(רָעוֹת) *mala, afflictiones*, à Verbo רוֹעַ, *malus fuit*, fit Nomen רַע, *malus*; רָעִים *mali*; רָעָה *mala*; רָעוֹת *malæ*, Remanet autem vbique Kametz ſub prima Radicali, ad ſignificandum defectum ſecundæ Radicalis. vbi etiam notandum, tam רַע, quàm רָעָה accipi in Scripturis, & pro Adiectiuo *malus* & *mala*, & pro Subſtantiuo *malum*, ſeu *malitia*, ſiue *afflictio* v.v.13.

(צַדִּיק) *iuſti*, vide ſup. ver.15.

(וּמִכֻּלָּם) *& ex his omnibus*, litera Vau eſt Seruilis, ſignificans *&*, habetquè Punctum in ventre, quia litera ſequens eſt Labialis. vide verſu 13 וּשְׂפָתֶיךָ. Litera מ eſt etiam Seruilis, ſignificans *ex*, habetque Chirik ſequente Daghes, quia integra Præpoſitio eſt מִן, ſed vltima litera ornatus gratià abiicitur, & eius defectus notatur per Daghes infixum in ſequenti litera. vide cap.3.8. Illud autem כֻּלָּם compoſitum eſt ex כֹּל, id eſt, *omnes*, & הֵם, id eſt, *ipſi*. Et quidem כֹּל, de quo ſuprà verſu 1. cum Affixis mutat Cholem in Kibbutz, quia tunc incipit apparere Daghes forte quod latebat in litera Lamed; ob defectum alterius ל Radicalis; Radix enim eſt כָּלַל, *perfecit*, nec poteſt commodè ante daghes forte poni longum Punctū. Itaque ex כֹּל, & הֵם, fit כֻּלָּם. c.3.10.

(יַצִּילֶנּוּ) *eruet eum*, à Radice נָצַל fit Præteritum in Hiphil הִצִּיל, *eruit*, inde eſt Futurum יַצִּיל, *eruet*, & cum Affixo יַצִּילֶנּוּ *eruet eum*. vide ſupra ver.4.

Ver-

ש

Verſus XX.

מֵהֵנָּה	אַחַת	עַצְמֹתָיו	כָּל	שֹׁמֵר
ex eis	*vnum*	*oſſa eius*	*omnia*	*Cuſtodiens*
	נִשְׁבָּרָה׃		לֹא	
	eſt contritum		*non*	

(שֹׁמֵר) *Cuſtodiens*, à Præterito שָׁמַר, *cuſtodiuit*, fit Participium שׁוֹמֵר, *cuſtodiens*; quamquam etiam rectè vertitur *cuſtodit* à D.Hieronymo, & à 70. Interpretibus, quia Hebræi ſæpè vtuntur Participio pro Præſenti, quo carent: vide cap. 12. 8.

(עַצְמֹתָיו) *oſſa eius*, à Verbo עָצַם *roborauit*, fit Nomen עֶצֶם, *os*, *robur*, *fortitudo*, in plurali עֲצָמִים & עֲצָמוֹת, *oſſa*; inde cum Affixo עַצְמוֹתָיו, *oſſa eius*.

(אַחַת) *vna*, eſt numerus cardinalis generis fœmini, ſicut etiam *os oſſis* hoc loco eſt generis fœminini.

(מֵהֵנָּה) *ex eis*, Præpoſitio cum Pronomi-

 ne

ne generis fœminini, numeri multitudinis. vide cap. 11. 4. Eſt autem Daghes in litera Nun post longam Vocalem ratione Accentus.

(לֹא) *non.* Aduerb. negandi, cap. 38. 7.

(נִשְׁבָּרָה) *contritum eſt,* à Radice שָׁבַר, *contriuit*, fit Preteritum in Niphal נִשְׁבַּר, *contritus eſt*, & in fœminino נִשְׁבָּרָה, *contrita eſt*. Vertimus tamen hoc loco, *contritum eſt*, quia *os* apud Latinos eſt generis neutri: porrò ſub litera ב eſt ָ pro ַ, propter Accentum. vide cap. 5. § 18. 4.

ת

Verſus XXI.

וְשֹׂנְאֵי	רָעָה	רָשָׁע	תְּמוֹתֵת
& odientes	*malitia*	*impium*	*Interimet*
	יֶאְשָׁמוּ׃	צַדִּיק	
	deſolabuntur.	*iuſtum*	

(תְּמוֹתֵת) *interimet*; à Verbo מֵת, *mortuus eſt*, fit in conjugatione Pohel מוֹתֵת, *interemit*, inde in tertia perſona Futuri generis fœminini, num. ſingularis, תְּמוֹתֵת, *interimet*. De hac ſcriꝍtè egimus in Pihel cap. 14. 1. hanc aliqui po-

ponunt pro quinta conjugatione, & à forma vocant פּוֹעֵל. Habet characteriſticum, poſt primam Thematis literam, Vau, (& ſi potius puncti quam literę munus obeat) quamobrem quadratam conjugationē à quatuor literis vocant, habet ſignificationē communē vti apud latinos *demetior*, *amplector*, &c., non differt quoad inflexionē à Pihel niſi in prima radicali quæ ſemper habet Vau quieſcens in Cholem vt etiam ſit in defectiuis ſecunda radicali cap: 27.

(רָשָׁע) *impium*, à Verbo רָשַׁע, *impius fuit*, fit nomen רָשָׁע, *impius*.

(רָעָה) *malitia*. vide verſu 9.

(וְשֹׂנְאֵי) *odientes*, à Præterito שָׂנֵא, *odit*, fit Benoni שׂוֹנֵא, *odiens*, in plurali שׂוֹנְאִים, *odientes*; & in Regimine שׂוֹנְאֵי: Participia enim flectuntur more nominum. cap. 12.8.

(צַדִּיק) *iuſtum*. vide ſupra ver. 15. deberet quidem verti, *iuſti*, quia genitiui caſus eſt apud Hebræos, tamen vertimus *iuſtum* propter Latinam Syntaxim.

(יֶאְשָׁמוּ) *delinquent*, vel *deſolabuntur* à Præterito אָשַׁם. *deliquit*; ſeu *deſolatus eſt*, fit Futurum יֶאְשָׁמוּ, *delinquent*, ſiue *deſolabuntur*.

Poni-

Ponitur autem hoc loco Kametz pro Scheua, ſub litera שׁ, propter accentum diſtinguentē. vide cap. 45.

פ

Verſus XXII.

עֲבָדָיו	נֶפֶשׁ	יְהוָה	פֹּדֶה
ſeruorum ſuorum	*animam*	*Dominus*	*Redimens*
הַחוֹסִים	כָּל־	יֶאְשְׁמוּ	וְלֹא
confidunt	*qui*	*deſolabuntur*	*& non*

בּוֹ׃

in eo.

(פֹּדֶה) *Redimens*, à Preterito פָּדָה, *redemit*, fit Benoni פּוֹדֶה, *redimens*. cap. 34.

(נֶפֶשׁ) *animam*, eſt ipſa Radix, ſiue primitiuum nomen.

(עֲבָדָיו) *ſeruorum ſuorum*, à Verbo עָבַד *ſeruiuit*, fit Nomen עֶבֶד, *ſeruus*; in plurali עֲבָדִים, *ſerui*; in Regimine עַבְדֵי; & cum Affixo עֲבָדָיו.

(הַחוֹסִים) *qui ſperant*. Litera ה præpoſita Participio ſeruit loco Pronominis relatiui. cur habeat vide c. 11. § 12.3. Illud autem חוֹסִים

eſt

eſt Participium, à Verbo חָסָה, *ſperauit*. Hinc enim fit Participium חוֹשֶׁה, *ſperans*; & in plurali חוֹסִים, *ſperantes*. vertimus tamen *qui ſperant*, quia vtuntur Hebræi Participio loco Præſentis temporis; & tunc maximè cùm præcedit Pronomen.

(: בּוֹ), *in eo*, Præpoſitio cum Affixo.

FINIS, LAVS DEO.

Licet Verborum inflexiones Grammatica indicet multiplices attamẽ res iucunda, ac beneficijs egregia nobis eſt totaliter exiſtimata longè latèque inſtruere Tabulam, & ſi aliàs editam, nunc ferè ignotam in qua conjugationes quælibet clarè, & dilucidè exhibeantur.

Digitized by Google

PRÆTERITVM.

קל

3. C.P. *viſitauerunt.*	1. C. S. *viſitaui*	2. M.S. *viſitaſti*	3. M.S. *viſitauit*	
פָּקְדוּ	פָּקַדְתִּי	פָּקַדְתָּ	פָּקַד	שְׁלֵמִים
נָגְשׁוּ	נָגַשְׁתִּי	נָגַשְׁתָּ	נָגַשׁ	חֲסֵרִים
אָמְרוּ	אָמַרְתִּי	אָמַרְתָּ	אָמַר	נַחֵי פ״א
יָלְדוּ	יָלַדְתִּי	יָלַדְתָּ	יָלַד	נַחֵי פ״י
בָּנוּ	בַּנְתִּי	בַּנְתָּ	בָּן	נַחֵי ע״
מָצְאוּ	מָצָאתִי	מָצָאתָ	מָצָא	נַחֵי ל״א
גָּלוּ	גָּלִיתִי	גָּלִיתָ	גָּלָה	נַחֵי ל״ה
תַּמּוּ	תַּמּוֹתִי	תַּמּוֹתָ	תַּם	כְּפוּלִים
נָשְׂאוּ	נָשָׂאתִי	נָשָׂאתָ	נָשָׂא	חפ״ן ול״א
נָטוּ	נָטִיתִי	נָטִיתָ	נָטָה	חפ״ן ול״ה
אָפוּ	אָפִיתִי	אָפִיתָ	אָפָה	נפ״א ול״ה
יָצְאוּ	יָצָאתִי	יָצָאתָ	יָצָא	נפ״י ול״א
יָרוּ	יָרִיתִי	יָרִיתָ	יָרָה	נַחֵי פ״י ול״ה
בָּאוּ	בָּאתִי	בָּאתָ	בָּא	נע״ו ול״א
נָתְנוּ	נָתַתִּי	נָתַתָּ	נָתַן	חֲסֵר הַקְּצוֹוֹת

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
viſitaſtis	*viſitaſti*	*viſitauit*	*viſitauimus*	*viſitaſtis*
פְּקַדְתֶּן	פָּקַדְתְּ	פָּקְדָה	פָּקַדְנוּ	פְּקַדְתֶּם
נְגַשְׁתֶּן	נָגַשְׁתְּ	נָגְשָׁה	נָגַשְׁנוּ	נְגַשְׁתֶּם
אֲמַרְתֶּן	אָמַרְתְּ	אָמְרָה	אָמַרְנוּ	אֲמַרְתֶּם
יְלַדְתֶּן	יָלַדְתְּ	יָלְדָה	יָלַדְנוּ	יְלַדְתֶּם
בַּנְתֶּן	בַּנְתְּ	בָּנָה	בַּנּוּ	בַּנְתֶּם
מְצָאתֶן	מָצָאת	מָצְאָה	מָצָאנוּ	מְצָאתֶם
גְּלִיתֶן	גָּלִית	גָּלְתָה	גָּלִינוּ	גְּלִיתֶם
תַּמּוֹתֶן	תַּמּוֹת	תַּמָּה	תַּמְנוּ	תַּמּוֹתֶם
נְשָׂאתֶן	נָשָׂאת	נָשְׂאָה	נָשָׂאנוּ	נְשָׂאתֶם
נְטִיתֶן	נָטִית	נָטְתָה	נָטִינוּ	נְטִיתֶם
אֲפִיתֶן	אָפִית	אָפְתָה	אָפִינוּ	אֲפִיתֶם
יְצָאתֶן	יָצָאת	יָצְאָה	יָצָאנוּ	יְצָאתֶם
יְרִיתֶן	יָרִית	יָרְתָה	יָרִינוּ	יְרִיתֶם
בָּאתֶן	בָּאת	בָּאָה	בָּאנוּ	בָּאתֶם
נְתַתֶּן	נָתַתְּ	נָתְנָה	נָתַנּוּ	נְתַתֶּם

PARTICIP. ACTIVVM.

F. S. *viſitanſe*		M.P. *viſitan-tes*	M.S. *viſitans*	
פּוֹקֶדֶת	פּוֹקְדָה	פּוֹקְדִים	פּוֹקֵד	שְׁלֵמִים
נוֹגֶשֶׁת	נוֹגְשָׁה	נוֹגְשִׁים	נוֹגֵשׁ	חֲסֵרִים
אוֹמֶרֶת	אוֹמְרָה	אוֹמְרִים	אוֹמֵר	נָחֵי פּא
יוֹלֶדֶת	יוֹלְדָה	יוֹלְדִים	יוֹלֵד	נָחֵי פּי
	בָּנָה	בָּנִים	בָּן	נָחֵי ע
מוֹצֵאת	מוֹצְאָה	מוֹצְאִים	מוֹצֵא	נָחֵי לא
	גּוֹלָה	גּוֹלִים	גּוֹלֶה	נָחֵי לה
	תַּמָּה	תַּמִּים	תָּם	כְּפוּלִים
נוֹשֵׂאת	נוֹשְׂאָה	נוֹשְׂאִים	נוֹשֵׂא	חַפּ וְנָלא
	נוֹטָה	נוֹטִים	נוֹטֶה	חַפּ וְנָלה
	אוֹפָה	אוֹפִים	אוֹפֶה	נַפּא ולה
יוֹצֵאת	יוֹצְאָה	יוֹצְאִים	יוֹצֵא	נַפּי וְלא
	יוֹרָה	יוֹרִים	יוֹרֶה	נַפּי וְלה
	בָּאָה	בָּאִים	בָּא	נַעו וְלא
נוֹתֶנֶת	נוֹתְנָה	נוֹתְנִים	נוֹתֵן	חָסֵר הַקְּצָווֹת

Digitized by Google

PARTICIP. PASSIVVM.

F.P.	F.S.	M.P.	M.S.	F.P.
viſitatę	*viſitata*	*viſitati*	*viſi-tatus*	*viſitan-tes*
פְּקוּדוֹת	פְּקוּדָה	פְּקוּדִים	פָּקוּד	פּוֹקְדוֹת
נְגוּשׁוֹת	נְגוּשָׁה	נְגוּשִׁים	נָגוּשׁ	נוֹגְשׁוֹת
אֲמוּרוֹת	אֲמוּרָה	אֲמוּרִים	אָמוּר	אוֹמְרוֹת
יְלוּדוֹת	יְלוּדָה	יְלוּדִים	יָלוּד	יוֹלְדוֹת
כּוּנוֹת	כּוּנָה	כּוּנִים	כּוּן	בָּנוֹת
מְצוּאוֹת	מְצוּאָה	מְצוּאִים	מָצוּא	מוֹצְאוֹת
גְּלוּיוֹת	גְּלוּיָה	גְּלוּיִם	גָּלוּי	גּוֹלוֹת
תְּמוּמוֹת	תְּמוּמָה	תְּמוּמִים	תָּמוּם	תַּמּוֹת
נְשׂוּאוֹת	נְשׂוּאָה	נְשׂוּאִים	נָשׂוּא	נוֹשְׂאוֹת
נְטוּיוֹת	נְטוּיָה	נְטוּיִם	נָטוּי	נוֹטוֹת
אֲפוּיוֹת	אֲפוּיָה	אֲפוּיִם	אָפוּי	אוֹפוֹת
				יוֹצְאוֹת
יְרוּיוֹת	יְרוּיָה	יְרוּיִם	יָרוּי	יוֹרוֹת
				בָּאוֹת
נְתוּנוֹת	נְתוּנָה	נְתוּנִים	נָתוּן	נוֹתְנוֹת

INFINITIVVS.

ם	ל	כ	ב	
à viſitando	*ad viſitandum*	*ſicut viſitare*	*in viſitando*	*viſitare*
מִפְּקוֹד	לִפְקוֹד	כִּפְקוֹד	בִּפְקוֹד	פָּקוֹד
	לָגֶשֶׁת וכו	כְּגֶשֶׁת	בְּגֶשֶׁת	נָגוֹשׁ v. גֶּשֶׁת
מֵאֱמוֹר	לֶאֱמוֹר	כֶּאֱמוֹר	בֶּאֱמוֹר	אָמוֹר
	לָלֶדֶת וכו	כְּלֶדֶת	בְּלֶדֶת	יָלוֹד v. לֶדֶת
מִבּוֹן	לָבוֹן	כְּבוֹן	בְּבוֹן	בּוֹן
מִמְּצוֹא	לִמְצוֹא	כִּמְצוֹא	בִּמְצוֹא	מָצוֹא
	לִגְלוֹת וכו	כִּגְלוֹת	בִּגְלוֹת	גָּלֹה v. גְּלוֹת
מִתּוֹם	לָתוֹם	כְּתוֹם	בְּתוֹם	תּוֹם
כִּשְׂאֵת		בִּשְׂאֵת		נָשׂוֹא v. שׂוֹא v. שְׂאֵת
מִנְּטוֹת	לִנְטוֹת	כִּנְטוֹת	בִּנְטוֹת	נְטוֹת
מֵאֱפוֹת	לֶאֱפוֹת	כֶּאֱפוֹת	בֶּאֱפוֹת	אֱפוֹת
	לָצֵאת וכו	כְּצֵאת	בְּצֵאת	יָצוֹא v. צֵאת
	לִירוֹת וכו	כִּירוֹת	בִּירוֹת	יָרֹה v. יְרוֹת
מִבּוֹא	לָבוֹא	כְּבוֹא	בְּבוֹא	בּוֹא
מִתֵּת	לָתֵת	כְּתֵת	בְּתֵת	נָתוֹן v. תֵּת

IMPERATIVVS.

	F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*
	viſitate	*viſita*	*viſitate*	*viſita*
שְׁלֵמִים	פְּקוֹדְנָה	פִּקְדִי	פִּקְדוּ	פְּקוֹד
חֲסֵרִים	גֵּשְׁנָה	גְּשִׁי	גְּשׁוּ	נְגַשׁ.v גַּשׁ
נַחֵי פֵּא	אֱמוֹרְנָה	אִמְרִי	אִמְרוּ	אֱמוֹר
נַחֵי פֵּי	לֵכְנָה	לְכִי	לְכוּ	לֵךְ
נַחֵי עַ	בּוֹנְנָה	בּוֹנִי	בּוֹנוּ	בּוֹן
נַחֵי לָא	מְצֶאנָה	מִצְאִי	מִצְאוּ	מְצָא
נַחֵי לָה	גְּלֶינָה	גְּלִי	גְּלוּ	גְּלֵה
כְּפוּלִים	תֻּמֶּנָה	תֹּמִּי	תֹּמּוּ	תּוֹם
חַפּוּנְלָא	שְׂאֶנָה	שְׂאִי	שְׂאוּ	שָׂא
חַפּוּנְלָה	נְטֶינָה	נְטִי	נְטוּ	נְטֵה
נַפָּא וְלָה	אֱפֶינָה	אֱפִי	אֱפוּ	אֱפֵה
נַפֵּי וְלָא	צֶאנָה	צְאִי	צְאוּ	צֵא
נַפֵּי וְלָה	יְרֶינָה	יְרִי	יְרוּ	יְרֵה
נַעְ וְלָא	בּוֹאֶינָה	בּוֹאִי	בּוֹאוּ	בּוֹא
חֲסֵר הַקְּצָווֹת	תֵּנָּה	תְּנִי	תְּנוּ	תֵּן.v תְּנָה

FVTVRVM.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
viſitabitis	*viſitabimus*	*viſitabit*	*viſitabis*	*viſitabo*
תִּפְקְדוּ	נִפְקוֹד	יִפְקוֹד	תִּפְקוֹד	אֶפְקוֹד
תִּגְּשׁוּ	נִגַּשׁ	יִגַּשׁ	תִּגַּשׁ	אֶגַּשׁ
תֹּאמְרוּ	נֹאמַר	יֹאמַר	תֹּאמַר	אֹמַר
תֵּלְדוּ	נֵלֵד	יֵלֵד	תֵּלֵד	אֵלֵד
תָּבוֹנוּ	נָבוֹן	יָבוֹן	תָּבוֹן	אָבוֹן
תִּמְצְאוּ	נִמְצָא	יִמְצָא	תִּמְצָא	אֶמְצָא
תִּגְלוּ	נִגְלֶה	יִגְלֶה	תִּגְלֶה	אֶגְלֶה
תָּתוֹמוּ	נָתוֹם	יָתוֹם	תָּתוֹם	אָתוֹם
תִּשְּׂאוּ	נִשָּׂא	יִשָּׂא	תִּשָּׂא	אֶשָּׂא
תִּטּוּ	נִטֶּה	יִטֶּה	תִּטֶּה	אֶטֶּה
תֹּאפוּ	נֹאפֶה	יֹאפֶה	תֹּאפֶה	אֹפֶה
תֵּצְאוּ	נֵצֵא	יֵצֵא	תֵּצֵא	אֵצֵא
תִּירוּ	נִירֶה	יִירֶה	תִּירֶה	אִירֶה
תָּבֹאוּ	נָבֹא	יָבֹא	תָּבֹא	אָבֹא
תִּתְּנוּ	נִתֵּן	יִתֵּן	תִּתֵּן	אֶתֵּן

Digitized by Google

FVTVRVM.

	2.3.F.P. *viſitabitis viſitabunt*	3.F.S. *viſitabit*	2.F.S. *viſitabis*	3.M.P. *viſitabunt*
שְׁלֵמִים	תִּפְקוֹדְנָה	תִּפְקוֹד	תִּפְקְדִי	יִפְקְדוּ
חֲסֵרִים	תִּגַּשְׁנָה	תִּגַּשׁ	תִּגְּשִׁי	יִגְּשׁוּ
נַחֵי פא	תֹּאמַרְנָה	תֹּאמַר	תֹּאמְרִי	יֹאמְרוּ
נַחֵי פי	תֵּלַדְנָה	תֵּלֵד	תֵּלְדִי	יֵלְדוּ
נַחֵי ע	תְּבוּנֶנָה	תָּבוּן	תָּבוּנִי	יָבוּנוּ
נַחֵי לא	תִּמְצֶאנָה	תִּמְצָא	תִּמְצְאִי	יִמְצְאוּ
כְּפוּלִים	תִּגְלֶינָה	תִּגְלֶה	תִּגְלִי	יִגְלוּ
כְּפוּלִים	תְּתֻמֶּנָה	תָּתוֹם	תָּתוֹמִי	יָתוֹמוּ
חַפּוּנְלָה	תִּשֶּׂאנָה	תִּשָּׂא	תִּשְּׂאִי	יִשְּׂאוּ
חַפּוּנְלָה	תִּטֶּינָה	תִּטֶּה	תִּטִּי	יִטּוּ
נַפּאוּלָה	תֹּאפֶינָה	תֹּאפֶה	תֹּאפִי	יֹאפוּ
נַפּיוּלא	תֵּצֶאנָה	תֵּצֵא	תֵּצְאִי	יֵצְאוּ
נַפּיוּלָה	תִּירֶנָה	תִּירֶה	תִּירְאִי	יִירְאוּ
נַעוּוּלא	תָּבֹאנָה	תָּבֹא	תָּבֹאִי	יָבֹאוּ
חָסֵר הַקְּצָוֹת	תִּתֵּנָּה	תִּתֵּן	תִּתְּנִי	יִתְּנוּ

PRÆTERITVM.

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	נפעל
viſitati viſitatæ fuerunt	*viſitatus viſitata fui*	*viſitatus fuiſti*	*viſitatus fuit*	
נִפְקְדוּ	נִפְקַדְתִּי	נִפְקַדְתָּ	נִפְקַד	שְׁלֵמִים
נִגְּשׁוּ	נִגַּשְׁתִּי	נִגַּשְׁתָּ	נִגַּשׁ	חֲסֵרִים
נֶאֶמְרוּ	נֶאֱמַרְתִּי	נֶאֱמַרְתָּ	נֶאֱמַר	נַחֵי פ״א
נוֹלְדוּ	נוֹלַדְתִּי	נוֹלַדְתָּ	נוֹלַד	נַחֵי פ״י
נָבוֹנוּ	נְבוּנוֹתִי	נְבוּנוֹתָ	נָבוֹן	נַחֵי ע
נִמְצְאוּ	נִמְצֵאתִי	נִמְצֵאתָ	נִמְצָא	נַחֵי ל״א
נִגְלוּ	נִגְלֵיתִי	נִגְלֵיתָ	נִגְלָה	נַחֵי ל״ה
נָתַמּוּ	נְתַמּוֹתִי	נְתַמּוֹתָ	נָתַם	כְּפוּלִים
נִשְּׂאוּ	נִשֵּׂאתִי	נִשֵּׂאתָ	נִשָּׂא	חַסְּ וְנַל״א
נִטּוּ	נִטֵּיתִי	נִטֵּיתָ	נִטָּה	חַסְּ וְנַל״ה
נֶאֶפוּ	נֶאֱפֵיתִי	נֶאֱפֵיתָ	נֶאֱפָה	נַפ״א ול״ה
נוֹרְאוּ	נוֹרֵאתִי	נוֹרֵאתָ	נוֹרָא	נַפ״י וְל״א
נוֹרוּ	נוֹרֵיתִי	נוֹרֵיתָ	נוֹרָא	נַפ״י וְל״ה
נִתְּנוּ	נִתַּתִּי	נִתַּתָּ	נִתַּן	חָסֵר
				הַקְּצוֹת

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
viſitatæ fuiſtis	*viſitata fuiſti*	*viſitata fuit*	*viſitati viſitatæ fuimus*	*viſitatæ fuiſtis*
נִפְקַדְתֶּן	נִפְקַדְתְּ	נִפְקְדָה	נִפְקַדְנוּ	נִפְקַדְתֶּם
נִגַּשְׁתֶּן	נִגַּשְׁתְּ	נִגְּשָׁה	נִגַּשְׁנוּ	נִגַּשְׁתֶּם
נֶאֱמַרְתֶּן	נֶאֱמַרְתְּ	נֶאֶמְרָה	נֶאֱמַרְנוּ	נֶאֱמַרְתֶּם
נוֹלַדְתֶּן	נוֹלַדְתְּ	נוֹלְדָה	נוֹלַדְנוּ	נוֹלַדְתֶּם
נְבוּנוֹתֶן	נְבוּנוֹת	נָבוֹנָה	נְבוּנוֹנוּ	נְבוּנוֹתֶם
נִמְצֵאתֶן	נִמְצֵאת	נִמְצְאָה	נִמְצֵאנוּ	נִמְצֵאתֶם
נִגְלֵיתֶן	נִגְלֵית	נִגְלְתָה	נִגְלֵינוּ	נִגְלֵיתֶם
נְתַמּוֹתֶן	נְתַמּוֹת	נָתַמָּה	נְתַמּוֹנוּ	נְתַמּוֹתֶם
נְשֵׁאתֶן	נְשֵׁאת	נָשְׁאָה	נְשֵׁאנוּ	נְשֵׁאתֶם
נְטִיתֶן	נְטִית	נָטְתָה	נְטִינוּ	נְטִיתֶם
נַאֲפֵיתֶן	נַאֲפֵית	נֶאֶפְתָה	נַאֲפֵינוּ	נַאֲפֵיתֶם
נוֹרֵאתֶן	נוֹרֵאת	נוֹרְאָה	נוֹרֵאנוּ	נוֹרֵאתֶם
נוֹרֵיתֶן	נוֹרֵית	נוֹרְתָה	נוֹרֵינוּ	נוֹרֵיתֶם
נִתַּתֶּן	נִתַּתְּ	נִתְּנָה	נִתַּנּוּ	נִתַּתֶּם

Digitized by Google

PARTICIPIVM. בינוני

F. S.	vel	*M.P.*	*M.S.*	
viſitata		*viſitati*	*viſitatus*	
נִפְקֶדֶת	נִפְקָדָה	נִפְקָדִים	נִפְקָד	שְׁלֵמִים
נִגֶּשֶׁת	נִגָּשָׁה	נִגָּשִׁים	נִגָּשׁ	חֲסֵרִים
נֶאֱמֶרֶת	נֶאֱמָרָה	נֶאֱמָרִים	נֶאֱמָר	נַחֵי פָּא
נוֹלֶדֶת	נוֹלָדָה	נוֹלָדִים	נוֹלָד	נַחֵי פָּי
	נְבוֹנָה	נְבוֹנִים	נָבוֹן	נַחֵי עָ
נִמְצֵאת	נִמְצָאָה	נִמְצָאִים	נִמְצָא	נַחֵי לָא
נִגְלֵית	נִגְלָה	נִגְלִים	נִגְלֶה	נַחֵי לָה
	נְתַמָּה	נְתַמִּים	נָתַם	כְּפוּלִים
נִשֵּׂאת	נִשָּׂאָה	נִשָּׂאִים	נִשָּׂא	חָפ וְנָלָא
נִטֵּית	נִטָּה	נִטִּים	נִטֶּה	חָפ וְנָלָה
נֶאֱפֵית	נֶאֱפָה	נֶאֱפִים	נֶאֱפֶה	נָפָא וְלָה
	נוֹרָאָה	נוֹרָאִים	נוֹרָא	נָפָי וְלָא
	נוֹרָה	נוֹרִים	נוֹרֶה	נָפָי וְלָה
נִתֶּנֶת	נִתָּנָה	נִתָּנִים	נִתָּן	חָסֵר
				הַקְּצוּוֹת)

P.F.

viſitatę

נִפְקָדוֹת
נִגָּשׁוֹת
נֶאֱמָרוֹת
נוֹלָדוֹת
נְבוֹנוֹת
נִמְצָאוֹת
נִגְלוֹת
נְתַמּוֹת
נִשָּׂאוֹת
נִטּוֹת
נֶאֱפוֹת
נוֹרָאוֹת
נוֹרוֹת
נִתָּנוֹת

Non Conuenit huic Conjugationi.

INFINITIVVS.

ם	ל	כ	ב	
A viſitari	*vt viſitaretur*	*cum viſitaretur*	*Dum viſitaretur*	*viſitari*
מֵהִפָּקֵד	לְהִפָּקֵד	כְּהִפָּקֵד	בְּהִפָּקֵד	הִפָּקֵד
מֵהִנָּגֵשׁ	לְהִנָּגֵשׁ	כְּהִנָּגֵשׁ	בְּהִנָּגֵשׁ	הִנָּגֵשׁ
מֵהֵאָמֵר	לְהֵאָמֵר	כְּהֵאָמֵר	בְּהֵאָמֵר	הֵאָמֵר
מֵהִוָּלֵד	לְהִוָּלֵד	כְּהִוָּלֵד	בְּהִוָּלֵד	הִוָּלֵד
מֵהִכּוֹן	לְהִכּוֹן	כְּהִכּוֹן	בְּהִכּוֹן	הִכּוֹן
מֵהִמָּצֵא	לְהִמָּצֵא	כְּהִמָּצֵא	בְּהִמָּצֵא	הִמָּצֵא
לְהִגָּלוֹת	כְּהִגָּלוֹת	בְּהִגָּלוֹת	הִגָּלוֹת vel	הִגָּלֵה
לְהִתּוֹם וגו'	כְּהִתּוֹם	בְּהִתּוֹם	הִתּוֹם vel	הִתֵּם
מֵהִנָּשֵׂא	לְהִנָּשֵׂא	כְּהִנָּשֵׂא	בְּהִנָּשֵׂא	הִנָּשֵׂא
מֵהִנָּטוֹת	לְהִנָּטוֹת	כְּהִנָּטוֹת	בְּהִנָּטוֹת	הִנָּטוֹת
מֵהֵאָפוֹת	לְהֵאָפוֹת	כְּהֵאָפוֹת	בְּהֵאָפוֹת	הֵאָפוֹת
מֵהִוָּרֵא	לְהִוָּרֵא	כְּהִוָּרֵא	בְּהִוָּרֵא	הִוָּרֵא
לְהִיָּרֵה וגו'	כְּהִיָּרֵה	בְּהִיָּרֵה	הִיָּרֵה vel	הִיָּרוֹת
מֵהִנָּתֵן	לְהִנָּתֵן	כְּהִנָּתֵן	בְּהִנָּתֵן	הִנָּתֵן

Digitized by Google

IMPERATIVVS.

	F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*
	viſitamini	*viſitare*	*viſitamini*	*viſitare*
שְׁלֵמִים	הִפָּקַדְנָה	הִפָּקְדִי	הִפָּקְדוּ	הִפָּקֵד
חֲסֵרִים	הִנָּגַשְׁנָה	הִנָּגְשִׁי	הִנָּגְשׁוּ	הִנָּגֵשׁ
נָחֵי פ״א	הֵאָמַרְנָה	הֵאָמְרִי	הֵאָמְרוּ	הֵאָמֵר
נָחֵי פ״י	הִוָּלַדְנָה	הִוָּלְדִי	הִוָּלְדוּ	הִוָּלֵד
נָחֵי ע	הִכּוֹנֶנָה	הִכּוֹנִי	הִכּוֹנוּ	הִכּוֹן
נָחֵי ל״א	הִמָּצֶאנָה	הִמָּצְאִי	הִמָּצְאוּ	הִמָּצֵא
נָחֵי ל״ה	הִגָּלֶינָה	הִגָּלִי	הִגָּלוּ	הִגָּלֵה
כְּפוּלִים	הִתּוֹמֶּנָה	הִתּוֹמִּי	הִתּוֹמּוּ	הִתּוֹם
חֲפ״וּנְל״א	הִנָּשֶׂאנָה	הִנָּשְׂאִי	הִנָּשְׂאוּ	הִנָּשֵׂא
חֲפ״וּנְל״ה	הִנָּטֶינָה	הִנָּטִי	הִנָּטוּ	הִנָּטֵה
נַפ״אוְל״ה	הֵאָפֶינָה	הֵאָפִי	הֵאָפוּ	הֵאָפֵה
נַפ״יוְל״א	הִוָּרֶאנָה	הִוָּרְאִי	הִוָּרְאוּ	הִוָּרֵא
נַפ״יוְל״ה	הִיָּרֶינָה	הִיָּרִי	הִיָּרוּ	הִיָּרֵה
חֲסַר הַקְּצָוֹות	הִנָּתֶנָּה	הִנָּתְנִי	הִנָּתְנוּ	הִנָּתֵן

Digitized by Google

FVTVRVM.

2.M.P. *viſitabimini*	1.C.P. *viſitabimur*	3.M.S. *viſitabitur*	2.M.S. *viſitaberis*	1.C.S. *viſitabor*
תִּפָּקְדוּ	נִפָּקֵד	יִפָּקֵד	תִּפָּקֵד	אֶפָּקֵד
תִּנָּגְשׁוּ	נִנָּגֵשׁ	יִנָּגֵשׁ	תִּנָּגֵשׁ	אֶנָּגֵשׁ
תֵּאָמְרוּ	נֵאָמֵר	יֵאָמֵר	תֵּאָמֵר	אֵאָמֵר
תִּוָּלְדוּ	נִוָּלֵד	יִוָּלֵד	תִּוָּלֵד	אִוָּלֵד
תִּכּוֹנוּ	נִכּוֹן	יִכּוֹן	תִּכּוֹן	אֶכּוֹן
תִּמָּצְאוּ	נִמָּצֵא	יִמָּצֵא	תִּמָּצֵא	אֶמָּצֵא
תִּגָּלוּ	נִגָּלֶה	יִגָּלֶה	תִּגָּלֶה	אֶגָּלֶה
תִּתּוֹמּוּ	נִתּוֹם	יִתּוֹם	תִּתּוֹם	אֶתּוֹם
תִּנָּשְׂאוּ	נִנָּשֵׂא	יִנָּשֵׂא	תִּנָּשֵׂא	אֶנָּשֵׂא
תִּנָּטוּ	בִנָּטֶה	יִנָּטֶה	תִּנָּטֶה	אֶנָּטֶה
תֵּאָפוּ	נֵאָפֶה	יֵאָפֶה	תֵּאָפֶה	אֵאָפֶה
תִּוָּרְאוּ	נִוָּרֵא	יִוָּרֵא	תִּוָּרֵא	אִוָּרֵא
תִּירְוּ	נִירָא	יִירָא	תִּירָא	אִירֶה
תִּנָּתְנוּ	נִנָּתֵן	יִנָּתֵן	תִּנָּתֵן	אֶנָּתֵן

FVTVRVM.

	2.3.F.P.	3.F.S.	2.F.S.	3.M.P.
	viſitabimini viſitabuntur	*viſitabitur*	*viſitaberis*	*viſitabuntur*
שְׁלֵמִים	תִּפָּקַדְנָה	תִּפָּקֵד	תִּפָּקְדִי	יִפָּקְדוּ
חֲסֵרִים	תִּנָּגַשְׁנָה	תִּנָּגֵשׁ	תִּנָּגְשִׁי	יִנָּגְשׁוּ
נָחֵי פא	תֵּאָמַרְנָה	תֵּאָמֵר	תֵּאָמְרִי	יֵאָמְרוּ
נָחֵי פי	תִּוָּלַדְנָה	תִּוָּלֵד	תִּוָּלְדִי	יִוָּלְדוּ
נָחֵי ע׳	תִּכּוֹנֶנָה	תִּכּוֹן	תִּכּוֹנִי	יִכּוֹנוּ
נָחֵי לא	תִּמָּצֶאנָה	תִּמָּצֵא	תִּמָּצְאִי	יִמָּצְאוּ
נָחֵי לה	תִּגָּלֶינָה	תִּגָּלֶה	תִּגָּלִי	יִגָּלוּ
כְּפוּלִים	תִּתּוֹמֶנָה	תִּתּוֹם	תִּתּוֹמִי	יִתּוֹמוּ
חֲפוּנְלא	תִּנָּשֶׂאנָה	תִּנָּשֵׂא	תִּנָּשְׂאִי	יִנָּשְׂאוּ
חֲפוּנְלא	תִּנָּטֶינָה	תִּנָּטֶה	תִּנָּטִי	יִנָּטוּ
נפא ולא	תֵּאָפֶינָה	תֵּאָפֶה	תֵּאָפִי	יֵאָפוּ
נַפי וְלה	תִּוָּרֶאנָה	תִּוָּרֵא	תִּוָּרְאִי	יִוָּרְאוּ
נַפי וְלה	תִּירֶינָה	תִּירֶה	תִּירִי	יִירוּ
חָסֵר	תִּנָּתַנָּה	תִּנָּתֵן	תִּנָּתְנִי	יִנָּתְנוּ

הַקְּצוּוֹת

PRÆTERITVM.

3.C.P. *viſitauerunt*	1.C.S. *viſitaui*	2.M.S. *viſitaſti*	3.M.S. *viſitauit*	פִּעֵל
פִּקְּדוּ	פִּקַּדְתִּי	פִּקַּדְתָּ	פִּקֵּד	שְׁלֵמִים
נִפְּצוּ	נִפַּצְתִּי	נִפַּצְתָּ	נִפֵּץ	הֲסֵרִים
אִבְּדוּ	אִבַּדְתִּי	אִבַּדְתָּ	אִבֵּד	נַחֵי פא
יִסְּדוּ	יִסַּדְתִּי	יִסַּדְתָּ	יִסֵּד	נַחֵי פי
כּוֹנְנוּ	כּוֹנַנְתִּי	כּוֹנַנְתָּ	כּוֹנֵן	נַחֵי ע
קִיְּמוּ	קִיַּמְתִּי	קִיַּמְתָּ	קִיֵּם	ſic
מִלְּאוּ	מִלֵּאתִי	מִלֵּאתָ	מִלֵּא	נַחֵי לא
גִּלּוּ	גִּלִּיתִי	גִּלִּיתָ	גִּלָּה	נַחֵי לה
פִּלְלוּ	פִּלַּלְתִּי	פִּלַּלְתָּ	פִּלֵּל	כְּפוּלִים
גּוֹלְלוּ	גּוֹלַלְתִּי	גּוֹלַלְתָּ	גּוֹלֵל	ſic
נִשְּׂאוּ	נִשֵּׂאתִי	נִשֵּׂאתָ	נִשֵּׂא	חַפוּנַלא
נִסּוּ	נִסִּיתִי	נִסִּיתָ	נִסָּה	חַפוּנַלה
אִוּוּ	אִוִּיתִי	אִוִּיתָ	אִוָּה	נַפְאוּלה

Digitized by Google

PRÆTERITVM.

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
viſitauerunt	*viſitaſti*	*viſitauit*	*viſitauimus*	*viſitaſtis*
פְּקַדְתֶּן	פָּקַדְתְּ	פָּקְדָה	פָּקַדְנוּ	פְּקַדְתֶּם
נְפַצְתֶּן	נָפַצְתְּ	נָפְצָה	נָפַצְנוּ	נְפַצְתֶּם
אֲבַדְתֶּן	אָבַדְתְּ	אָבְדָה	אָבַדְנוּ	אֲבַדְתֶּם
יְסַרְתֶּן	יָסַרְתְּ	יָסְרָה	יָסַרְנוּ	יְסַרְתֶּם
כּוֹנַנְתֶּן	כּוֹנַנְתְּ	כּוֹנְנָה	כּוֹנַנּוּ	כּוֹנַנְתֶּם
קַמְתֶּן	קַמְתְּ	קָמָה	קַמְנוּ	קַמְתֶּם
מְלֵאתֶן	מָלֵאת	מָלְאָה	מָלֵאנוּ	מְלֵאתֶם
גְּלִיתֶן	גָּלִית	גָּלְתָם	גָּלִינוּ	גְּלִיתֶם
פְּלַלְתֶּן	פָּלַלְתְּ	פָּלְלָה	פָּלַלְנוּ	פְּלַלְתֶּם
גּוֹלַלְתֶּן	גּוֹלַלְתְּ	גּוֹלְלָה	גּוֹלַלְנוּ	גּוֹלַלְתֶּם
נְשֵׂאתֶן	נָשֵׂאת	נָשְׂאָה	נָשֵׂאנוּ	נְשֵׂאתֶם
נְסִיתֶן	נָסִית	נָסְתָה	נָסִינוּ	נְסִיתֶם
אֻוֵּיתֶן	אֻוֵּית	אֻוְּתָה	אֻוֵּינוּ	אֻוֵּיתֶם

Digitized by Google

PARTICIP. PRAES.

F. S. *viſitans*		M.P. *viſitan-tes*	M.S. *viſitans*	בינוני
מְפַקֶּדֶת	מְפַקְּדָה	מְפַקְּדִים	מְפַקֵּד	שְׁלֵמִים
מְנַפֶּצֶת	מְנַפְּצָה	מְנַפְּצִים	מְנַפֵּץ	חֲסֵרִים
מְאַבֶּדֶת	מְאַבְּדָה	מְאַבְּדִים	מְאַבֵּד	נָחֵי פּא
מְיַסֶּרֶת	מְיַסְּרָה	מְיַסְּרִים	מְיַסֵּר	נָחֵי פי
מְבוֹנֶנֶת	מְבוֹנְנָה	מְבוֹנְנִים	מְבוֹנֵן	נָחֵי ע
מְקַיֶּמֶת	מְקַיְּמָה	מְקַיְּמִים	מְקַיֵּם	v.ſic
	מְמַלְּאָה	מְמַלְּאִים	מְמַלֵּא	נָחֵי לא
	מְגַלָּה	מְגַלִּים	מְגַלֶּה	נָחֵי לה
מְפַלֶּלֶת	מְפַלְּלָה	מְפַלְּלִים	מְפַלֵּל	כְּפוּלִים
מְגוֹלֶלֶת	מְגוֹלְלָה	מְגוֹלְלִים	מְגוֹלֵל	v.ſic
	מְנַשְּׂאָה	מְנַשְּׂאִים	מְנַשֵּׂא	חַפּ וְלא
	מְנַסָּה	מְנַסִּים	מְנַסֶּה	חַפּ וְלה
	מְאַוָּה	מְאַוִּים	מְאַוֶּה	נְפא וְלה

Digitized by Google

PARTICIPIVM.

F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*	*F.P.*
viſitatę	*viſitata*	*viſitati*	*viſitatus*	*uiſitantes*
מפקדות	מפקדה vel מפקדת	מפקדים	מפקד	מפקדות
מנפצות	מנפצה	מנפצים	מנפץ	מנפצות
מאבדות	מאבדה	מאבדים	מאבד	מאבדות
מיסדות	מיסדה	מיסדים	מיסד	מיסדות
מכוננות	מכוננה	מכוננים	מכונן	מכוננות
מקימות	מקימה	מקימים	מקים	מקימות
ממלאות	ממלאה	ממלאים	ממלא	ממלאות
מגלות	מגלה	מגלים	מגלה	מגלות
מפללות	מפללה	מפללים	מפלל	מפללות
מגוללות	מגוללה	מגוללים	מגולל	מגוללות
מנשאות	מנשאה	מנשאים	מנשא	מנשאות
מנסות	מנסה	מנסים	מנסה	מנסות
מאוות	מאוה	מאוים	מאוה	מאוות

Digitized by Google

INFINITIVVS.

ס	ל	כ	ב	
à viſitando	*ad viſitandum*	*ſicut viſitare*	*in viſitando*	*viſitare*
מִפַּקֵּד	לְפַקֵּד	כְּפַקֵּד	בְּפַקֵּד	פַּקֵּד
מִנַּפֵּץ	לְנַפֵּץ	כְּנַפֵּץ	בְּנַפֵּץ	נַפֵּץ
מֵאַבֵּד	לְאַבֵּד	כְּאַבֵּד	בְּאַבֵּד	אַבֵּד
מִיַּסֵּר	לְיַסֵּר	כְּיַסֵּר	בְּיַסֵּר	יַסֵּר
מִכּוֹנֵן	לְכוֹנֵן	כְּכוֹנֵן	בְּכוֹנֵן	כּוֹנֵן
מִקַּיֵּם	לְקַיֵּם	כְּקַיֵּם	בְּקַיֵּם	קַיֵּם
לְמַלֵּא וכו	כְּמַלֵּא	בְּמַלֵּא	מַלֵּא	מַלֵּאת vel
מִגַּלּוֹת	לְגַלּוֹת	כְּגַלּוֹת	בְּגַלּוֹת	גַּלּוֹת
מִפַּלֵּל	לְפַלֵּל	כְּפַלֵּל	בְּפַלֵּל	פַּלֵּל
מִגּוֹלֵל	לְגוֹלֵל	כְּגוֹלֵל	בְּגוֹלֵל	גּוֹלֵל
מִנַּשֵּׂא	לְנַשֵּׂא	כְּנַשֵּׂא	בְּנַשֵּׂא	נַשֵּׂא
מִנַּסּוֹת	לְנַסּוֹת	כְּנַסּוֹת	בְּנַסּוֹת	נַסּוֹת
מֵאַוֹּת	לְאַוֹּת	כְּאַוֹּת	בְּאַוֹּת	אַוֹּת

IMPERATIVVS.

	F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*
	viſitate	*viſita*	*viſitate*	*viſita*
שְׁלֵמִים	פַּקֵּדְנָה	פַּקְּדִי	פַּקְּדוּ	פַּקֵּד
חֲסֵרִים	נַפֵּצְנָה	נַפְּצִי	נַפְּצוּ	נַפֵּץ
נָחֵי פא	אַבֵּדְנָה	אַבְּדִי	אַבְּדוּ	אַבֵּד
נָחֵי פי	יַסֵּרְנָה	יַסְּרִי	יַסְּרוּ	יַסֵּר
נָחֵי ע'	כּוֹנֵנְנָה	כּוֹנְנִי	כּוֹנְנוּ	כּוֹנֵן
v.ſic	קַיֵּמְנָה	קַיְּמִי	קַיְּמוּ	קַיֵּם
נָחֵי לא	מַלֶּאנָה	מַלְּאִי	מַלְּאוּ	מַלֵּא
נָחֵי לה	גַּלֶּינָה	גַּלִּי	גַּלּוּ	גַּלֵּה
כְּפוּלִים	פַּלֵּלְנָה	פַּלְּלִי	פַּלְּלוּ	פַּלֵּל
v.ſic	גּוֹלֵלְנָה	גּוֹלְלִי	גּוֹלְלוּ	גּוֹלֵל
חַפ וְנָלא	נַשֶּׂאנָה	נַשְּׂאִי	נַשְּׂאוּ	נַשֵּׂא
חַפ וְנָלה	נַסֶּינָה	נַסִּי	נַסּוּ	נַסֵּה
נַפא וְלה	אַוֶּינָה	אַוִּי	אַוּוּ	אַוֵּה

Digitized by Google

FVTVRVM.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
viſitabitis	*viſitabimus*	*viſitabit*	*viſitabis*	*viſitabo*
תִּפְקְדוּ	נִפְקֹד	יִפְקֹד	תִּפְקֹד	אֶפְקֹד
תִּנְפְּצוּ	נִנְפֹּץ	יִנְפֹּץ	תִּנְפֹּץ	אֶנְפֹּץ
תֹּאבְדוּ	נֹאבַד	יֹאבַד	תֹּאבַד	אֹאבַד
תִּיסְרוּ	נִיסַר	יִיסַר	תִּיסַר	אִיסַר
תְּכוֹנְנוּ	נְכוֹנֵן	יְכוֹנֵן	תְּכוֹנֵן	אֲכוֹנֵן
תָּקִימוּ	נָקִים	יָקִים	תָּקִים	אָקִים
תִּמְלְאוּ	נִמְלָא	יִמְלָא	תִּמְלָא	אֶמְלָא
תִּגְלוּ	נִגְלֶה	יִגְלֶה	תִּגְלֶה	אֶגְלֶה
תְּפַלְּלוּ	נְפַלֵּל	יְפַלֵּל	תְּפַלֵּל	אֲפַלֵּל
תְּגוֹלְלוּ	נְגוֹלֵל	יְגוֹלֵל	תְּגוֹלֵל	אֲגוֹלֵל
תִּנְשְׂאוּ	נִנְשָׂא	יִנְשָׂא	תִּנְשָׂא	אֶנְשָׂא
תְּנַסּוּ	נְנַסֶּה	יְנַסֶּה	תְּנַסֶּה	אֲנַסֶּה
תְּאַוּוּ	נְאַוֶּה	יְאַוֶּה	תְּאַוֶּה	אֲאַוֶּה

	2.3.F.P.	3.F.S.	2.F.S.	3.M.P.
	viſitabitis viſitabunt	*viſitabit*	*viſitabis*	*viſitabunt*
שְׁלֵמִים	תִּפְקֹדְנָה	תִּפְקֹד	תִּפְקְדִי	יִפְקְדוּ
חֲסֵרִים	תִּנָּפַצְנָה	תִּנָּפֵץ	תִּנָּפְצִי	יִנָּפְצוּ
נֲחֵי פא	תְּאַבֵּדְנָה	תְּאַבֵּד	תְּאַבְּדִי	יְאַבְּדוּ
נֲחֵי פי	תְּיַסֵּרְנָה	תְּיַסֵּר	תְּיַסְּרִי	יְיַסְּרוּ
נֲחֵי ע׳	תְּבוֹנֵנְנָה	תְּבוֹנֵן	תְּבוֹנְנִי	יְבוֹנְנוּ
v.ſic	תְּקַיֵּמְנָה	תְּקַיֵּם	תְּקַיְּמִי	יְקַיְּמוּ
נֲחֵי לא	תְּמַלֶּאנָה	תְּמַלֵּא	תְּמַלְּאִי	יְמַלְּאוּ
נֲחֵי לה	תְּגַלֶּינָה	תְּגַלֶּה	תְּגַלִּי	יְגַלּוּ
כְּפוּלִים	תְּפַלֵּלְנָה	תְּפַלֵּל	תְּפַלְּלִי	יְפַלְּלוּ
v.ſic	תְּגוֹלֵלְנָה	תְּגוֹלֵל	תְּגוֹלְלִי	יְגוֹלְלוּ
חפ וְנלא	תְּנַשֶּׂאנָה	תְּנַשֵּׂא	תְּנַשְּׂאִי	יְנַשְּׂאוּ
חפ וְנלה	תְּנַסֶּינָה	תְּנַסֶּה	תְּנַסִּי	יְנַסּוּ
נַפא וְלה	תְּאַוֶּינָה	תְּאַוֶּה	תְּאַוִּי	יְאַוּוּ

PRÆTERITVM.

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	פָּעַל
viſitati viſitatæ fuerunt	*viſitatus viſitata fui*	*viſitatus fuiſti*	*viſitatus fuit*	
פָּקְדוּ	פָּקַדְתִּי	פָּקַדְתָּ	פָּקַד	שְׁלֵמִים
לָקְחוּ	לָקַחְתִּי	לָקַחְתָּ	לָקַח	חֲסֵרִים
אָכְלוּ	אָכַלְתִּי	אָכַלְתָּ	אָכַל	נָחֵי פא
יָלְדוּ	יָלַדְתְּ	יָלַדְתָּ	יָלַד	נָחֵי פי
כּוֹנְנוּ	כּוֹנַנְתִּי	כּוֹנַנְתָּ	כּוֹנֵן	נָחֵי ע
חָבְאוּ	חָבָאתִי	חָבָאתָ	חָבָא	נָחֵי לא
גָּלוּ	גָּלִיתִי	גָּלִיתָ	גָּלָה	נָחֵי לה
נָכוּ	נָכִיתִי	נָכִיתָ	נָכָה	חֲסוּנְלֹה
שָׁדְדוּ	שָׁדַדְתִּי	שָׁדַדְתָּ	שָׁדַד	כְּפוּלִים

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
viſitatæ fuiſtis	*viſitata fuiſti*	*viſitata fuit*	*viſitati viſitatæ fuimus*	*viſitati fuiſtis*
פקדתן	פקדת	פקדה	פקדנו	פקדתם
לקחתן	לקחת	לקחה	לקחנו	לקחתם
אכלתן	אכלת	אכלה	אכלנו	אכלתם
ילדתן	ילדת	ילדה	ילדנו	ילדתם
כוננתן	כוננת	כוננה	כוננו	כוננתם
חבאתן	חבאת	חבאה	חבאנו	חבאתם
גליתן	גלית	גלתה	גלינו	גליתם
נכיתן	נכית	נכתה	נכינו	נכיתם
שדדתן	שדדת	שדדה	שדדנו	שדדתם

F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*	בינוני
viſitatę	*viſitata*	*viſitati*	*viſitatus*	
פקדות	פקדה	פקדים	פקד	שלמים
לקחות	לקחה	לקחים	לקח	חסרים
אכלות	אכלה	אכלים	אכל	נחי פא
ילדות	ילדה	ילדים	ילד	נחי פי
כוננות	כוננה	כוננים	כונן	נחי ע
חבאות	חבאה	חבאים	חבא	נחי לא
גלות	גלה	גלים	גלה	נחי לה
נכות	נכה	נכים	נכה	חפ ונלה
שדדות	שדדה	שדדים	שדד	כפולים

Non Conuenit huic Conjugationi.

Digitized by Google

INFINITIVVS.

ם	ל	כ	ב	
à viſitari	*ad viſitari*	*à viſitari*	*in viſitari*	*viſitari*
מפקוד	לפקוד	כפקוד	בפקוד	פקוד

Non ſunt in vſu.

מענות	לענות	כענות	בענות	ענות

Non ſunt in vſu.

Non Conuenit huic Conjugationi.

שְׁלֵמִים
חֲסֵרִים
נָחֵי פא
נָחֵי פי
נָחֵי ע
נָחֵי לא
נָחֵי לה
הַפּוּנְלה
כְּפוּלִים

FVTVRVM.

2.M.P.	1.C.P.	3·M.S.	2.M.S.	1.C.S.
viſitabimini	*viſitabimur*	*viſitabitur*	*viſitaberis*	*viſitabor*
תִּפָּקְדוּ	נִפָּקֵד	יִפָּקֵד	תִּפָּקֵד	אֶפָּקֵד
תִּלָּקְחוּ	נִלָּקַח	יִלָּקַח	תִּלָּקַח	אֶלָּקַח
תֵּאָכְלוּ	נֵאָכֵל	יֵאָכֵל	תֵּאָכֵל	אֵאָכֵל
תִּילְדוּ	נִילֵד	יִילֵד	תִּילֵד	אִילֵד
תִּבּוֹנְנוּ	נִבּוֹנֵן	יִבּוֹנֵן	תִּבּוֹנֵן	אֶבּוֹנֵן
תֵּחָבְאוּ	נֵחָבֵא	יֵחָבֵא	תֵּחָבֵא	אֵחָבֵא
תִּגָּלוּ	נִגָּלֶה	יִגָּלֶה	תִּגָּלֶה	אֶגָּלֶה
תִּנָּכוּ	נִנָּכֶה	יִנָּכֶה	תִּנָּכֶה	אֶנָּכֶה
תִּשָּׁדְדוּ	נִשַּׁדֵד	יִשַּׁדֵד	תִּשַּׁדֵד	אֶשַּׁדֵד

	2.3.F.P.	3.F.S.	2.F.S.	3.M.P.
	viſitabimini viſitabuntur	*viſitabitur*	*viſitaberis*	*viſitabuntur*
שלמים	תפקדנה	תפקד	תפקדי	יפקדו
הסרים	תלקחנה	תלקח	תלקחי	ילקחו
נחי פא	תאכלנה	תאכל	תאכלי	יאכלו
נחי פי	תילדנה	תילד	תילדי	יילדו
נחי ע׳	תבוננה	תבונן	תבונני	יבוננו
נחי לא	תחבאנה	תחבא	תחבאי	יחבאו
נחי לה	תגלינה	תגלה	תגלי	יגלו
הפונלה	תנכינה	תנכה	תנכי	ינכו
כפולים	תשדדנה	תשדד	תשדדי	ישדדו

PRÆTERITVM.

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	הִפְעִיל
fecerunt viſitare	*feci viſitare*	*feciſti viſitare*	*fecit viſitare*	
הִפְקִידוּ	הִפְקַדְתִּי	הִפְקַדְתָּ	הִפְקִיד	שְׁלֵמִים
הִגִּישׁוּ	הִגַּשְׁתִּי	הִגַּשְׁתָּ	הִגִּישׁ	חֲסֵרִים
הֶאֱבִידוּ	הֶאֱבַדְתִּי	הֶאֱבַדְתָּ	הֶאֱבִיד	נַחֵי פא
הוֹלִידוּ	הוֹלַדְתִּי	הוֹלַדְתָּ	הוֹלִיד	נַחֵי פי
הֵבִינוּ	הֵבַנְתִּי	הֵבַנְתָּ	הֵבִין	נַחֵי ע
הֵקִימוּ	הֲקִימוֹתִי	הֲקִימוֹתָ	הֵקִים	ſic
הִמְצִיאוּ	הִמְצֵאתִי	הִמְצֵאתָ	הִמְצִיא	נַחֵי לא
הִגְלוּ	הִגְלֵיתִי	הִגְלִיתָ	הִגְלָה	נַחֵי לה
הֵתַמּוּ	הֲתִמּוֹתִי	הֲתִמּוֹתָ	הֵתֵם	כְּפוּלִים
הִשִּׂיאוּ	הִשֵּׂאתִי	הִשֵּׂאתָ	הִשִּׂיא	חַפּוּנַלא
הִטּוּ	הִטֵּיתִי	הִטִּיתָ	הִטָּה	חַפּוּנַלה
הוֹצִיאוּ	הוֹצֵאתִי	הוֹצֵאתָ	הוֹצִיא	נַפֵּי ולא
הוֹרוּ	הוֹרֵיתִי	הוֹרֵיתָ	הוֹרָה	נַפֵּי ולה
הֵבִיאוּ	הֵבֵאתִי	הֵבֵאתָ	הֵבִיא	נַעֲוֹ ולא

PRÆTERITUM.

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
fuiſtis viſitare	*fuiſti viſitare*	*fuit viſitare*	*fuimus viſitare*	*fuiſtis viſitare*
הִפְקַדְתֶּן	הִפְקַדְתְּ	הִפְקִידוּ	הִפְקַדְנוּ	הִפְקַדְתֶּם
הִגַּשְׁתֶּן	הִגַּשְׁתְּ	הִגִּישָׁה	הִגַּשְׁנוּ	הִגַּשְׁתֶּם
הֶאֱבַדְתֶּן	הֶאֱבַדְתְּ	הֶאֱבִידָה	הֶאֱבַדְנוּ	הֶאֱבַדְתֶּם
הוֹלַדְתֶּן	הוֹלַדְתְּ	הוֹלִידָה	הוֹלַדְנוּ	הוֹלַדְתֶּם
הֲבַנְתֶּן	הֵבַנְתְּ	הֵבִינָה	הֲבַנְנוּ	הֲבַנְתֶּם
הֲקִימוֹתֶן	הֲקִימוֹתְ	הֵקִימָה	הֲקִימוֹנוּ	הֲקִימוֹתֶם
הִמְצֵאתֶן	הִמְצֵאת	הִמְצִיאָה	הִמְצֵאנוּ	הִמְצֵאתֶם
הִגְלִיתֶן	הִגְלִית	הִגְלְתָה	הִגְלִינוּ	הִגְלִיתֶן
הֲתִמּוֹתֶן	הֵתַמּוֹת	הֵתַמָּה	הֲתִמּוֹנוּ	הֲתִמּוֹתֶם
הִשֵּׁאתֶן	הִשֵּׁאת	הִשִּׁיאָה	הִשֵּׁאנוּ	הִשֵּׁאתֶם
הִטִּיתֶן	הִטִּית	הִטְּתָה	הִטִּינוּ	הִטִּיתֶם
הוֹצֵאתֶן	הוֹצֵאת	הוֹצִיאָה	הוֹצֵאנוּ	הוֹצֵאתֶם
הוֹרִיתֶן	הוֹרִית	הוֹרְתָה	הוֹרִינוּ	הוֹרִיתֶן
הֲבֵאתֶן	הֵבֵאת	הֵבִיאָה	הֲבֵאנוּ	הֲבֵאתֶם

Digitized by Google

PARTICIP. PRAES.

F. vel	S.	M.P.	M.S.	בינוני
faciens vißitare		*facientes vißitare*	*faciens vißitare*	
מַפְקֶדֶת	מַפְקִידָה	מַפְקִידִים	מַפְקִיד	שְׁלֵמִים
מַגֶּשֶׁת	מַגִּישָׁה	מַגִּישִׁים	מַגִּישׁ	חֲסֵרִים
מַאֲבֶדֶת	מַאֲבִידָה	מַאֲבִידִים	מַאֲבִיד	נָחֵי פא
מוֹלֶדֶת	מוֹלִידָה	מוֹלִידִים	מוֹלִיד	נָחֵי פי
	מְבִינָה	מְבִינִים	מֵבִין	נָחֵי ע
	מַמְצִיאָה	מַמְצִיאִים	מַמְצִיא	נָחֵי לא
	מַגְלָה	מַגְלִים	מַגְלֶה	נָחֵי לה
	מְתִמָּה	מְתִמִּים	מֵתֵם	כְּפוּלִים
	מַשִּׁיאָה	מַשִּׁיאִים	מַשִּׁיא	חַפּ וְנלא
	מַטָּה	מַטִּים	מַטֶּה	חַפּ וְנלה
	מוֹצִיאָה	מוֹצִיאִים	מוֹצִיא	נָפּי ולא
	מוֹרָה	מוֹרִים	מוֹרֶה	נָפּי ולה
	מְבִיאָה	מְבִיאִים	מֵבִיא	נָעוּ ולא

PARTICIPIVM.

F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*	*F.P.*
facta viſitare	*facta viſitare*	*facti viſitare*	*factus viſitare*	*facientes viſitare*
	מְפֻקֶּדֶת			
מְפֻקָּדוֹת	מְפֻקָּדָה	מְפֻקָּדִים	מְפֻקָּד	מַפְקִידוֹת
מֻגָּשׁוֹת	מֻגָּשָׁה	מֻגָּשִׁים	מֻגָּשׁ	מַגִּישׁוֹת
	v. מֻגֶּשֶׁת			מַאֲבִידוֹת
מוּלָדוֹת	מוּלָדָה	מוּלָדִים	מוּלָד	מוֹלִידוֹת
מוּבָנוֹת	מוּבָנָה	מוּבָנִים	מוּבָן	מְבִינוֹת
מְמֻצָּאוֹת	מְמֻצָּאָה	מְמֻצָּאִים	מְמֻצָּא	מְמַצִּיאוֹת
מְגֻלּוֹת	מְגֻלָּה	מְגֻלִּים	מְגֻלֶּה	מַגְלוֹת
מוּתָמוֹת	מוּתַמָּה	מוּתַמִּים	מוּתָם	מְהַמּוֹת
מְשֻׂאוֹת	מְשֻׂאָה	מְשֻׂאִים	מְשֻׂא	מַשִּׂיאוֹת
מֻטּוֹת	מֻטָּה	מֻטִּים	מֻטֶּה	מַטּוֹת
מוּצָאוֹת	מוּצָאָה	מוּצָאִים	מוּצָא	מוֹצִיאוֹת
מוּרוֹת	מוּרָה	מוּרִים	מוּרֶה	מוֹרוֹת
מוּבָאוֹת	מוּבָאָה	מוּבָאִים	מוּבָא	מְבִיאוֹת

INFINITIVVS.

ם	ל	כ	ב	
à facien-do viſi-tare	*ad facien-dum viſi-tare*	*ſicut fa-cere viſi-tare*	*in faci-endo vi-ſitare*	*facere viſitare*
				v. הַפְקֵד
מֵהַפְקִיד	לְהַפְקִיד	כְּהַפְקִיד	בְּהַפְקִיד	הַפְקִיד
מֵהַגִּישׁ	לְהַגִּישׁ	כְּהַגִּישׁ	בְּהַגִּישׁ	הַגִּישׁ
מֵהַאֲבִיד	לְהַאֲבִיד	כְּהַאֲבִיד	בְּהַאֲבִיד	הַאֲבִיד
מֵהוֹלִיד	לְהוֹלִיד	כְּהוֹלִיד	בְּהוֹלִיד	הוֹלִיד
מֵהָבִין	לְהָבִין	כְּהָבִין	בְּהָבִין	הָבִין
מֵהַמְצִיא	לְהַמְצִיא	כְּהַמְצִיא	בְּהַמְצִיא	הַמְצִיא
מֵהַגְלוֹת	לְהַגְלוֹת	כְּהַגְלוֹת	בְּהַגְלוֹת	הַגְלוֹת
מֵהָתֵם	לְהָתֵם	כְּהָתֵם	בְּהָתֵם	הָתֵם
מֵהַשִּׂיא	לְהַשִּׂיא	כְּהַשִּׂיא	בְּהַשִּׂיא	הַשִּׂיא
מֵהַטּוֹת	לְהַטּוֹת	כְּהַטּוֹת	בְּהַטּוֹת	הַטּוֹת
מֵהוֹצִיא	לְהוֹצִיא	כְּהוֹצִיא	בְּהוֹצִיא	הוֹצִיא
מֵהוֹרוֹת	לְהוֹרוֹת	כְּהוֹרוֹת	בְּהוֹרוֹת	הוֹרוֹת
מֵהָבִיא	לְהָבִיא	כְּהָבִיא	בְּהָבִיא	הָבִיא

Digitized by Google

IMPERATIVVS.

	F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*
	facite viſitare	*fac viſitare*	*facite viſitare*	*fac viſitare*
שְׁלֵמִים	הַפְקֵדְנָה	הַפְקִידִי	הַפְקִידוּ	הַפְקִיד
חֲסֵרִים	הַגֵּשְׁנָה	הַגִּישִׁי	הַגִּישׁוּ	הַגִּישׁ
נְחֵי פא	הַאֲבֵדְנָה	הַאֲבִידִי	הַאֲבִידוּ	הַאֲבֵד
נְחֵי פי	הוֹלֵדְנָה	הוֹלִידִי	הוֹלִידוּ	הוֹלִיד
נְחֵי ע	הָבֵנְנָה	הָבִינִי	הָבִינוּ	הָבֵן
נְחֵי לא	הַמְצֶאנָה	הַמְצִיאִי	הַמְצִיאוּ	הַמְצִיא
נְחֵי לה	הַגְלֶינָה	הַגְלִי	הַגְלוּ	הַגְלֵה
כְּפוּלִים	הֲתִמֶּנָה	הָתֵמִּי	הָתֵמּוּ	הָתֵם
הַפּוּנְלא	הַשֶּׂאנָה	הַשִּׂיאִי	הַשִּׂיאוּ	הַשֵּׂא
חַפּוּנְלה	הַטֶּינָה	הַטִּי	הַטּוּ	הַטֵּה
נְפֵי וְלא	הוֹצֶאנָה	הוֹצִיאִי	הוֹצִיאוּ	הוֹצֵא
נְפֵי וְלה	הוֹרֶינָה	הוֹרִי	הוֹרוּ	הוֹרֵה
נְעוּ וְלא	הָבֶאנָה	הָבִיאִי	הָבִיאוּ	הָבֵא

Digitized by Google

FVTVRVM.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
facietis viſitare	*faciemus viſitare*	*faciet viſitare*	*facies viſitare*	*faciam viſi-*
תַּפְקִידוּ	נַפְקִיד	יַפְקִיד	תַּפְקִיד	אַפְקִיד
תַּגִּישׁוּ	נַגִּישׁ	יַגִּישׁ	תַּגִּישׁ	אַגִּישׁ
תַּאֲבִידוּ	נַאֲבִיד	יַאֲבִיד	תַּאֲבִיד	אַאֲבִיד
תּוֹלִידוּ	נוֹלִיד	יוֹלִיד	תּוֹלִיד	אוֹלִיד
תָּבִינוּ	נָבִין	יָבִין	תָּבִין	אָבִין
תּוּקְמוּ	נוּקָם	יוּקָם	תּוּקָם	אוּקָם
תַּמְצִיאוּ	נַמְצִיא	יַמְצִיא	תַּמְצִיא	אַמְצִיא
תַּגְלוּ	נַגְלֶה	יַגְלֶה	תַּגְלֶה	אַגְלֶה
תָּהֵמּוּ	נָהֵם	יָהֵם	תָּהֵם	אָהֵם
תַּשִּׁיאוּ	נַשִּׁיא	יַשִּׁיא	תַּשִּׁיא	אַשִּׁיא
תַּטּוּ	נַטֶּה	יַטֶּה	תַּטֶּה	אַטֶּה
תּוֹצִיאוּ	נוֹצִיא	יוֹצִיא	תּוֹצִיא	אוֹצִיא
תּוֹרוּ	נוֹרֶה	יוֹרֶה	תּוֹרֶה	אוֹרֶה
תָּבִיאוּ	נָבִיא	יָבִיא	תָּבִיא	אָבִיא

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

	2.3.F.P.	3.F.S.	2.F.S.	3.M.P.
	facietis facient viſitare	*faciet viſitare*	*facies viſitare*	*facient viſitare*
שְׁלֵמִים	תַּפְקֵדְנָה	תַּפְקִיד	תַּפְקִידִי	יַפְקִידוּ
חֲסֵרִים	תַּגֵּשְׁנָה	תַּגִּישׁ	תַּגִּישִׁי	יַגִּישׁוּ
נָחֵי פ״א	תַּאֲבֵדְנָה	תַּאֲבִיד	תַּאֲבִידִי	יַאֲבִידוּ
נָחֵי פ״י	תּוֹלֵדְנָה	תּוֹלִיד	תּוֹלִידִי	יוֹלִידוּ
נָחֵי ע״	תְּבִנֶנָּה	תָּבִין	תָּבִינִי	יָבִינוּ
	תּוּקַמְנָה	תּוּקַם	תּוּקְמִי	יוּקְמוּ
נָחֵי ל״א	תַּמְצֶאנָה	תַּמְצִיא	תַּמְצִיאִי	יַמְצִיאוּ
נָחֵי ל״ה	תַּגְלֶינָה	תַּגְלֶה	תַּגְלִי	יַגְלוּ
כְּפוּלִים	תְּתִמֶּנָה	תָּתֵם	תָּתֵמִּי	יָתֵמּוּ
חפ״נ ול״א	תַּשֶּׂאנָה	תַּשִּׂיא	תַּשִּׂיאִי	יַשִּׂיאוּ
חפ״נ ול״ה	תַּטֶּינָה	תַּטֶּה	תַּטִּי	יַטּוּ
נפ״י ול״א	תּוֹצֶאנָה	תּוֹצִיא	תּוֹצִיאִי	יוֹצִיאוּ
נפ״י ול״א	תּוֹרֶינָה	תּוֹרֶה	תּוֹרִי	יוֹרוּ
נע״ו ול״ה	תָּבֶאנָה	תָּבִיא	תָּבִיאִי	יָבִיאוּ

PRÆTERITVM.

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	הָפְעַל
facti, factæ fuerunt viſitare	*factus fui viſitare*	*factus fuiſti viſitare*	*factus fuit viſitare*	
הָפְקְדוּ	הָפְקַדְתִּי	הָפְקַדְתָּ	הָפְקַד	שְׁלֵמִים
הֻגְּשׁוּ	הֻגַּשְׁתִּי	הֻגַּשְׁתָּ	הֻגַּשׁ	חֲסֵרִים
הוּלְדוּ	הוּלַדְתִּי	הוּלַדְתָּ	הוּלַד	נָחֵי פֵּי
הוּבְנוּ	הוּבַנְתִּי	הוּבַנְתָּ	הוּבַן	נָחֵי עְ
הָחְבְּאוּ	הָחְבֵּאתִי	הָחְבֵּאתָ	הָחְבָּא	נָחֵי לא
הָגְלוּ	הָגְלֵיתִי	הָגְלֵיתָ	הָגְלָה	נָחֵי לה
הוּתַמּוּ	הוּתַמּוֹתִי	הוּתַמּוֹתָ	הוּתַם	כְּפוּלִים
הֻשְּׁאוּ	הֻשֵּׁאתִי	הֻשֵּׁאתָ	הֻשָּׁא	חַפּוּנְלא
הֻטּוּ	הֻטֵּיתִי	הֻטֵּיתָ	הֻטָּה	חַפּוּנְלה
הוּצְאוּ	הוּצֵאתִי	הוּצֵאתָ	הוּצָא	נַפֵּי וְלא
הוּרוּ	הוּרֵיתִי	הוּרֵיתָ	הוּרָה	נַפֵּי וְלה
הוּבְאוּ	הוּבֵאתִי	הוּבֵאתָ	הוּבָא	נַעוֹוְלא

Digitized by Google

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
factæ fuiſtis viſitare	*facta fuiſti viſitare*	*facta fuit viſitare*	*facti fuimus viſitare*	*facti fuiſtis viſitare*
הָפְקַדְתֶּן	הָפְקַדְתְּ	הָפְקְדָה	הָפְקַדְנוּ	הָפְקַדְתֶּם
הָגַּשְׁתֶּן	הָגַּשְׁתְּ	הָגְּשָׁה	הָגַּשְׁנוּ	הָגַּשְׁתֶּם
הוּלַדְתֶּן	הוּלַדְתְּ	הוּלְדָה	הוּלַדְנוּ	הוּלַדְתֶּם
הוּבַנְתֶּן	הוּבַנְתְּ	הוּבְנָה	הוּבַנְנוּ	הוּבַנְתֶּם
הָחְבֵּאתֶן	הָחְבֵּאת	הָחְבְּאָה	הָחְבֵּאנוּ	הָחְבֵּאתֶם
הָגְלֵיתֶן	הָגְלֵית	הָגְלְתָה	הָגְלֵינוּ	הָגְלֵיתֶם
הוּתַמּוֹתֶן	הוּתַמּוֹת	הוּתְמָה	הוּתַמּוֹנוּ	הוּתַמּוֹתֶם
הֻשֵּׁאתֶן	הֻשֵּׁאת	הֻשְּׁאָה	הוּשֵׁאנוּ	הֻשֵּׁאתֶם
הֻטֵּיתֶן	הֻטֵּית	הֻטְּתָה	הֻטֵּינוּ	הֻטֵּיתֶם
הוּצֵאתֶן	הוּצֵאת	הוּצְאָה	הוּצֵאנוּ	הוּצֵאתֶם
הוּרֵיתֶן	הוּרֵית	הוּרְתָה	הוּרֵינוּ	הוּרֵיתֶם
הוּבֵאתֶן	הוּבֵאת	הוּבְאָה	הוּבֵאנוּ	הוּבֵאתֶם

Digitized by Google

Non Conuenit huic Conjugationi.

Digitized by Google

Non Conuenit huic Conjugationi.

INFINITIVVS.

ם	ל	כ	ב	
à fieri viſitare	*ad fieri viſitare*	*ſicut fieri viſitare*	*in fieri viſitare*	*fieri viſitare*
מֵהָפְקַד	לְהָפְקַד	כְּהָפְקַד	בְּהָפְקַד	הָפְקַד
			הָפְקָדָה	vel
מֵהֻגַּשׁ	לְהֻגַּשׁ	כְּהֻגַּשׁ	בְּהֻגַּשׁ	הֻגַּשׁ
מֵהֻלֶּדֶת	לְהֻלֶּדֶת	כְּהֻלֶּדֶת	בְּהֻלֶּדֶת	הֻלֶּדֶת

Non ſunt in vſu.

מֵהָגְלֵה	לְהָגְלֵה	כְּהָגְלֵה	בְּהָגְלֵה	הָגְלֵה

Non ſunt in vſu.

Digitized by Google

IMPERATIVVS.

Non Conuenit huic Conjugationi.

שְׁלֵמִים

חֲסֵרִים

נַחֵי פֵּ״

נַחֵי עְ׳

נַחֵי לֹא

נַחֵי לֹה

כְּפוּלִים

חַפּוּנַלֹא

חַפּ וְנַלֹה

נַפִּי וְלֹא

נַפִּי וְלֹה

נַעוּ וְלֹא

FVTVRVM.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
fietis viſitare	*fiemus viſitare*	*fiet viſitare*	*fies viſitare*	*fiam viſitare*
תִּפָּקְדוּ	נִפָּקֵד	יִפָּקֵד	תִּפָּקֵד	אֶפָּקֵד
תִּגְּשׁוּ	נִגַּשׁ	יִגַּשׁ	תִּגַּשׁ	אֶגַּשׁ
תּוּלְדוּ	נוּלַד	יוּלַד	תּוּלַד	אוּלַד
תּוּבְנוּ	נוּבַן	יוּבַן	תּוּבַן	אוּבַן
תֵּחָבְאוּ	נֵחָבֵא	יֵחָבֵא	תֵּחָבֵא	אֵחָבֵא
תִּגָּלוּ	נִגָּלֶה	יִגָּלֶה	תִּגָּלֶה	אֶגָּלֶה
תּוּתַמּוּ	נוּתַם	יוּתַם	תּוּתַם	אוּתַם
תִּשָּׂאוּ	נוּשָּׂא	יִשָּׂא	תִּשָּׂא	אֶשָּׂא
תִּטּוּ	נִטֶּה	יִטֶּה	תִּטֶּה	אֶטֶּה
תּוּצְאוּ	נוּצָא	יוּצָא	תּוּצָא	אוּצָא
תּוּרוּ	נוּרֶה	יוּרֶה	תּוּרֶה	אוּרֶה
תּוּבְאוּ	נוּבָא	יוּבָא	תּוּבָא	אוּבָא

F V T V R V M.

2.3.*F.P.*	3.*F.S.*	2.*F.S.*	3.*M.P.*
fietis fient viſitare	*fiet viſitare*	*fies viſitare*	*fient viſitare*
תִּפָּקַדְנָה שְׁלֵמִים	תִּפָּקֵד	תִּפָּקְדִי	יִפָּקְדוּ
תִּנָּגַשְׁנָה חֲסֵרִים	תִּנָּגֵשׁ	תִּנָּגְשִׁי	יִנָּגְשׁוּ
תּוּלַדְנָה נָחֵי פּ״י	תּוּלַד	תּוּלְדִי	יוּלְדוּ
תּוּבַנָּה נָחֵי ע׳	תּוּבַן	תּוּבְנִי	יוּבְנוּ
תֵּחָבֶאנָה נָחֵי ל״א	תֵּחָבֵא	תֵּחָבְאִי	יֵחָבְאוּ
תִּגָּלֶינָה נָחֵי ל״ה	תִּגָּלֶה	תִּגָּלִי	יִגָּלוּ
תּוּתַמֶּנָה כְּפוּלִים	תּוּתַם	תּוּתַמִּי	יוּתַמּוּ
תִּשֶּׂאנָה חֲפוּנַל״א	תִּשָּׂא	תִּשְּׂאִי	יִשְּׂאוּ
תִּטֶּינָה נַפּ״י וְל״ה	תִּטֶּה	תִּטִּי	יִטּוּ
תּוּצֶאנָה נַפּ״י וְל״א	תּוּצָא	תּוּצְאִי	יוּצְאוּ
תּוּרֶינָה נַפּ״י וְל״ה	תּוּרֶה	תּוּרִי	יוּרוּ
תּוּבֶאנָה נַעּ״ו וְל״א	תּוּבָא	תּוּבְאִי	יוּבְאוּ

PRÆTERITVM. הִתְפַּעֵל

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	
viſitauerunt ſe	*viſitaui me*	*viſitaſti te*	*viſitauit ſe*	
הִתְפַּקְּדוּ	הִתְפַּקַּדְתִּי	הִתְפַּקַּדְתָּ	הִתְפַּקֵּד	שְׁלֵמִים
הִתְנַפְּלוּ	הִתְנַפַּלְתִּי	הִתְנַפַּלְתָּ	הִתְנַפֵּל	חֲסֵרִים
הִתְאַמְּרוּ	הִתְאַמַּרְתִּי	הִתְאַמַּרְתָּ	הִתְאַמֵּר	נַחֵי פֵּא
הִתְוַדְּעוּ	הִתְוַדַּעְתִּי	הִתְוַדַּעְתָּ	הִתְוַדַּע	נַחֵי פֵּי
הִתְכּוֹנְנוּ	הִתְכּוֹנַנְתִּי	הִתְכּוֹנַנְתָּ	הִתְכּוֹנֵן	נַחֵי עֵ
הִתְחַבְּאוּ	הִתְחַבֵּאתִי	הִתְחַבֵּאתָ	הִתְחַבֵּא	נַחֵי לֵא
הִתְגַּלּוּ	הִתְגַּלֵּיתִי	הִתְגַּלִּיתָ	הִתְגַּלָּה	נַחֵי לֵה
הִתְפַּלְּלוּ	הִתְפַּלַּלְתִּי	הִתְפַּלַּלְתָּ	הִתְפַּלֵּל	כְּפוּלִים
הִתְגּוֹלְלוּ	הִתְגּוֹלַלְתִּי	הִתְגּוֹלַלְתָּ	הִתְגּוֹלֵל	כְּפוּלִים
הִתְנַשְּׂאוּ	הִתְנַשֵּׂאתִי	הִתְנַשֵּׂאתָ	הִתְנַשֵּׂא	חֲפּוּנְלֵא
הִתְאַוּוּ	הִתְאַוֵּיתִי	הִתְאַוֵּיתָ	הִתְאַוָּה	נְפֵא וּלֵה
הִתְיָרְאוּ	הִתְיָרֵאתִי	הִתְיָרֵאתָ	הִתְיָרֵא	נְפֵי וּלֵא
הִתְוַדּוּ	הִתְוַדֵּיתִי	הִתְוַדֵּיתָ	הִתְוַדָּה	נְפֵי וּלֵה

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
viſitaſtis vos	*viſitaſti te*	*viſita-uit ſe*	*viſita-uimus nos*	*viſitaſtis vos*
התפקדתן	התפקדת	התפקדה	התפקדנו	התפקדתם
התנפלתן	התנפלת	התנפלה	התנפלנו	התנפלתם
התאמרתן	התאמרת	התאמרה	התאמרנו	התאמרתם
התודעתן	התודעת	התודעה	התודענו	התודעתם
התכוננתן	התכוננת	התכוננה	התכוננו	התכוננתם
התחבאתן	התחבאת	התחבאה	התחבאנו	התחבאתם
התגליתן	התגלית	התגלתה	התגלינו	התגליתם
התפללתן	התפללת	התפללה	התפללנו	התפללתם
התגוללתן	התגוללת	התגוללה	התגוללנו	התגוללתם
התנשאתן	התנשאת	התנשאה	התנשאנו	התנשאתם
התאויתן	התאוית	התאותה	התאוינו	התאויתם
התיראתן	התיראת	התיראה	התיראנו	התיראתם
התודיתן	התודית	התודתה	התודינו	התודיתם

PARTICIP. PRAES.

F.	S.	M.P.	M.S.	בינוני
viſitans ſe vel		*viſitantes ſe*	*viſitans ſe*	
מִתְפַּקֶּדֶת	מִתְפַּקְּדָה	מִתְפַּקְּדִים	מִתְפַּקֵּד	שְׁלֵמִים
מִתְנַפֶּלֶת	מִתְנַפְּלָה	מִתְנַפְּלִים	מִתְנַפֵּל	חֲסֵרִים
מִתְאַמֶּרֶת	מִתְאַמְּרָה	מִתְאַמְּרִים	מִתְאַמֵּר	נָחֵי פָא
מִתְוַדַּעַת	מִתְוַדְּעָה	מִתְוַדְּעִים	מִתְוַדֵּעַ	נַחֵי פֵי
מִתְבּוֹנֶנֶת	מִתְבּוֹנְנָה	מִתְבּוֹנְנִים	מִתְבּוֹנֵן	נָחֵי עֹ
מִתְחַבֵּאת	מִתְחַבְּאָה	מִתְחַבְּאִים	מִתְחַבֵּא	נָחֵי לָא
מִתְגַּלִּית	מִתְגַּלָּה	מִתְגַּלִּים	מִתְגַּלֶּה	נָחֵי לָה
מִתְפַּלֶּלֶת	מִתְפַּלְּלָה	מִתְפַּלְּלִים	מִתְפַּלֵּל	כְּפוּלִים
מִתְגּוֹלֶלֶת	מִתְגּוֹלְלָה	מִתְגּוֹלְלִים	מִתְגּוֹלֵל	
מִתְנַשֵּׂאת	מִתְנַשְּׂאָה	מִתְנַשְּׂאִים	מִתְנַשֵּׂא	חֲפּוּנְלָא
מִתְאַוִּית	מִתְאַוָּה	מִתְאַוִּים	מִתְאַוֶּה	נַפָּא וְלָה
מִתְיַרֵּאת	מִתְיַרְּאָה	מִתְיַרְּאִים	מִתְיַרֵּא	נַפֵּי וְלָא
מִתְוַדִּית	מִתְוַדָּה	מִתְוַדִּים	מִתְוַדֶּה	נַפֵּי וְלָה

	F. P.
Non Conuenit huic Conjugationi.	*viſitantes ſe*
	מִתְפַּקְּדוֹת
	מִתְנַפְּלוֹת
	מִתְאַמְּרוֹת
	מִתְוַדְּעוֹת
	מִתְבּוֹנְנוֹת
	מִתְחַבְּאוֹת
	מִתְגַּלּוֹת
	מִתְפַּלְּלוֹת
	מִתְגּוֹלְלוֹת
	מִתְנַשְּׂאוֹת
	מִתְאַוּוֹת
	מִתְיַרְאוֹת
	מִתְוַדּוֹת

INFINITIVVS.

viſitare ſe	ב *in viſitando ſe*	כ *ſicut viſitare ſe*	ל *ad viſitandum ſe*	ם *à viſitando ſe*
הִתְפַּקֵּד	בְּהִתְפַּקֵּד	כְּהִתְפַּקֵּד	לְהִתְפַּקֵּד	מֵהִתְפַּקֵּד
הִתְנַפֵּל	בְּהִתְנַפֵּל	כְּהִתְנַפֵּל	לְהִתְנַפֵּל	מֵהִתְנַפֵּל
הִתְאַמֵּר	בְּהִתְאַמֵּר	כְּהִתְאַמֵּר	לְהִתְאַמֵּר	מֵהִתְאַמֵּר
הִתְוַדַּע	בְּהִתְוַדַּע	כְּהִתְוַדַּע	לְהִתְוַדַּע	מֵהִתְוַדַּע
הִתְכּוֹנֵן	בְּהִתְכּוֹנֵן	כְּהִתְכּוֹנֵן	לְהִתְכּוֹנֵן	מֵהִתְכּוֹנֵן
הִתְחַבֵּא	בְּהִתְחַבֵּא	כְּהִתְחַבֵּא	לְהִתְחַבֵּא	מֵהִתְחַבֵּא
הִתְגַּלּוֹת	בְּהִתְגַּלּוֹת	כְּהִתְגַּלּוֹת	לְהִתְגַּלּוֹת	מֵהִתְגַּלּוֹת
הִתְפַּלֵּל	בְּהִתְפַּלֵּל	כְּהִתְפַּלֵּל	לְהִתְפַּלֵּל	מֵהִתְפַּלֵּל
הִתְגּוֹלֵל	בְּהִתְגּוֹלֵל	כְּהִתְגּוֹלֵל	לְהִתְגּוֹלֵל	מֵהִתְגּוֹלֵל
הִתְנַשֵּׂא	בְּהִתְנַשֵּׂא	כְּהִתְנַשֵּׂא	לְהִתְנַשֵּׂא	מֵהִתְנַשֵּׂא
הִתְאַוּוֹת	בְּהִתְאַוּוֹת	כְּהִתְאַוּוֹת	לְהִתְאַוּוֹת	מֵהִתְאַוּוֹת
הִתְיַרֵּא	בְּהִתְיַרֵּא	כְּהִתְיַרֵּא	לְהִתְיַרֵּא	מֵהִתְיַרֵּא
הִתְוַדּוֹת	בְּהִתְוַדּוֹת	כְּהִתְוַדּוֹת	לְהִתְוַדּוֹת	מֵהִתְוַדּוֹת

IMPERATIVVS.

	F.P. *viſitate vos*	*F.S.* *viſita te*	*M.P.* *viſitate vos*	*M.S.* *viſita te*
שְׁלֵמִים	הִתְפַּקֵּדְנָה	הִתְפַּקְּדִי	הִתְפַּקְּדוּ	הִתְפַּקֵּד
חֲסֵרִים	הִתְנַפֵּלְנָה	הִתְנַפְּלִי	הִתְנַפְּלוּ	הִתְנַפֵּל
נְחֵי פא	הִתְאַמֵּרְנָה	הִתְאַמְּרִי	הִתְאַמְּרוּ	הִתְאַמֵּר
נְחֵי פי	הִתְוַדַּעְנָה	הִתְוַדְּעִי	הִתְוַדְּעוּ	הִתְוַדַּע
נְחֵי ע	הִתְכּוֹנֵנְנָה	הִתְכּוֹנְנִי	הִתְכּוֹנְנוּ	הִתְכּוֹנֵן
נְחֵי לא	הִתְחַבֶּאנָה	הִתְחַבְּאִי	הִתְחַבְּאוּ	הִתְחַבֵּא
נְחֵי לה	הִתְגַּלֶּינָה	הִתְגַּלִּי	הִתְגַּלּוּ	הִתְגַּלֵּה
כְּפוּלִים	הִתְפַּלֵּלְנָה	הִתְפַּלְלִי	הִתְפַּלְלוּ	הִתְפַּלֵּל
כְּפוּלִים	הִתְגּוֹלֵלְנָה	הִתְגּוֹלְלִי	הִתְגּוֹלְלוּ	הִתְגּוֹלֵל
חפ ונלא	הִתְנַשֶּׂאנָה	הִתְנַשְּׂאִי	הִתְנַשְּׂאוּ	הִתְנַשֵּׂא
נפא ולה	הִתְאַוֶּינָה	הִתְאַוִּי	הִתְאַוּוּ	הִתְאַוֵּה
נפי ולא	הִתְיָרֶאנָה	הִתְיָרְאִי	הִתְיָרְאוּ	הִתְיָרֵא
נפי ולה	הִתְוַדֶּינָה	הִתְוַדִּי	הִתְוַדּוּ	הִתְוַדֵּה

FVTVRVM.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
viſitabi-tis vos	*viſitabi-mus nos*	*viſita-bit ſe*	*viſitabis te*	*viſita-bo me*
תִּתְפַּקְּדוּ	נִתְפַּקֵּד	יִתְפַּקֵּד	תִּתְפַּקֵּד	אֶתְפַּקֵּד
תִּתְנַפְּלוּ	נִתְנַפֵּל	יִתְנַפֵּל	תִּתְנַפֵּל	אֶתְנַפֵּל
תִּתְאַמְּרוּ	נִתְאַמֵּר	יִתְאַמֵּר	תִּתְאַמֵּר	אֶתְאַמֵּר
תִּתְוַדְּעוּ	נִתְוַדַּע	יִתְוַדַּע	תִּתְוַדַּע	אֶתְוַדַּע
תִּתְכּוֹנְנוּ	נִתְכּוֹנֵן	יִתְכּוֹנֵן	תִּתְכּוֹנֵן	אֶתְכּוֹנֵן
תִּתְחַבְּאוּ	נִתְחַבֵּא	יִתְחַבֵּא	תִּתְחַבֵּא	אֶתְחַבֵּא
תִּתְגַּלּוּ	נִתְגַּלֶּה	יִתְגַּלֶּה	תִּתְגַּלֶּה	אֶתְגַּלֶּה
תִּתְפַּלְּלוּ	נִתְפַּלֵּל	יִתְפַּלֵּל	תִּתְפַּלֵּל	אֶתְפַּלֵּל
תִּתְגּוֹלְלוּ	נִתְגּוֹלֵל	יִתְגּוֹלֵל	תִּתְגּוֹלֵל	אֶתְגּוֹלֵל
תִּתְנַשְּׂאוּ	תִּתְנַשֵּׂא	יִתְנַשֵּׂא	תִּתְנַשֵּׂא	אֶתְנַשֵּׂא
תִּתְאַוּוּ	נִתְאַוֶּה	יִתְאַוֶּה	תִּתְאַוֶּה	אֶתְאַוֶּה
תִּתְיָרְאוּ	נִתְיָרֵא	יִתְיָרֵא	תִּתְיָרֵא	אֶתְיָרֵא
תִּתְוַדּוּ	נִתְוַדֶּה	יִתְוַדֶּה	תִּתְוַדֶּה	אֶתְוַדֶּה

FVTVRVM.

	2·3.*F.P.*	3.*F.S.*	2·*F.S.*	3.*M.P.*
	viſitabitis vos viſitabunt ſe	*viſitabit ſe*	*viſitabis te*	*viſitabunt ſe*
שלמים	תתפקדנה	תתפקד	תתפקדי	יתפקדו
חסרים	תתנפלנה	תתנפל	תתנפלי	יתנפלו
נחי פא	תתאמרנה	תתאמר	תתאמרי	יתאמרו
נחי פי	תתודענה	תתודע	תתודעי	יתודעו
נחי ע	תתכוננה	תתכונן	תתכונני	יתכוננו
נחי לא	תתחבאנה	תתחבא	תתחבאי	יתחבאו
נחי לה	תתגלינה	תתגלה	תתגלי	יתגלו
כפולים	תתפללנה	תתפלל	תתפללי	יתפללו
כפולים	תתגוללנה	תתגולל	תתגוללי	יתגוללו
חפונלא	תתנשאנה	תתנשא	תתנשאי	יתנשאו
נפאולה	תתאוינה	תתאוה	תתאוי	יתאוו
נפיולא	תתיראנה	תתירא	תתיראי	יתיראו
נפיולה	תתודינה	תתודה	תתודי	יתודו

Tabula Conjugationis Quadratę.

Hæc Verba ſunt ſemper de Conjugatione
Pihel *vel* Hithpahel.

Præteritum.

שִׁעֲשַׁע גִּעֲנַעְתָּ הִרְחַרְתִּי גִּלְגְּלוּ דִּרְדַּרְתֶּם׃
טִמְטַמְנוּ׃ כִּלְכְּלָה &c.

Participium præſens.

מְגַלְגֵּל מְאַכְזְרִים׃ מְפַרְנֶסֶת מְשַׁכְלְלוֹת׃

Pahul.

מְשֻׁעֲשָׁע מְשֻׁעְבָּדִים׃ מְחֻסְפֶּסֶת &c.

Imperatiuus.

צַמְצֵם קַעְקְעוּ׃ צַפְצְפִי קַשְׁקֵשְׁנָה׃

Infinitiuus.

בְּשַׁפְשֵׁף לְתַלְתֵּל מְכַרְכֵּם &c.

Futurum:

אֲכַלְכֵּל תְּלַפְלֵף יְלַחְלַח נְמַנְמֵן יְמַכְמְכוּ.
תְּסַגְסְגִי תְּפַעְפַּעְנָה׃

Præteritum Hithpahel.

הִשְׁתַּעְשַׁע הִתְרַבְרַבְתָּ הִתְטַלְטַלְתִּי
הִתְבַּקְבְּקוּ׃ הִתְבַּצְבְּצָה &c.
מתפרגל

Digitized by Google

Particip. pręſens.

מִתְפַּרְנֵל מִתְרַטְפְּשִׁים מִסְתַּנְפֶּרֶת &c.

Imperatiuus.

הִצְטַעְצֵע הִתְקַרְקְרוּ הִתְקַלְקְלִי &c.

Futurum.

אֶתְכַּרְכֵּר תִּתְמַהְמַה יִתְלַכְלֵךְ נִצְטַלְצֵל

יִתְנַדְנְדוּ תִּתְפַּלְפְּלוּ &c.

Reperitur etiam vnum quinque radicalium, ſcilicet חֲמַרְמַר quod reſpectiuè eodem modo conjugabitur.

FINIS, LAVS DEO.

IN GRAMMATICA.

ERRATA	*CORRIGENDA.*
Fol. 17. § 9. *vocalibus*	*vocibus*
fol. 19. Reg. 1. poſt *Dagheſſata* addatur	*vocale fit.*
fol. 28. § 1. ויקם pro ויקום	ויקם pro ויקום
fol. 46. § 3. לנו vobis	לנו nobis
fol. 49 § 3 ההבל	ההבל
fol. 61 & 63 VIII.	XIII.
fol. 100. C. 24. PIHEL & PVHAL	HIPHIL & HOPHAL.
fol. 103 § 5 Partic. &c. addatur annotationibus Hiphil.	
fol. 120 § 10 alio	alij
fol. 145 CAP. XXXIX.	CAP. XXXIX. *De Prępoſitione.*

IN EXERCITATIONE.

Fol. 24. lin 8. יחסה iuxta mentem Bellarmini eſt legendum יחסה cuius menti explicatio concordat.

fol. 25 lin. 5 expungendum *cur autem* vſque ad punctum.

fol. 47 lin. 2 חושה — הוסה

In TABVLIS.

ERRATA	*CORRIGENDA.*
Fol. 49 lin. 8. בנה	בנה
fol. 50 lin. 2. *viſitanſe*	*viſitans*

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE
BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA
Digitized by Google

ERRATA	*CORRIGENDA.*
fol. 55 lin. 10. כפוּלִים	נַחֵי לה
lin. 12. חַפ וְנָלה	חַפ וְנָלא
fol. 56 lin. penult. נוֹרָא	נוֹרָה
fol. 57 lin. 14. נֶאֱפְתֶה	נֶאֱפְתֶה
fol. 60 lin. 10. in fine deeſt.	ונו'
fol. 62 lin. 4. תִפַקֵד	תִפָקֵד
lin. 16. תִירֶא יִירֶא נִירֶא	תִירֶה יִירֶה נִירֶה
fol. 63 lin. 14. חַפ וְנָלא	חַפ וְנָלה
lin. 16. נַפי וְלה	נַפי וְלא
fol. 64 lin. 9. קִימַת	קִימָת
fol. 65. lin. 11. גִלְתֶם	גִלְתָה
fol. 72 lin. 8. יָלַדְתְּ	יָלַדְתִּי
fol. 76 lin. 4. מִפְקוֹד	מִפְּקוֹד
fol. 78 lin. 9. אֶחְבֶה	אֶחְבָא
fol. 81 lin. 4. הִפְקִידוּ	הִפְקִידָה
lin. 9. הֲקִימוֹנוּ	הֲקִימוֹנוּ
fol. 89 lin. 10. הִגְלֵתָה	הִגְלֵתָה
fol. 95 lin. 12. נַפי וְלה	חַפ וְנָלה

6. – 1. 0. 9[illegible]

6
1-f
20

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
1 C
34

M

G-1-f-20

Digitized by Google